

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 8. lipnja 2023.
(OR. en)

6601/23
ADD 2

Međuinstitucijski predmet
2023/0038 (NLE)

POLCOM 28
SERVICES 8
FDI 7
COASI 40

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet: Sporazum o slobodnoj trgovini između Europske unije i Novog Zelanda

POSTOJEĆE MJERE

Uvodne napomene

1. U rasporedima Novog Zelanda i Unije, u članku 10.10. (Nesukladne mjere) ili 10.18. (Nesukladne mjere), utvrđuju se postojeće mjere Novog Zelanda i Unije koje nisu u skladu s obvezama iz sljedećih članaka:
 - (a) članka 10.5. (Pristup tržištu) ili 10.14. (Pristup tržištu);
 - (b) članka 10.6. (Nacionalni tretman) ili 10.16. (Nacionalni tretman);
 - (c) članka 10.7. (Tretman najpovlaštenije nacije) ili 10.17. (Tretman najpovlaštenije nacije);
 - (d) članka 10.8. (Viša uprava i upravni odbori);
 - (e) članka 10.9. (Zahtjevi u pogledu rezultata); ili
 - (f) članka 10.15. (Lokalna prisutnost).

2. Rezervama određene stranke ne dovode se u pitanje prava i obveze stranaka na temelju GATS-a.

3. Svaki unos sadržava sljedeće elemente:

- (a) „sektor” se odnosi na opći sektor za koji se bilježi unos;
- (b) „podsektor” se odnosi na posebni sektor za koji se bilježi unos;
- (c) „industrijska klasifikacija” odnosi se, ako je to primjenjivo, na djelatnost obuhvaćenu unosom u skladu s CPC-om, ISIC Rev. 3.1 ili kako je izričito drukčije opisano u tom unosu;
- (d) „predmetne obveze” znači obveze iz točke 1. za koje se bilježi unos;
- (e) „razina vlasti” označava razinu vlasti koja provodi navedenu mjeru;

- (f) „mjere” označava postojeće zakone, druge propise ili druge mjere za koje se bilježi unos; „Mjera” navedena u elementu „mjere”:
- i. znači mjera kako je izmijenjena, nastavljena ili obnovljena od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma;
 - ii. uključuje sve podređene mjere koje su donesene ili se zadržavaju u okviru opsega primjene te mjere i dosljedno u pogledu te mjere; i
 - iii. u odnosu na raspored Unije, obuhvaća sve zakone, propise ili druge mjere s pomoću kojih se određena direktiva provodi na razini države članice; i
- (g) „opis” utvrđuje nesukladne aspekte postojeće mjere za koju se bilježi unos.

4. Pri tumačenju unosa uzimaju se u obzir svi njegovi elementi Unos se tumači s obzirom na relevantne obveze iz odjeljaka ili pododjeljaka za koje se bilježi unos. U slučaju nedosljednosti između elementa „mjere” i drugih elemenata unosa prednost ima element „mjere”.

5. Za potrebe rasporeda Novog Zelanda i Unije:

- (a) „ISIC Rev. 3.1” znači Međunarodna standardna industrijska klasifikacija svih gospodarskih djelatnosti koju je utvrdio Statistički ured Ujedinjenih naroda, Statistički dokumenti, serija M br. 4, ISIC Rev. 3.1, 2002.;
- (b) „CPC” znači privremena Središnja klasifikacija proizvoda (Statistički dokumenti, serija M br. 77, Odjel za međunarodna gospodarska i socijalna pitanja, Statistički ured Ujedinjenih naroda, New York, 1991.).

6. Za potrebe rasporeda Novog Zelanda i Unije unos u pogledu zahtjeva za lokalnom prisutnošću na području Unije ili državnom području Novog Zelanda odnosi se na članak 10.15. (Lokalna prisutnost), a ne na članak 10.14. (Pristup tržištu) ili 10.16 (Nacionalni tretman). Osim toga, takav zahtjev nije zabilježen kao unos u odnosu na članak 10.56. (Pristup osnovnoj infrastrukturi glavnih pružatelja).

7. Unos zabilježen na razini Unije primjenjuje se na mjeru Unije, na mjeru države članice na središnjoj razini ili na mjeru vlasti unutar države članice, osim ako je određena država članica isključena na temelju unosa. Unos zabilježen za državu članicu primjenjuje se na mjeru vlasti na središnjoj, regionalnoj ili lokalnoj razini te države članice. Za potrebe unosa Belgije središnjom razinom vlasti obuhvaćene su savezna vlast te vlasti regija i zajednica jer svaka od njih ima jednakovrijedne zakonodavne ovlasti. Za potrebe unosa Unije i država članica regionalna razina vlasti u Finskoj znači Ålandski otoci. Unos zabilježen na razini Novog Zelanda primjenjuje se na mjeru vlasti na središnjoj ili lokalnoj razini.

8. U popis unosa u ovom Prilogu nisu uključene mjere koje se odnose na kvalifikacijske zahtjeve i postupke, tehničke norme te zahtjeve i postupke za izdavanje dozvola ako oni nisu ograničenje u smislu članka 10.5. (Pristup tržištu), 10.6. (Nacionalni tretman), 10.14. (Pristup tržištu), 10.15. (Lokalna prisutnost) ili 10.16. (Nacionalni tretman). Takve mjere mogu obuhvaćati obvezu pribavljanja dozvole, ispunjenja obveze univerzalne usluge, pribavljanja priznanja kvalifikacije u reguliranom sektoru, polaganja posebnog ispita, uključujući jezične ispite, pripadanja određenoj profesiji (npr. u obliku članstva u strukovnoj organizaciji), angažiranja lokalnog zastupnika za uslugu ili posjedovanja lokalne adrese ili bilo koji drugi nediskriminirajući zahtjev da se određene djelatnosti ne smiju obavljati u zaštićenim zonama ili područjima. Iako nisu navedene, takve se mjere i dalje primjenjuju.

9. Podrazumijeva se da za Uniju obveza odobravanja nacionalnog tretmana ne obuhvaća zahtjev proširenja tretmana odobrenog u državi članici na osobe iz Novog Zelanda, u primjeni UFEU-a, ili bilo koje mjere donesene u skladu s UFEU-om, uključujući njezinu provedbu u državama članicama, na sljedeće:

- (a) fizičke osobe ili osobe s boravištem u drugoj državi članici; ili
- (b) pravne osobe koje su osnovane ili organizirane u skladu s pravom druge države članice ili Unije i koje imaju registrirano sjedište, središnju upravu ili glavno mjesto poslovanja u državi članici Unije.

10. Tretmanom odobrenim pravnim osobama koje su ulagatelji jedne stranke osnovali u skladu s pravom druge stranke (uključujući, u slučaju Unije, pravo države članice), a čije se registrirano sjedište, središnja uprava ili glavno mjesto poslovanja nalazi u toj drugoj stranci, ne dovode se u pitanje uvjeti ili obveze u skladu s odjeljkom B (Liberalizacija ulaganja) Poglavlja 10. (Trgovina uslugama i ulaganja), koji su možda određeni tim pravnim osobama kad su osnovane u toj drugoj stranci te koji se i dalje primjenjuju.

11. Rasporedi Novog Zelanda i Unije se primjenjuju samo na državno područje Novog Zelanda i područje Unije u skladu s člankom 1.4. (Teritorijalna primjena) i relevantni su samo u kontekstu trgovinskih odnosa između Unije, država članica i Novog Zelanda. Ne utječu na prava i obveze država članica prema pravu Unije.

12. Podrazumijeva se da nediskriminirajuće mjere nisu ograničenje u smislu članka 10.5. (Pristup tržištu) ili 10.14. (Pristup tržištu) za svaku mjeru:

- (a) kojom se zahtijeva odvajanje vlasništva nad infrastrukturom od vlasništva nad robom ili uslugama koje se pružaju tom infrastrukturom radi osiguranja poštenog tržišnog natjecanja, primjerice u području energetike, prometa i telekomunikacija;
- (b) kojom se ograničava koncentracija vlasništva radi osiguranja poštenog tržišnog natjecanja;
- (c) kojom se nastoji osigurati očuvanje i zaštita prirodnih resursa i okoliša, uključujući ograničavanje dostupnosti, broja i opsega dodijeljenih koncesija i određivanje moratorija ili zabrane;

- (d) kojom se ograničava broj dodijeljenih odobrenja zbog tehničkih ili fizičkih ograničenja, na primjer telekomunikacijskih spektara i frekvencija; ili
- (e) kojom se zahtijeva da određeni postotak dioničara, vlasnika, partnera ili direktora poduzeća mora biti kvalificiran ili se baviti određenim zanimanjem kao što su odvjetnici ili računovođe.

13. Kad je riječ o računalnim uslugama, sve sljedeće usluge smatraju se računalnim i povezanim uslugama, bez obzira na to pružaju li se putem mreže, uključujući internet:

- (a) savjetovanje, prilagodba, izrada strategija, analiza, planiranje, izrada specifikacija, dizajn, razvoj, instalacija, provedba, integracija, ispitivanje, uklanjanje grešaka, ažuriranje, podrška, tehnička pomoć ili upravljanje računalima ili računalnim sustavima ili za računala ili računalne sustave;
- (b) računalni programi definirani kao nizovi naredbi koji su potrebni za rad i komuniciranje samih računala ili unutar računala, kao i savjetovanje, izrada strategija, analiza, planiranje, izrada specifikacija, dizajn, razvoj, instalacija, provedba, integracija, ispitivanje, uklanjanje grešaka, ažuriranje, prilagodba, održavanje, podrška, tehnička pomoć, upravljanje računalnim programima ili upotreba računalnih programa ili upravljanje ili upotreba za računalne programe;
- (c) obrada podataka, pohrana podataka, iznajmljivanje diskovnog prostora na poslužitelju ili usluge baze podataka;

- (d) usluge održavanja i popravka uredskih strojeva i opreme, uključujući računala; i
- (e) usluge osposobljavanja osoblja klijenata povezane s računalnim programima, računalima ili računalnim sustavima koje nisu razvrstane u drugu skupinu usluga.

Podrazumijeva se da se usluge koje su omogućene računalnim i povezanim uslugama, osim onih navedenih u točkama od (a) do (e), same po sebi ne smatraju računalnim i povezanim uslugama.

14. S obzirom na financijske usluge, za razliku od stranih društava kćeri, podružnice koje su u državi članici izravno osnovale financijske institucije izvan Unije, uz određene rijetke iznimke, ne podliježu bonitetnim propisima usklađenima na razini Unije kojima se tim društvima kćerima omogućuje da iskoriste poboljšane mogućnosti za osnivanje novih subjekata i pružanje prekograničnih usluga diljem Unije. Tim se podružnicama stoga izdaju odobrenja za rad na državnom području države članice prema uvjetima istovjetnima onima koji se primjenjuju na domaće financijske institucije u toj državi članici i od njih se može zahtijevati da zadovolje niz određenih bonitetnih zahtjeva kao što su, u slučaju bankarstva i vrijednosnih papira, odvojena kapitalizacija i drugi uvjeti koji se odnose na solventnost, financijsko izvješćivanje i objavljivanje financijskih izvješća ili, u slučaju osiguranja, posebni uvjeti koji se odnose na jamstva i depozite, odvojenu kapitalizaciju i lokalizaciju u dotičnoj državi članici imovine koja predstavlja tehničke rezerve i najmanje jednu trećinu granice solventnosti.

15. Kad je riječ o članku 10.5. (Pristup tržištu), na pravne osobe koje pružaju financijske usluge i osnovane su na temelju prava Novog Zelanda ili prava Unije ili barem jedne od država članica primjenjuju se nediskriminirajuća ograničenja pravnog oblika¹.

16. Sljedeće pokrate upotrebljavaju se na popisu rezervi u ovom Prilogu:

EU Unija, uključujući države članice

AT Austrija

BE Belgija

BG Bugarska

CY Cipar

CZ Češka

DE Njemačka

¹ Na primjer, partnerstva i poduzeća s jednim vlasnikom općenito nisu prihvatljivi pravni oblici za financijske institucije u Novom Zelandu i Uniji. Cilj ove uvodne napomene nije da ona sama po sebi utječe na, ili na drugi način ograničava, izbor financijske institucije druge stranke između podružnica ili društava kćeri.

DK Danska

EE Estonija

EL Grčka

ES Španjolska

FI Finska

FR Francuska

HR Hrvatska

HU Mađarska

IE Irska

IT Italija

LT Litva

LU Luksemburg

LV Latvija

MT Malta

NL Nizozemska

PL Poljska

PT Portugal

RO Rumunjska

SE Švedska

SI Slovenija

SK Slovačka Republika

Raspored Unije

1. Rezerva br. 1 – Svi sektori
2. Rezerva br. 2 – Profesionalne usluge (osim zdravstvenih profesija)
3. Rezerva br. 3 – Profesionalne usluge (zdravstvene usluge i maloprodaja farmaceutskih proizvoda)
4. Rezerva br. 4 – Usluge istraživanja i razvoja
5. Rezerva br. 5 – Usluge poslovanja nekretninama
6. Rezerva br. 6 – Poslovne usluge
7. Rezerva br. 7 – Komunikacijske usluge
8. Rezerva br. 8 – Građevinske usluge
9. Rezerva br. 9 – Usluge distribucije
10. Rezerva br. 10 – Obrazovne usluge

11. Rezerva br. 11 – Usluge povezane s okolišem
12. Rezerva br. 12 – Financijske usluge
13. Rezerva br. 13 – Zdravstvene i socijalne usluge
14. Rezerva br. 14 – Turističke usluge i usluge povezane s putovanjima
15. Rezerva br. 15 – Rekreativne, kulturne i sportske usluge
16. Rezerva br. 16 – Usluge prijevoza i pomoćne usluge u prijevozu
17. Rezerva br. 17 – Rudarstvo i djelatnosti povezane s energijom
18. Rezerva br. 18 – Poljoprivreda, ribolov i proizvodnja

Rezerva br. 1 – Svi sektori

Sektor: Svi sektori

Predmetne obveze: Pristup tržištu

Nacionalni tretman

Tretman najpovlaštenije nacije

Zahtjevi u pogledu rezultata

Viša uprava i upravni odbori

Lokalna prisutnost

Poglavlje: Trgovina uslugama i ulaganja

Razina vlasti: EU / država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

(a) Vrsta osnivanja poslovne jedinice

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

EU: Tretman koji se na temelju UFEU-a dodjeljuje pravnim osobama osnovanima u skladu s pravom Unije ili države članice i čije se registrirano sjedište, središnja uprava ili glavno mjesto poslovanja nalazi u Uniji, uključujući one koje su u Uniji osnovali ulagatelji iz Novog Zelanda, ne primjenjuje se na pravne osobe koje imaju sjedište izvan Unije ni na podružnice ili predstavništva takvih pravnih osoba, uključujući podružnice ili predstavništva pravnih osoba Novog Zelanda.

Manje povlašteni tretman može se odobriti pravnim osobama osnovanima u skladu s pravom Unije ili države članice koje u Uniji imaju samo registrirano sjedište, osim ako se može dokazati da imaju učinkovitu i trajnu vezu s gospodarstvom države članice Unije.

Mjere:

EU: UFEU

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori:

Ova se rezerva primjenjuje samo na zdravstvene, socijalne ili obrazovne usluge:

EU (primjenjuje se i na regionalnu razinu vlasti): Pri prodaji ili ustupanju svojih vlasničkih udjela ili imovine u postojećem državnom poduzeću ili postojećem vladinu tijelu koje pruža zdravstvene, socijalne ili obrazovne usluge (CPC 93, 92) svaka država članica može za ulagatelje iz Novog Zelanda ili njihova poduzeća uvesti zabranu ili ograničenja u pogledu vlasništva nad tim udjelima ili imovinom ili ograničiti mogućnosti vlasnika tih udjela ili imovine da izvršavaju kontrolu nad poduzećima koja iz njih proizlaze. U pogledu te prodaje ili drugog ustupanja svaka država članica može donijeti ili zadržati sve mjere koje se odnose na državljanstvo članova više uprave ili upravnih odbora te sve mjere kojima se ograničuje broj dobavljača.

Za potrebe ove rezerve:

- i. sve mjere koje se zadržavaju ili donose nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma, kojima se u trenutku prodaje ili drugog ustupanja uvode zabrane ili ograničenja u pogledu vlasništva nad vlasničkim udjelima ili imovinom, zahtjevi u pogledu državljanstva ili ograničenja u pogledu broja dobavljača te koje su opisane u ovoj rezervi smatraju se postojećim mjerama; i
- ii. „državno poduzeće” znači poduzeće u vlasništvu ili pod kontrolom, preko vlasničkih udjela, države članice te uključuje poduzeća osnovana nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma isključivo u svrhu prodaje ili ustupanja vlasničkih udjela u postojećem državnom poduzeću ili vladinu tijelu odnosno njegove imovine.

Mjere:

EU: Kako je prethodno navedeno u elementu „opis”.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U AT: Za potrebe poslovanja podružnice, društva izvan Europskoga gospodarskog prostora (EGP) moraju imenovati najmanje jednu osobu za njezino zastupanje koja ima boravište u Austriji. Izvršni direktori (glavni direktori, fizičke osobe) nadležni za postupanje u skladu s austrijskim Zakonom o trgovini (*Gewerbeordnung*) moraju imati domicil u Austriji.

U BG: Strane pravne osobe, osim ako su osnovane u skladu sa zakonodavstvom države članice Europskoga gospodarskog prostora (dalje u tekstu „EGP”), mogu poslovati i obavljati djelatnosti ako su osnovane u Republici Bugarskoj u obliku trgovačkog društva koje se upisuje u Registar trgovačkih društava. Osnivanje podružnica podliježe odobrenju. Predstavništva stranih poduzeća moraju se registrirati pri Bugarskoj trgovačkoj i industrijskoj komori i ne mogu obavljati gospodarske djelatnosti, nego samo djelovati kao predstavnici ili zastupnici svojih vlasnika te ne mogu pružati usluge.

U EE: Ako boravište barem polovine članova uprave društva s ograničenom odgovornošću, dioničkog društva ili podružnice stranog društva nije u Estoniji, drugoj državi članici EGP-a ili Švicarskoj Konfederaciji, društvo s ograničenom odgovornošću, dioničko društvo ili podružnica stranog društva dužna je imenovati osobu za kontakt čija se estonska adresa može upotrebljavati za dostavu postupovnih dokumenata poduzetnika i za izjave o namjeri naslovljene na poduzetnika (tj. podružnicu stranog društva).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U FI: Najmanje jedan od članova javnog trgovačkog društva ili komplementara komanditnog društva mora imati boravište u EGP-u ili, ako je član pravna osoba, domicil (podružnice nisu dopuštene) u EGP-u. Tijelo za registraciju može odobriti izuzeća.

Da bi privatni poduzetnik mogao obavljati trgovinu, mora imati boravište u EGP-u.

Ako strana organizacija iz zemlje izvan EGP-a namjerava obavljati poslovnu ili trgovačku djelatnost osnivanjem podružnice u Finskoj, obvezna je pribaviti dozvolu za obavljanje trgovačke djelatnosti.

Najmanje jedan od redovnih članova i jedan od zamjenika članova upravnog odbora te glavni direktor društva moraju imati boravište u EGP-u. Tijelo za registraciju može odobriti izuzeća za pojedino društvo.

U SE: Strano društvo koje nije osnovalo pravni subjekt u Švedskoj ili obavlja svoje djelatnosti preko trgovačkog zastupnika svoju trgovačku djelatnost obavlja preko podružnice registrirane u Švedskoj, s neovisnom upravom i odvojenim računima. Glavni direktor podružnice i njegov zamjenik, ako je imenovan, moraju imati boravište unutar EGP-a. Fizička osoba koja nema boravište u EGP-u, a koja obavlja trgovačku djelatnost u Švedskoj, imenuje i registrira zastupnika koji ima boravište u EGP-u koji je zadužen za te djelatnosti u Švedskoj. Za djelatnosti u Švedskoj vode se odvojeni računi. Nadležno tijelo može u pojedinačnim slučajevima dopustiti izuzeća od uvjeta u pogledu podružnica i boravišta. Građevinski projekti u trajanju kraćem od godinu dana, koje provodi društvo koje se nalazi izvan EGP-a ili fizička osoba s boravištem izvan EGP-a, izuzeti su od uvjeta o osnivanju podružnice ili imenovanju zastupnika koji ima boravište u EGP-u.

U slučaju društava s ograničenom odgovornošću i gospodarskih zadruga, najmanje 50 % članova upravnog odbora, najmanje 50 % zamjenika članova upravnog odbora, glavni direktor, zamjenik glavnog direktora i najmanje jedna od osoba ovlaštenih za potpisivanje u ime društva, ako postoji, moraju imati boravište unutar EGP-a. Nadležno tijelo može odobriti izuzeća od tog zahtjeva. Ako ni jedan zastupnik društva ili poduzeća nema boravište u Švedskoj, odbor mora imenovati i prijaviti osobu koja ima boravište u Švedskoj i koja je ovlaštena za primanje pismena u ime društva ili poduzeća.

Na osnivanje svih drugih vrsta pravnih subjekata primjenjuju se odgovarajući uvjeti.

U SK: Strana fizička osoba čije će se ime upisati u odgovarajući registar (trgovački registar, registar poduzetnika ili drugi stručni registar) kao ime osobe ovlaštene za nastupanje u ime poduzetnika mora predložiti boravišnu dozvolu za Slovačku.

Mjere:

AT: Aktiengesetz, BGBl. br. 98/1965, čl. 254. st. 2.;

GmbH-Gesetz, RGBL. br. 58/1906, čl. 107. st. 2., i

Gewerbeordnung, BGBl. br. 194/1994, čl. 39. st. 2.a.

BG: Zakon o trgovačkim društvima, članak 17.a; i

Zakon o poticanju ulaganja, članak 24.

EE: Äriseadustik (Zakonik o trgovačkim društvima) čl. 631. (st. 1., 2. i 4.).

FI: Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (Zakon o pravu na obavljanje trgovine) (122/1919), odjeljak 1.;

Osuuskuntalaki (Zakon o zadrugama) 1488/2001;

Osakeyhtiölaki (Zakon o društvima s ograničenom odgovornošću) (624/2006); i

Laki luottolaitostoiminnasta (Zakon o kreditnim institucijama) (121/2007).

SE: Lag om utländska filialer m.m (Zakon o stranim podružnicama) (1992:160);

Aktiebolagslagen (Zakon o trgovačkim društvima) (2005:551);

Zakon o gospodarskim zadrugama (2018:672); i Zakon o europskim gospodarskim interesnim udruženjima (1994:1927).

SK: Zakon 513/1991 o Zakoniku o trgovačkim društvima (članak 21.); Zakon 455/1991 o izdavanju dozvola za trgovinu; i Zakon br. 404/2011 o boravku stranaca (članci 22. i 32.).

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman, zahtjevi u pogledu rezultata:

U BG: Osnovana poduzeća mogu zapošljavati državljane trećih zemalja samo na radna mjesta za koje ne postoji obveza bugarskog državljanstva. Ukupan broj državljana trećih zemalja zaposlenih u osnovanom poduzeću u prethodnih 12 mjeseci ne smije prijeći 20 % (35 % za mala i srednja poduzeća) prosječnog broja bugarskih državljana, državljana druge države članice, država EGP-a ili Švicarske Konfederacije zaposlenih na temelju ugovora o radu. Nadalje, poslodavac mora dokazati da za dotično radno mjesto ne postoji odgovarajući radnik koji je državljanin Bugarske, države članice EU-a, EGP-a ili Švicarske Konfederacije, i to ispitivanjem tržišta rada prije zapošljavanja državljanina treće zemlje.

Za visokokvalificirane, sezonske i upućene radnike te za osobe premještene unutar društva, istraživače i studente nema ograničenja u pogledu broja državljana treće zemlje koji mogu raditi za jedno poduzeće. Za zapošljavanje državljana treće zemlje u tim kategorijama nije obvezno ispitivanje tržišta rada.

Mjere:

BG: Zakon o migraciji i mobilnosti radne snage.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U PL: Opseg poslovanja predstavništva može uključivati samo oglašavanje i promidžbu stranog matičnog trgovačkog društva koje to predstavništvo zastupa. Za sve sektore osim pravnih usluga ulagatelji izvan Unije i njihova poduzeća mogu biti osnovani samo u obliku komanditnog društva, komanditno-dioničkog društva, društva s ograničenom odgovornošću i dioničkog društva, dok domaći ulagatelji i poduzeća imaju pristup i društvima građanskog prava (javno trgovačko društvo i društvo s neograničenom odgovornošću).

Mjere:

PL: Zakon od 6. ožujka 2018. o pravilima primjenjivima na gospodarsku djelatnost stranih poduzetnika i drugih stranih osoba na državnom području Republike Poljske.

(b) Stjecanje nekretnina

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U AT (primjenjuje se na regionalnu razinu vlasti): Za stjecanje, kupnju i najam ili zajam nekretnina fizičke osobe i poduzeća izvan Unije moraju dobiti odobrenje nadležnih regionalnih tijela (Länder). Odobrenja će se dodijeliti samo ako se smatra da je stjecanje u javnom (a posebno gospodarskom, društvenom i kulturnom) interesu.

U CY: Ciprani ili osobe ciparskog podrijetla te državljani države članice smiju bez ograničenja stjecati nekretnine na Cipru. Stranci ne smiju, osim u slučaju *mortis causa*, steći nepokretnu imovinu bez prethodne dozvole Vijeća ministara. Za strance, ako stjecanje nepokretne imovine premašuje površinu potrebnu za izgradnju kuće ili poslovnih prostora ili na drugi način premašuje površinu dvaju donuma (2 676 m²), svaka dozvola koju je dodijelilo Vijeće ministara podliježe uvjetima, ograničenjima i kriterijima koji su utvrđeni u Pravilniku Vijeća ministara i koje je odobrio Predstavnički dom. Stranac je svaka osoba koja nije državljanin Republike Cipra, uključujući društva u stranom vlasništvu. Taj pojam ne uključuje strance ciparskog podrijetla ili supružnike državljana Republike Cipra koji nisu Ciprani.

U CZ: Za poljoprivredno zemljište u državnom vlasništvu vrijede posebna pravila.

Državno poljoprivredno zemljište smiju steći samo češki državljani, državljani druge države članice ili države EGP-a ili Švicarske Konfederacije. Pravne osobe smiju steći državno poljoprivredno zemljište od država samo ako su poljoprivredni poduzetnici u Češkoj ili osobe sličnog statusa u drugoj državi članici Europske unije ili državi EGP-a ili Švicarskoj Konfederaciji.

U DK: Fizičke osobe koje nemaju boravište u Danskoj i koje prethodno nisu imale boravište u Danskoj u razdoblju od ukupno pet godina moraju, u skladu s danskim Zakonom o stjecanju, dobiti dozvolu Ministarstva pravosuđa radi stjecanja vlasništva nad nekretninama u Danskoj. To se primjenjuje i na pravne osobe koje nisu registrirane u Danskoj. Za fizičke osobe stjecanje nekretnina dopustit će se ako podnositelj zahtjeva namjerava predmetnu nekretninu upotrijebiti kao primarno boravište.

Za pravne osobe koje nisu registrirane u Danskoj stjecanje nekretnina načelno će se dopustiti ako je ono preduvjet za poslovne djelatnosti kupca. Dozvola je obvezna i ako će podnositelj zahtjeva nekretninu upotrebljavati kao sekundarno boravište. Ta će se dozvola odobriti samo ako se na temelju općenite i konkretne ocjene utvrdi da je podnositelj zahtjeva posebno snažno povezan s Danskom.

Dozvola na temelju Zakona o stjecanju odobrava se samo za stjecanje konkretne nekretnine. Stjecanje poljoprivrednog zemljišta uređeno je i danskim Zakonom o poljoprivrednim gospodarstvima, kojim se za sve osobe, bilo Dance ili strance, uvode ograničenja na stjecanje poljoprivredne imovine. U skladu s tim, sve osobe koje žele steći poljoprivrednu nekretninu moraju ispunjavati uvjete iz tog zakona. To općenito znači da se na poljoprivredno zemljište primjenjuje ograničeni zahtjev u pogledu boravišta. Zahtjev u pogledu boravišta nije osobne prirode. Pravni subjekti moraju imati jedan od oblika navedenih u člancima 20. i 21. Zakona o poljoprivrednim gospodarstvima i biti registrirani u Uniji ili EGP-u.

U EE: Pravna osoba iz zemlje članice OECD-a ima pravo na stjecanje nepokretne imovine koja obuhvaća:

- i. manje od 10 hektara poljoprivrednog zemljišta, šumskog zemljišta ili poljoprivrednog i šumskog zemljišta zajedno, bez ograničenja;
- ii. 10 ili više hektara poljoprivrednog zemljišta ako se pravna osoba bavila proizvodnjom poljoprivrednih proizvoda navedenih u Prilogu I. UFEU-u, osim proizvoda ribarstva i pamuka (dalje u tekstu „poljoprivredni proizvod”) tijekom tri godine koje su neposredno prethodile godini u kojoj je provedena transakcija stjecanja nekretnine;

- iii. 10 ili više hektara šumskog zemljišta ako se pravna osoba bavila upravljanjem šumama u smislu Zakona o šumama (dalje u tekstu „upravljanje šumama”) ili proizvodnjom poljoprivrednih proizvoda tijekom tri godine koje su neposredno prethodile godini u kojoj je provedena transakcija stjecanja nepokretne imovine; i
- iv. manje od 10 hektara poljoprivrednog i manje od 10 hektara šumskog zemljišta, no 10 ili više hektara poljoprivrednog i šumskog zemljišta zajedno ako se pravna osoba bavila proizvodnjom poljoprivrednih proizvoda ili upravljanjem šumama tijekom tri godine koje su neposredno prethodile godini u kojoj je provedena transakcija stjecanja nepokretne imovine.

Ako ne ispunjava zahtjeve navedene u točkama od ii. do iv., pravna osoba može steći nekretninu koja obuhvaća ukupno deset ili više hektara poljoprivrednog zemljišta, šumskog zemljišta ili poljoprivrednog i šumskog zemljišta samo uz odobrenje vijeća lokalne vlasti mjesta na kojem se nalazi nekretnina koja se stječe.

Ograničenja u pogledu stjecanja nepokretne imovine primjenjuju se na određena geografska područja za osobe koje nisu državljani države članice EGP-a.

U EL: Osobama s državljanstvom ili sjedištem izvan država članica i Europskog udruženja slobodne trgovine zabranjeno je steći ili unajmiti nekretninu u pograničnim regijama. Zabrana se može ukinuti diskrecijskom odlukom odgovarajuće decentralizirane uprave (ili ministra državne obrane ako nekretnine koje će se iskorištavati pripadaju fondu za iskorištavanje privatnog javnog vlasništva).

U HR: Strana društva mogu steći nekretnine radi pružanja usluga samo ako imaju poslovni nastan i osnovana su u Hrvatskoj kao pravne osobe. Za stjecanje nekretnina potrebnih za pružanje usluga preko podružnica potrebno je odobrenje Ministarstva pravosuđa. Stranci ne mogu steći poljoprivredno zemljište.

U MT: Osobe koje nisu državljani države članice ne mogu steći nepokretnu imovinu u komercijalne svrhe. Društva u kojima 25 % (ili više) udjela posjeduju osobe koje nisu iz Unije moraju pribaviti odobrenje nadležnog tijela (ministra nadležnog za financije) za kupnju nepokretnosti u komercijalne ili poslovne svrhe. Nadležno tijelo odredit će predstavljati predloženo stjecanje neto korist za malteško gospodarstvo.

U PL: Strani državljani moraju pribaviti dozvolu za izravno ili neizravno stjecanje nekretnina. Dozvolu u obliku upravne odluke izdaje ministar nadležan za unutarnje poslove, uz suglasnost ministra nacionalne obrane, a u slučaju poljoprivrednih nekretnina, i uz suglasnost ministra poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Mjere:

AT: Burgenländisches Grundverkehrsgesetz, LGBL. br. 25/2007;

Kärntner Grundverkehrsgesetz, LGBL. br. 9/2004;

NÖ- Grundverkehrsgesetz, LGBL. 6800;

OÖ- Grundverkehrsgesetz, LGBL. br. 88/1994;

Salzburger Grundverkehrsgesetz, LGBL. br. 9/2002;

Steiermärkisches Grundverkehrsgesetz, LGBL. br. 134/1993;

Tiroler Grundverkehrsgesetz, LGBL. br. 61/1996; Voralberger Grundverkehrsgesetz, LGBL. br. 42/2004; i

Wiener Ausländergrundverkehrsgesetz, LGBL. br. 11/1998.

CY: Zakon o stjecanju nepokretne imovine (stranci) (poglavlje 109.), kako je izmijenjen.

CZ: Zakon br. 503/2012, zb., o Uredu za upravljanje državnim zemljištem, kako je izmijenjen.

DK: Danski Zakon o stjecanju nekretnina (Konsolidirani zakon br. 265 od 21. ožujka 2014. o stjecanju nekretnina);

Izvršni nalog o stjecanju (Izvršni nalog br. 764 od 18. rujna 1995.); i

Zakon o poljoprivrednim gospodarstvima (Zakon o konsolidaciji br. 27 od 4. siječnja 2017.).

EE: Kinnisasja omandamise kitsendamise seadus (Zakon o ograničenjima u pogledu stjecanja nepokretne imovine) poglavlje 2. članak 4., poglavlje 3. članak 10., 2017.

EL: Zakon 1892/1990, kako je izmijenjen, u kombinaciji, kad je riječ o primjeni, s Ministarskom odlukom F.110/3/330340/S.120/7-4-14 Ministra državne obrane i Ministra za zaštitu građana.

HR: Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 143/12, 152/14), članci 354.–358.b);

Zakon o poljoprivrednom zemljištu (NN 20/18, 115/18, 98/19), članak 2.; i

Zakon o općem upravnom postupku.

HU: Uredba Vlade br. 251/2014 (X. 2.) o stjecanju od strane stranih državljana nekretnina osim zemljišta koja se upotrebljavaju za poljoprivredu ili šumarstvo; i

Zakon LXXVIII iz 1993. (stavak 1/A).

MT: Zakon o nepokretnoj imovini (stjecanje od strane nerezidenata) (poglavlje 246); i Protokol br. 6 Ugovora o pristupanju EU-u o stjecanju sekundarnih mjesta boravka u Malti.

PL: Zakon od 24. ožujka 1920. o stjecanju nekretnina od strane stranih državljana (Službeni list iz 2016., točka 1061. kako je izmijenjena).

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U HU: Za kupnju nekretnine osobe koje nemaju boravište moraju pribaviti odobrenje odgovarajućeg administrativnog tijela nadležnog za geografsku lokaciju nekretnine.

Mjere:

HU: Uredba Vlade br. 251/2014 (X. 2.) o stjecanju od strane stranih državljana nekretnina osim zemljišta koja se upotrebljavaju za poljoprivredu ili šumarstvo; i

Zakon LXXVIII iz 1993. (stavak 1/A).

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U LV: Državljanima Novog Zelanda dopušteno je stjecanje zemljišta u gradskim područjima preko pravnih osoba koje su osnovane i registrirane u Latviji ili drugim državama članicama:

- i. ako je, zasebno ili ukupno, više od 50 % njihova vlasničkog kapitala u vlasništvu državljana država članica, latvijske vlade ili određene općine;
- ii. ako je više od 50 % njihova vlasničkog kapitala u vlasništvu fizičkih osoba i društava iz treće zemlje s kojom je Latvija sklopila bilateralni sporazum o promicanju i recipročnoj zaštiti ulaganja te koje je latvijski parlament odobrio prije 31. prosinca 1996.;
- iii. ako je više od 50 % njihova vlasničkog kapitala u vlasništvu fizičkih osoba i društava iz treće zemlje s kojom je Latvija sklopila bilateralni sporazum o promicanju i recipročnoj zaštiti ulaganja nakon 31. prosinca 1996., ako su u tom sporazumu utvrđena prava latvijskih fizičkih osoba i društava u pogledu stjecanja zemljišta u toj trećoj zemlji;

- iv. ako je više od 50 % njihova vlasničkog kapitala u zajedničkom vlasništvu osoba iz točaka od i. do iii.; ili
- v. ako su to javna dionička društva, uz uvjet da su njihove dionice uvrštene na burzu.

Ako Novi Zeland latvijskim državljanima i poduzećima dopusti kupnju nekretnina u gradskim područjima na svojem državnom području, i Latvija će novozelandskim državljanima i poduzećima dopustiti kupnju nekretnina u gradskim područjima Latvije pod istim uvjetima koje imaju latvijski državljani.

Mjere:

LV: Zakon o zemljišnoj reformi u gradovima Republike Latvije, odjeljci 20. i 21.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U DE: Na stjecanje nekretnina mogu se primjenjivati određeni uvjeti reciprociteta.

U ES: Za strana ulaganja u djelatnosti koje su izravno povezane s ulaganjima u nekretnine za diplomatske misije država koje nisu države članice obvezno je upravno odobrenje španjolskog Vijeća ministara, osim ako postoji sporazum o uzajamnoj liberalizaciji.

U RO: Strani državljani, osobe bez državljanstva i pravne osobe (osim državljana i pravnih osoba iz država članice EGP-a) mogu steći prava vlasništva nad zemljištima pod uvjetima koji su uređeni međunarodnim ugovorima i na temelju reciprociteta. Strani državljani, osobe bez državljanstva i pravne osobe ne mogu steći vlasnička prava nad zemljištem pod uvjetima povoljnijima od onih koji se primjenjuju na fizičke ili pravne osobe iz Unije.

Mjere:

DE: Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch (EGBGB); Uvodni zakon Građanskog zakonika.

ES: Kraljevski dekret 664/1999 od 23. travnja 1999. o stranim ulaganjima.

RO: Zakon 17/2014 o određenim mjerama kojima se uređuje kupnja i prodaja poljoprivrednih zemljišta koja se nalaze izvan gradova te o izmjeni; i

Zakon br. 268/2001 o privatizaciji trgovačkih društava koja upravljaju državnim zemljištima u javnom i privatnom vlasništvu koja su namijenjena za poljoprivredu te o osnivanju Agencije za državno vlasništvo, kako je izmijenjen.

Rezerva br. 2 – Profesionalne usluge (osim zdravstvenih profesija)

Sektor – podsektor:	Profesionalne usluge – pravne; patentni zastupnik, zastupnik u području industrijskog vlasništva, odvjetnik u području intelektualnog vlasništva; računovodstvo i knjigovodstvo; revizija; porezno savjetovanje arhitektura i urbanističko planiranje; inženjerske usluge i integrirane inženjerske usluge;
Industrijska klasifikacija:	CPC 861, 862, 863, 8671, 8672, 8673, 8674, dio 879
	Predmetne obveze: Pristup tržištu
	Nacionalni tretman
	Tretman najpovlaštenije nacije
	Viša uprava i upravni odbori
	Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Trgovina uslugama i ulaganja
Razina vlasti:	EU / država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

(a) Pravne usluge (dio CPC-a 861)¹

U skladu s uvodnim napomenama, a osobito točkom 8., podrazumijeva se da zahtjevi za registraciju u odvjetničkoj komori mogu sadržavati i zahtjev da osoba, kako bi bila prihvatljiva za članstvo u toj komori, mora imati diplomu prava ili njezin ekvivalent u zemlji domaćinu, imati dovršeno osposobljavanje pod nadzorom ovlaštenog odvjetnika ili uredsku ili poštansku adresu na području nadležnosti određene odvjetničke komore. Pojedine države članice mogu zahtijevati da fizičke osobe koje su na određenim položajima u odvjetničkom društvu, trgovačkom društvu, poduzeću ili dioničari imaju pravo na obavljanje pravne djelatnosti u području prava jurisdikcije domaćina.

¹ Za potrebe ove rezerve:

- (a) „domaće pravo” znači pravo određene države članice i pravo Unije;
- (b) „međunarodno javno pravo” isključuje pravo Unije i uključuje pravo uspostavljeno međunarodnim ugovorima i konvencijama, kao i međunarodno običajno pravo;
- (c) „pravno savjetovanje” obuhvaća savjetovanje klijenata i savjetovanje s njima o pitanjima koja uključuju transakcije, odnose i sporove, povezana s primjenom ili tumačenjem prava; sudjelovanje s klijentima ili u njihovo ime u pregovorima i drugim poslovima s trećim stranama u takvim pitanjima; i pripremu dokumenata koji su u cijelosti ili djelomično pravno uređeni; te provjeru dokumenata bilo koje vrste za potrebe i u skladu sa zahtjevima zakonodavstva;
- (d) „pravno zastupanje” obuhvaća pripremu dokumenata koji se trebaju dostaviti upravnim agencijama, sudovima ili drugim propisno osnovanim službenim sudovima; i nazočnost pred upravnim agencijama, sudovima ili drugim propisno osnovanim službenim sudovima; i
- (e) „pravna arbitraža, mirenje i posredovanje” znači priprema dokumentacije koja se dostavlja arbitru, miritelju ili posredniku te priprema za svjedočenje i svjedočenje pred njima u svim sporovima koji uključuju primjenu i tumačenje prava. Ne uključuje usluge arbitraže, mirenja i posredovanja u sporovima koji ne uključuju primjenu i tumačenje prava, a koji se odnose na usluge povezane sa savjetovanjem u pogledu upravljanja. Ne uključuju ni djelovanje u svojstvu arbitra, miritelja ili posrednika. Kao potkategorija, usluge međunarodne pravne arbitraže, mirenja ili posredovanja odnose se na iste usluge kad spor uključuje stranke iz dviju ili više zemalja.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu:

U EU-u: U svakoj državi članici primjenjuju se posebni zahtjevi nediskriminacije u pogledu pravnog oblika.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U EU-u: Osobe pred Uredom Europske unije za intelektualno vlasništvo (dalje u tekstu „EUIPO”) mogu zastupati samo pravnici koji su kvalificirani u državi članici EGP-a i čije se mjesto poslovanja nalazi u EGP-u, u mjeri u kojoj su, u toj državi članici, ovlašteni djelovati u svojstvu zastupnika u predmetima u području žigova ili u predmetima u području industrijskog vlasništva, ili profesionalni zastupnici s popisa koji u tu svrhu vodi EUIPO. (dio CPC-a 861).

U AT: Za pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava (pravo Unije i države članice), uključujući zastupanje pred sudovima, obvezni su državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske te boravište (poslovna prisutnost). U okviru poslovne prisutnosti pravne usluge smiju pružati samo odvjetnici s državljanstvom države članice EGP-a ili Švicarske. Pružanje pravnih usluga u području javnog međunarodnog prava i prava matične države dopušteno je samo na prekograničnoj osnovi. Vlasnički udio i udjeli u poslovnom rezultatu bilo kojeg odvjetničkog društva koji pripadaju stranim odvjetnicima (koji moraju ispunjavati sve uvjete za obavljanje djelatnosti u matičnoj državi) smiju iznositi najviše 25 %; ostatak moraju držati odvjetnici iz EGP-a ili Švicarske koji ispunjavaju sve uvjete za obavljanje djelatnosti te samo oni mogu imati odlučujući utjecaj pri odlučivanju u odvjetničkom društvu.

U BE (odnosi se i na tretman najpovlaštenije nacije): Za punopravno članstvo u odvjetničkoj komori obvezno je boravište, a nužno je i za pružanje pravnih usluga u području belgijskog domaćeg prava, uključujući zastupanje pred sudovima. Za stjecanje punopravnog članstva u odvjetničkoj komori strani odvjetnik mora biti rezident najmanje šest godina od datuma zahtjeva za registraciju, odnosno u određenim okolnostima tri godine. Zahtijeva se reciprocitet.

Strani odvjetnici smiju obavljati djelatnost pravnih savjetnika. Odvjetnik koji je član strane odvjetničke komore (izvan Unije) i želi imati poslovni nastan u Belgiji, ali ne ispunjava uvjete za uvrštavanje na popis potpuno kvalificiranih odvjetnika, na popis EU-a ili na popis odvjetničkih vježbenika, može zatražiti uvrštavanje na takozvani popis B. Popis B postoji samo u odvjetničkoj komori u Bruxellesu. Odvjetnik s popisa B može davati savjete. Zastupanje pred sudom Cour de Cassation podliježe uvrštenju na određeni popis.

U BG (odnosi se i na tretman najpovlaštenije nacije): Rezervirano za državljane države članice, druge države koja je stranka Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru ili Švicarske Konfederacije koji su dobili odobrenje za obavljanje odvjetničke djelatnosti u skladu sa zakonodavstvom bilo koje od prethodno navedenih zemalja. Strani državljanin (osim prethodno navedenih) koji je ovlašten za obavljanje odvjetničke djelatnosti u skladu sa zakonodavstvom svoje zemlje, može se žaliti pravosudnim tijelima Republike Bugarske kao odvjetnik obrane ili zastupnik državljanina svoje zemlje, u određenom predmetu, zajedno s bugarskim odvjetnikom, u slučajevima kad je to predviđeno sporazumom između Bugarske i dotične strane države ili na temelju uzajamnosti, podnošenjem zahtjeva za prethodnu odluku u tu svrhu predsjedniku Vrhovnog odvjetničkog vijeća. Zemlju u odnosu na koju postoji uzajamnost određuje ministar pravosuđa na zahtjev predsjednika Vrhovnog odvjetničkog vijeća. Za pružanje pravnog posredovanja strani državljanin mora imati dozvolu dugotrajnog ili stalnog boravišta u Republici Bugarskog i biti upisan u Jedinostveni registar posrednika pri Ministarstvu pravosuđa. U Bugarskoj se puni nacionalni tretman u pogledu poslovnog nastana i upravljanja društvima te u pogledu pružanja usluga može primijeniti samo na društva koja imaju poslovnu jedinicu u zemljama s kojima su sklopljeni odnosno s kojima će se sklopiti bilateralni sporazum o zajedničkoj pravnoj pomoći te na državljane tih zemalja.

U CY: Obvezni su državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske i boravište (poslovna prisutnost). Samo odvjetnici upisani u odvjetničku komoru mogu biti partneri, dioničari ili članovi upravnih odbora odvjetničkih društava na Cipru.

U CZ: Obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori. Za pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava (pravo Unije i države članice), uključujući zastupanje pred sudovima, obvezni su državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske. Za sve pravne usluge potrebno je boravište (poslovna prisutnost).

U DE: Samo odvjetnici s kvalifikacijom iz EGP-a ili Švicarske mogu biti primljeni u odvjetničku komoru i time dobiti pravo na pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava. Za stjecanje punopravnog članstva u odvjetničkoj komori obvezna je poslovna prisutnost. Nadležna odvjetnička komora može odobriti izuzeća.

Za strane pravnike (koji imaju kvalifikacije koje nisu švicarske ni iz države EGP-a) mogu postojati ograničenja u pogledu posjedovanja udjela u odvjetničkom društvu koje pruža pravne usluge u domaćem pravu. Strani pravnici ili odvjetnička društva mogu pružati pravne usluge u području stranog prava i međunarodnog javnog prava ako dokažu da posjeduju stručno znanje.

Profesionalno društvo može postati dioničar njemačkog odvjetničkog društva samo ako je primljeno u njemačku odvjetničku komoru te ima pravni oblik koji je naveden u članku 59.b Saveznog zakona o odvjetnicima. Dioničar mora aktivno sudjelovati u odvjetničkom društvu. Podružnice stranih odvjetničkih društava mogu pružati pravne usluge ako su primljene u odvjetničku komoru. Za prijam u odvjetničku komoru dioničari moraju imati stručnu kvalifikaciju za obavljanje djelatnosti odvjetnika ili patentnih zastupnika iz zemlje u kojoj je odgovarajuća pravna struka priznata propisima njemačkog Ministarstva pravosuđa kao usporedivo obrazovanje i profesionalni status (članak 206. Saveznog zakona o odvjetnicima i odjeljak 157. Saveznog zakona o patentnim zastupnicima). Podružnica mora imati zasebnu upravu s ovlastima za zastupanje u Njemačkoj, a najmanje jedan rukovoditelj podružnice s punomoći mora biti primljen u njemačku odvjetničku komoru.

U DK: Pravne usluge koje se pružaju pod nazivom advokat (odvjetnik) ili sličnim nazivom te zastupanje pred sudovima rezervirano je za odvjetnike s danskom licencijom. Odvjetnici iz EU-a, EGP-a i Švicarske mogu obavljati odvjetničku djelatnost pod nazivom iz njihove zemlje podrijetla.

Ne dovodeći u pitanje navedenu rezervu EU-a, udjele u odvjetničkom društvu mogu imati samo odvjetnici koji aktivno prakticiraju pravo u tom društvu, njegovu matičnom društvu ili društvu kćeri, ostali zaposlenici u tom društvu ili drugom odvjetničkom društvu registriranom u Danskoj. Drugi zaposlenici u društvu mogu zajedno imati manje od 10 % udjela i glasačkih prava te kako bi postali imatelji udjela moraju položiti ispit o pravilima od iznimnog značaja za obavljanje odvjetničke djelatnosti.

Članovi uprave društva mogu biti samo odvjetnici koji aktivno obavljaju odvjetničku djelatnost u odvjetničkom društvu, njegovu matičnom društvu ili društvu kćeri, drugi imatelji udjela i zastupnici zaposlenika. Većina članova uprave moraju biti odvjetnici koji aktivno obavljaju odvjetničku djelatnost u društvu, njegovu matičnom društvu ili njegovoj podružnici. Direktori odvjetničkog društva mogu biti samo odvjetnici koji aktivno obavljaju odvjetničku djelatnost u društvu, njegovu matičnom društvu ili njegovoj podružnici te drugi imatelji udjela koji su položili prethodno navedeni ispit.

U EE: Za pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava (pravo Unije i države članice), uključujući zastupanje u kaznenim predmetima, obvezno je boravište (poslovna prisutnost).

U EL: Za pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava (pravo Unije i države članice), uključujući zastupanje pred sudovima, obvezni su državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske te boravište (poslovna prisutnost).

U ES: Za pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske. Nadležna tijela mogu odobriti nacionalna izuzeća. Za pružanje bilo kojih pravnih usluga uvjet je poslovna adresa.

U FI: Za upotrebu stručnog naziva „odvjetnik” (finski asianajaja, švedski advokat) obvezno je boravište u državi članici EGP-a ili u Švicarskoj te članstvo u odvjetničkoj komori. Pravne usluge, među ostalim u području finskog domaćeg prava, mogu pružati i osobe koje nisu članovi komore.

U FR: Za punopravno članstvo u odvjetničkoj komori, koje je nužno za pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je boravište ili poslovni nastan u EGP-u. Zastupanje pred sudom Cour de Cassation i tijelom Conseil d'Etat podliježe kvotama i rezervirano je za francuske državljane i državljane države članice EU-a. Članovi odvjetničke komore u Novom Zelandu mogu se registrirati kao strani pravni savjetnici u Francuskoj radi pružanja određenih pravnih usluga u Francuskoj na privremenoj ili trajnoj osnovi u području prava Novog Zelanda i međunarodnog javnog prava. Za obavljanje djelatnosti na stalnoj osnovi obvezna je poslovna adresa na području jurisdikcije francuske odvjetničke komore ili registracija ili poslovni nastan u EGP-u.

U HR: Za pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava (pravo Unije i države članice), uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je državljanstvo države članice Unije. U postupcima u području međunarodnog javnog prava pred arbitražnim i *ad hoc* sudovima stranke može zastupati strani odvjetnik koji je član odvjetničke komore u svojoj matičnoj zemlji. Odvjetničko društvo može osnovati samo odvjetnik koji ima hrvatsku titulu odvjetnika (društva iz Novog Zelanda mogu osnovati podružnicu koja ne smije zapošljavati hrvatske odvjetnike).

U HU: Za pružanje pravnih usluga u području nacionalnog prava, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori za koje se zahtijeva državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske te boravište (poslovna prisutnost). Strani odvjetnici mogu pružati usluge pravnog savjetovanja u području prava matične zemlje i međunarodnog javnog prava u partnerstvu s mađarskim odvjetnikom ili odvjetničkim društvom. Potreban je ugovor o suradnji sklopljen s mađarskim odvjetnikom (ügyvéd) ili odvjetničkim društvom (ügyvédi iroda). Strani pravni savjetnik ne može biti član mađarskog odvjetničkog društva. Strani odvjetnik nije ovlašten za pripremu dokumenata koji se podnose arbitru, miritelju ili posredniku ni za pravno zastupanje klijenta ispred njih.

U LT (odnosi se i na tretman najpovlaštenije nacije): Za pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava (pravo Unije i države članice), uključujući zastupanje pred sudovima, obvezni su državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske te boravište (poslovna prisutnost).

Odvjetnici iz trećih zemalja smiju djelovati kao odvjetnici na sudu samo u skladu s međunarodnim sporazumima, uključujući posebne odredbe o zastupanju pred sudovima.

U LU (odnosi se i na tretman najpovlaštenije nacije): Za pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske te boravište (poslovna prisutnost).

Vijeće odvjetnika može, na temelju reciprociteta, odustati od uvjeta u pogledu državljanstva za strane državljane.

U LV (odnosi se i na tretman najpovlaštenije nacije): Za pružanje usluga u području domaćeg prava, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske. Odvjetnici iz trećih zemalja smiju djelovati kao odvjetnici na sudu samo u skladu s bilateralnim sporazumom o uzajamnoj pravnoj pomoći.

Za Uniju ili strane odvjetnike primjenjuju se posebni uvjeti. Na primjer, sudjelovanje u sudskim postupcima u kaznenim predmetima dopušteno je samo zajedno s odvjetnikom koji je član Latvijskog kolegija ovlaštenih odvjetnika.

U MT: Za pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske te boravište (poslovna prisutnost).

U NL: Samo odvjetnici koji imaju nizozemsku dozvolu i registrirani su u nizozemskom registru smiju upotrebljavati naziv „advocate”. Umjesto upotrebe punog naziva „advocate” (neregistrirani) strani odvjetnici moraju navesti strukovnu organizaciju u svojoj matičnoj državi za potrebe obavljanja djelatnosti u Nizozemskoj.

U PT (odnosi se i na tretman najpovlaštenije nacije): Za pružanje usluga u području portugalskog domaćeg prava obvezno je boravište (poslovna prisutnost). Za zastupanje pred sudovima obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori. Stranci koji imaju diplomu bilo kojeg pravnog fakulteta u Portugalu mogu se registrirati u portugalskoj odvjetničkoj komori (Ordem dos Advogados) pod istim uvjetima kao i portugalski državljani ako njihova zemlja prema portugalskim državljanima postupa reciprocno.

Ostali stranci koji imaju diplomu prava koju je priznao neki pravni fakultet u Portugalu mogu se registrirati u portugalskoj odvjetničkoj komori uz uvjet da obave potrebno osposobljavanje i polože završnu provjeru te prijemni ispit. Samo odvjetnička društva čiji udjeli pripadaju isključivo odvjetnicima koji su primljeni u portugalsku odvjetničku komoru smiju pružati pravne usluge u Portugalu.

Pravnici priznatih zasluga, magistri i doktori prava (čak i ako nisu odvjetnici ni sveučilišni profesori) mogu pružati usluge pravnog savjetovanja u području međunarodnog stranog i javnog prava, pod uvjetom da mjesto rada („domiciliação”) imaju u Portugalu, da polože prijemni ispit i da su upisani u odvjetničku komoru.

U RO: Strani odvjetnik ne smije sudjelovati u iznošenju usmenih ili pismenih zaključaka pred sudovima ili drugim sudbenim tijelima, osim u međunarodnoj arbitraži.

U SE (odnosi se i na tretman najpovlaštenije nacije): Za članstvo u odvjetničkoj komori i pravo na upotrebu naziva „advokat” obvezno je boravište u državi članici EGP-a ili u Švicarskoj. Odbor švedske odvjetničke komore može odobriti izuzeća. Ne dovodeći u pitanje prethodnu rezervu EU-a, članstvo u Odvjetničkoj komori nije nužno za pružanje usluga u području švedskog nacionalnog prava. Član švedske odvjetničke komore može biti zaposlen samo kod člana Komore ili u društvu koje obavlja djelatnosti člana Komore. Međutim, član Komore može biti zaposlen u stranom društvu koje obavlja djelatnosti odvjetnika ako dotično društvo ima domicil u državi članici Unije ili EGP-a odnosno u Švicarskoj. Ako odbor švedske odvjetničke komore odobri izuzeće, član švedske odvjetničke komore može biti zaposlen i u odvjetničkom društvu izvan Unije.

Članovi odvjetničke komore koji pružaju pravne usluge u obliku društva ili partnerstva ne mogu imati drugi cilj niti obavljati druge djelatnosti osim pružanja usluga odvjetnika.

Dopuštena je suradnja s drugim odvjetničkim društvima, ali za suradnju sa stranim društvima obvezno je odobrenje odbora švedske odvjetničke komore. Samo član odvjetničke komore može izravno ili neizravno, preko društva, pružati usluge odvjetnika, držati udjele u društvu ili biti član društva. Samo član Komore može biti član ili zamjenik člana Odbora ili zamjenik glavnog direktora, ovlašteni potpisnik ili tajnik društva ili partnerstva.

U SI (odnosi se i na tretman najpovlaštenije nacije): Zastupanje klijenata pred sudovima za naknadu uvjetovano je poslovnom prisutnošću u Republici Sloveniji. Strani odvjetnik koji ima pravo obavljati pravnu djelatnost u trećoj zemlji može pružati pravne usluge ili obavljati pravnu djelatnost u skladu s uvjetima navedenima u članku 34.a Zakona o odvjetništvu, uz uvjet da je ispunjen uvjet stvarnog reciprociteta.

Neovisno o rezervi EU-a o zahtjevima nediskriminacije u pogledu pravnog oblika, poslovna prisutnost za odvjetnike koje je imenovala slovenska odvjetnička komora ograničena je samo na trgovca pojedinca, odvjetničko društvo s ograničenom odgovornošću (komanditno društvo) ili odvjetničko društvo s neograničenom odgovornošću (javno trgovačko društvo). Djelatnosti odvjetničkog društva ograničene su na pružanje pravnih usluga. Samo odvjetnici mogu biti partneri u odvjetničkom društvu.

U SK (odnosi se i na tretman najpovlaštenije nacije): Za pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je državljanstvo države članice EGP-a te boravište (poslovna prisutnost) u Slovačkoj Republici. Za odvjetnike koji nisu iz Unije obavezan je reciprocitet.

Mjere:

EU: Članak 120. Uredbe (EU) 2017/1001 Europskog parlamenta i Vijeća¹;

Članak 78. Uredbe Vijeća (EZ) br. 6/2002 od 12. prosinca 2001.²

AT: Rechtsanwaltsordnung (Zakon o odvjetnicima) – RAO, RGeBl. br. 96/1868, članci 1. i 21.c.; Rechtsanwaltsgesetz – EIRAG, BGBl. br. 27/2000 kako je izmijenjen; čl. 41 EIRAG.

BE: Belgijski Pravosudni zakonik (članci od 428. do 508.); Kraljevski dekret od 24. kolovoza 1970.

BG: Zakon o odvjetništvu; Zakon o posredovanju; i Zakon o javnim bilježnicima i javnobilježničkoj djelatnosti.

CY: Zakon o odvjetnicima (poglavlje 2.), kako je izmijenjeno.

CZ: Zakon br. 85/1996, zb., Zakon o odvjetnicima.

¹ Uredba (EU) 2017/1001 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o žigu Europske unije (SL EU L 154, 16.6.2017., str. 1.).

² Uredba Vijeća (EZ) br. 6/2002 od 12. prosinca 2001. o dizajnu Zajednice (SL EU L 3, 5.1.2002., str. 1.).

DE: Bundesrechtsanwaltsordnung (BRAO; Savezni zakon o odvjetnicima);

Gesetz über die Tätigkeit europäischer Rechtsanwälte in Deutschland (EuRAG); i

čl. 10. Rechtsdienstleistungsgesetz (RDG).

DK: Retsplejeloven (Zakon o pravosuđu) poglavlja 12. i 13. (Konsolidirani akt br. 1284 od 14. studenoga 2018.).

EE: Advokatuuriseadus (Zakon o odvjetničkoj komori);

Tsiviilkohtumenetluse seadustik (Zakon o parničnom postupku);

halduskohtumenetluse seadustik (Zakon o upravnom sudskom postupku);

kriminaalmenetluse seadustik (Zakon o kaznenom postupku); i

väiäirteomenetluse seadustik (Zakon o prekršajnom postupku).

EL: Novi Zakonik o odvjetnicima br. 4194/2013.

ES: Real Decreto 135/2021, de 2 de marzo, por el que se aprueba el Estatuto General de la Abogacía Española, članak 9.1.a.

FI: Laki asianajajista (Zakon o odvjetnicima) (496/1958), odjeljci 1. I 3.; i Oikeudenkäymiskaari (4/1734) (Zakonik o sudskom postupku).

FR: Loi 71-1130 du 31 décembre 1971, Loi 90- 1259 du 31 décembre 1990 i Ordonnance du 10 septembre 1817 modifiée.

HR: Zakon o odvjetništvu (NN 9/94, 117/08, 75/09 i 18/11).

HU: Zakon LXXVIII. iz 2017. o profesionalnim djelatnostima odvjetnika.

LT: Zakon o odvjetničkoj komori Republike Litve od 18. ožujka 2004. br. IX-2066, kako je zadnje izmijenjen 12. prosinca 2017. Zakonom br. XIII-571.

LU: Loi du 16 décembre 2011 modifiant la loi du 10 août 1991 sur la profession d'avocat.

LV: Zakon o kaznenom postupku, članak 79.; i Zakon Republike Latvije o odvjetništvu, odjeljak 4.

MT: Zakonik o organizaciji i parničnom postupku (poglavlje 12).

NL: Advocatenwet (Zakon o odvjetništvu).

PT: Zakon 145/2015, 9. rujna, kako je izmijenjen Zakonom 23/2020, 6. srpnja (čl. 194. zamijenjen čl. 201.; i čl. 203. zamijenjen čl. 213.);

Statut portugalske odvjetničke komore (Estatuto da Ordem dos Advogados) i Uredba sa zakonskom snagom 229/2004, članak 5. i članci 7.–9.; Uredba sa zakonskom snagom 88/2003, članci 77. i 102.; Statut Profesionalnog udruženja odvjetnika (Estatuto da Câmara dos Solicitadores), kako je izmijenjen Zakonom 49/2004 te Zakonom 154/2015, 14. rujna; Zakonom 14/2006 i Uredbom sa zakonskom snagom br. 226/2008, kako je izmijenjena Zakonom 41/2013, 26. lipnja; i

Zakon 78/2001, članci 31. 4., kako je izmijenjen Zakonom 54/2013, 31. srpnja; Uredba o posredovanju u obiteljskopравnim i radnopravnim predmetima (Pravilnik 282/2010), kako je izmijenjena Odlukom 283/2018, 19. listopada; Zakon 21/2007 o posredovanju u kaznenim predmetima, članak 12.; Zakon 22/2013, 26. veljače, kako je izmijenjen Zakonom 17/2017, 16. svibnja, kako je izmijenjen Uredbom sa zakonskom snagom 52/2019, 17. travnja.

RO: Zakon o odvjetništvu; Zakon o posredovanju; i Zakon o javnim bilježnicima i javnobilježničkoj djelatnosti.

SE: Rättegångsbalken (švedski Zakonik o sudskom postupku) (1942:740); i

Kodeks ponašanja švedske odvjetničke komore usvojen 29. kolovoza 2008.

SI: Zakon o odvetništvu (Neuradno prečišćeno besedilo – ZOdv-NPB8 Državnega Zbora RS z dne 7 junij 2019 (Zakon o odvjetništvu, neslužbeni konsolidirani tekst koji je pripremio slovenski parlament od 7. lipnja 2019.).

SK: Zakon 586/2003 o odvjetništvu, članci 2. i 12.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U PL: Strani odvjetnici poslovni nastan mogu uspostaviti samo u obliku javnog trgovačkog društva, komanditnog društva ili komanditno-dioničkog društva.

Mjere:

PL: Zakon od 5. srpnja 2002. o pravnoj pomoći koju strani odvjetnici pružaju u Republici Poljskoj, članak 19. Zakon o poreznom savjetovanju.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U IE, IT: Za pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava (pravo Unije i države članice), uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je boravište (poslovna prisutnost).

Mjere:

IE: Zakon o odvjetnicima, 1954.–2011.

IT: Kraljevski dekret 1578/1933, članak 17., Zakon o odvjetništvu.

- (b) Patentni zastupnici, posrednici u području industrijskog vlasništva, odvjetnici za zaštitu intelektualnog vlasništva (dio CPC-a 879, 861, 8613)

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U DE: Samo patentni zastupnici s kvalifikacijom iz države članice EGP-a ili Švicarske mogu biti primljeni u odvjetničku komoru i time dobiti pravo na pružanje usluga patentnih zastupnika u Njemačkoj u području domaćeg prava. Za stjecanje punopravnog članstva u odvjetničkoj komori obvezna je poslovna prisutnost. Odvjetnička komora može odobriti izuzeća. Strani patentni zastupnici smiju pružati pravne usluge u stranom pravnom sustavu ako dokažu stručno znanje. Za pružanje pravnih usluga u Njemačkoj potrebna je registracija. Strani patentni zastupnici (koji nemaju kvalifikaciju iz EGP-a ili Švicarske) ne mogu osnovati odvjetničko društvo s nacionalnim patentnim zastupnicima.

Strani patentni zastupnici (izvan EGP-a ili Švicarske) poslovnu prisutnost mogu imati samo u obliku Patentanwalts-GmbH ili Patentanwalts-AG stjecanjem manjinskog udjela.

Od 1. kolovoza 2022. profesionalno društvo može postati dioničar njemačkog društva patentnih zastupnika samo ako je primljeno u njemačku komoru patentnih zastupnika te ima pravni oblik koji je naveden u članku 52.b Uredbe o patentnim zastupnicima. Strana društva patentnih zastupnika mogu pružati usluge ako su primljena u njemačku komoru patentnih zastupnika. Za prijam u tu komoru dioničar mora imati stručnu kvalifikaciju za obavljanje djelatnosti odvjetnika, poreznog savjetnika, revizora ili patentnog zastupnika, a kad je riječ o podružnici, rukovoditelja s ovlastima za zastupanje u Njemačkoj.

U FR: Za uvrštenje na popis zastupnika u području industrijskog vlasništva obvezan je poslovni nastan ili boravište u EGP-u. Fizičke osobe moraju imati državljanstvo države članice EGP-a. Za zastupanje klijenta pred nacionalnim uredom za intelektualno vlasništvo obvezan je poslovni nastan u EGP-u. Usluge se mogu pružati samo preko „société civile professionnelle” (SCP), „société d’exercice libéral” (SEL) ili drugog pravnog oblika, pod određenim uvjetima. Neovisno o pravnom obliku više od polovine udjela i glasačkih prava moraju držati stručnjaci iz EGP-a. Odvjetnička društva mogu imati pravo na pružanje usluga zastupnika u području industrijskog vlasništva (vidjeti rezervu za pravne usluge).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U AT: Za pružanje usluga patentnih zastupnika obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske te je obvezno boravište na državnom području države članice EGP-a ili Švicarske.

U BG i CY: Za pružanje usluga patentnih zastupnika obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske. U CY boravište je obvezno.

U EE: Za pružanje usluga patentnih zastupnika obvezno je državljanstvo Estonije ili države članice Unije kao i stalno boravište u Estoniji ili Uniji.

U ES: Za obavljanje djelatnosti zastupanja patenata potrebni su poslovni nastan u državi članici, poslovna prisutnost i stalno boravište.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U PT: Za pružanje usluga posrednika u području industrijskog vlasništva obvezno je državljanstvo države članice EGP-a.

U LV: Patentni zastupnici moraju biti državljani države članice Unije.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U FI i HU: Za pružanje usluga patentnih zastupnika obvezno je boravište u državi članici EGP-a.

U SI: Za nositelja registriranih prava ili podnositelja zahtjeva za registrirana prava (patenti, žigovi, zaštita dizajna) obvezno je boravište u Sloveniji. U suprotnom, za potrebe pružanja usluga, kao što je provođenje postupaka i obavješćivanje, obvezan je patentni zastupnik ili zastupnik za žigove i dizajn koji je registriran u Sloveniji.

Mjere:

AT: Zakon o patentnim zastupnicima, BGBl. br. 214/1967, kako je izmijenjen, članci 2. i 16.a.

BG: Poglavlje 8.b Zakona o patentima i registraciji komunalnih modela.

CY: Zakon o odvjetnicima (poglavlje 2.), kako je izmijenjeno.

DE: Patentanwaltsordnung (PAO). Gesetz über die Tätigkeit europäischer Patentanwälte in Deutschland (EuPAG) i čl. 10. Rechtsdienstleistungsgesetz (RDG).

EE: Patendivoliniku seadus (Zakon o patentnim zastupnicima) članci 2. i 14.

ES: Ley 24/2015, de 24 de julio, de Patentes, članci 175., 176. i 177. Ley 17/2009, de 23 de noviembre, sobre el libre acceso a las actividades de servicios y su ejercicio, članak 3.2.

FI: Tavaramerkkilaki (Zakon o žigu) (7/1964);

Laki auktorisoiduista teollisoikeusasiamehistä (Zakon o ovlaštenim odvjetnicima u području industrijskog vlasništva) (22/2014);

Laki kasvinjalostajanoikeudesta (Zakon o pravima uzgajivača bilja) 1279/2009; i

Mallioikeuslaki (Zakon o registriranom dizajnu) 221/1971.

FR: Code de la propriété intellectuelle (Zakonik o intelektualnom vlasništvu).

HU: Zakon XXXII. iz 1995. o patentnim zastupnicima.

LV: Zakon o institucijama i postupcima industrijskog vlasništva, poglavlje XVIII. (članci od 119. do 136.).

PT: Uredba sa zakonskom snagom 15/95, kako je izmijenjena Zakonom 17/2010, člankom 5. Portarije 1200/2010 te Portarijom 239/2013; i Zakon 9/2009.

SI: Zakon o industrijski lastnini (Zakon o industrijskom vlasništvu), Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečišćeno besedilo in 100/13 i 23/20 (Službeni list Republike Slovenije, br. 51/06 – službeni konsolidirani tekst 100/13 i 23/20).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U IE: Za osnivanje poslovne jedinice barem jedan direktor, partner, rukovoditelj ili zaposlenik društva mora biti registriran u Irskoj kao patentni zastupnik ili odvjetnik u području intelektualnog vlasništva. Za pružanje usluga na prekograničnoj osnovi obvezni su državljanstvo države članice EGP-a i poslovna prisutnost u EGP-u, glavno mjesto poslovanja u državi članici EGP-a te kvalifikacije stečene na temelju prava države članice EGP-a.

Mjere:

IE: Odjeljci 85. i 86. Zakona o žigovima iz 1996., kako je izmijenjen;

Pravilo 51., pravilo 51.A i pravilo 51.B Pravila o žigovima iz 1996., kako su izmijenjena; odjeljci 106. i 107. Zakona o patentima iz 1992., kako je izmijenjen; i Pravila o registru patentnih zastupnika S.I. 580 iz 2015.

- (c) Računovodstvene i knjigovodstvene usluge (CPC 8621 osim usluga revizije, 86213, 86219, 86220)

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U AT: Udjeli u kapitalu i glasačka prava stranih računovođa i knjigovođa koji ispunjavaju uvjete za obavljanje djelatnosti u skladu s pravom svoje matične zemlje u austrijskom poduzeću ne smiju biti veći od 25 %. Pružatelj usluga mora imati ured ili profesionalno sjedište u EGP-u (CPC 862).

U FR: Obvezan je poslovni nastan ili boravište. Usluge se smiju pružati preko bilo kojeg oblika društva, osim „société en nom collectif” (SNC) i „société en commandite simple” (SCS). Posebni uvjeti primjenjuju se na „société d’exercice libéral” (SEL), „association de gestion et comptabilité” (AGC) i „société pluri-professionnelle d’exercice” (SPE) (CPC 86213, 86219, 86220).

U IT: Boravište ili poslovni domicil obvezni su za upis u strukovni registar, što je potrebno za pružanje računovodstvenih i knjigovodstvenih usluga (CPC 86213, 86219, 86220).

U PT (odnosi se i na tretman najpovlaštenije nacije): Boravište ili poslovni domicil obvezni su za upis u strukovni registar koji vodi Komora ovlaštenih računovođa (Ordem dos Contabilistas Certificados), što je nužno za pružanje računovodstvenih usluga, pod uvjetom recipročnog postupanja prema portugalskim državljanima.

Mjere:

AT: Wirtschaftstreuhandberufsgesetz (Zakon o javnim računovođama i revizorima, BGBl. I br. 58/1999), članak 12., članak 65., članak 67., članak 68. stavak 1. točka 4.; i

Bilanzbuchhaltungsgesetz (BibuG), BGBl. I br. 191/2013, članci 7., 11., 28.

FR: Uredba 45-2138 od 19. rujna 1945.

IT: Zakonodavni dekret 139/2005; i Zakon 248/2006.

PT: Uredba sa zakonskom snagom n.º 452/99, izmijenjena Zakonom br. 139/2015, 7. rujna.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U SI: Za pružanje računovodstvenih i knjigovodstvenih usluga (CPC 86213, 86219, 86220) obvezan je poslovni nastan u Europskoj uniji.

Mjere:

SI: Zakon o uslugama na unutarnjem tržištu, Službeni list Republike Slovenije br. 21/10.

- (d) Usluge revizije (CPC – 86211 i 86212 osim računovodstvenih i knjigovodstvenih usluga)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U EU-u: Za pružanje usluga zakonske revizije potrebno je odobrenje nadležnog tijela države članice koja može priznati istovrijednost kvalifikacija revizora koji je državljanin Novog Zelanda ili bilo koje treće zemlje podložno načelu reciprociteta (CPC 8621).

Mjere:

EU: Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹; i

Direktiva 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća².

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu:

U BG: Mogu se primjenjivati zahtjevi nediskriminacije u pogledu pravnog oblika.

Mjere:

BG: Zakon o neovisnoj financijskoj reviziji.

¹ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL EU L 182, 29.6.2013., str. 19.).

² Direktiva 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja, kojom se mijenjaju direktive Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ i stavlja izvan snage Direktiva Vijeća 84/253/EEZ (SL EU L 157, 9.6.2006., str. 87.).

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U AT: Udjeli u kapitalu i glasačka prava stranih revizora koji ispunjavaju uvjete za obavljanje djelatnosti u skladu s pravom svoje matične zemlje u austrijskom poduzeću ne smiju biti veći od 25 %. Pružatelj usluga mora imati ured ili profesionalno sjedište u EGP-u.

Mjere:

AT: Wirtschaftstreuhänderberufsgesetz (Zakon o javnim računovođama i revizorima, BGBl. I br. 58/1999), članak 12., članak 65., članak 67., članak 68. stavak 1. točka 4.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U DK: Za pružanje usluga zakonske revizije obvezno je odobrenje Danske kao revizora. Za odobrenje je obvezno boravište u državi članici EGP-a. Revizori i revizorska društva koji nisu ovlašteni u skladu s propisima kojima se provodi Direktiva 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹ ne smiju, u ovlaštenim revizorskim društvima, imati više od 10 % glasačkih prava.

¹ Direktiva 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja, kojom se mijenjaju direktive Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ i stavlja izvan snage Direktiva Vijeća 84/253/EEZ (SL EU L 157, 9.6.2006., str. 87.).

U FR (odnosi se i na tretman najpovlaštenije nacije): Za zakonske revizije: obvezan je poslovni nastan ili boravište. Novozelandski državljani mogu pružati usluge zakonske revizije u Francuskoj, podložno načelu reciprociteta. Usluge se smiju pružati preko bilo kojeg oblika društva osim onih u kojima se partneri smatraju trgovcima (commerçants), kao što je „société en nom collectif” (SNC) i „société en commandite simple” (SCS).

U PL: Za pružanje revizorskih usluga obvezan je poslovni nastan u Uniji.

Primjenjuju se zahtjevi u pogledu pravnog oblika.

Mjere:

DK: Revisorloven (danski Zakon o ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima), Zakon br. 1287 od 20.11.2018.

FR: Code de commerce (Trgovački zakonik).

PL: Zakon od 11. svibnja 2017. o ovlaštenim revizorima, revizorskim društvima i javnom nadzoru, Službeni list iz 2017., točka 1089.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U CY: Obvezno je odobrenje, podložno ispitivanju gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: stanje zaposlenosti u podsektoru. Dopuštena su profesionalna udruženja (partnerstva) fizičkih osoba.

U SK: Samo poduzeće u kojem je najmanje 60 % udjela u kapitalu ili glasačkih prava rezervirano za slovačke državljane ili državljane države članice može biti ovlašteno za obavljanje revizija u Republici Slovačkoj.

Mjere:

CY: Zakon o revizorima iz 2017. (Zakon 53(I)/2017).

SK: Zakon br. 423/2015 o zakonskim revizijama.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U DE: Revizorska društva (Wirtschaftsprüfungsgesellschaften) smiju imati isključivo pravne oblike dopuštene u EGP-u. Javna trgovačka društva i komanditna društva mogu se priznati kao „Wirtschaftsprüfungsgesellschaften” ako su navedena kao trgovačka društva u trgovačkom registru na temelju svojih fiducijarnih aktivnosti, članak 27. (Wirtschaftsprüferordnung, WPO). Međutim, revizori iz trećih zemalja registrirani u skladu s člankom 134. (Wirtschaftsprüferordnung, WPO) mogu obavljati zakonsku reviziju godišnjih fiskalnih izvještaja ili osigurati konsolidirane financijske izvještaje društva sa sjedištem izvan Unije, čiji su prenosivi vrijednosni papiri ponuđeni za trgovanje na uređenom tržištu.

Mjere:

DE: Handelsgesetzbuch, (HGB; Zakonik o trgovačkom pravu); Gesetz über eine Berufsordnung der Wirtschaftsprüfer (Wirtschaftsprüferordnung – WPO; Zakon o javnim računovodama).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U ES: Ovlašteni revizori moraju biti državljani države članice. Ova se rezerva ne primjenjuje na reviziju društava s poslovnim nastanom izvan Unije koja su uvrštena na španjolskom uređenom tržištu.

Mjere:

ES: Ley 22/2015, de 20 de julio, de Auditoría de Cuentas (novi zakon o reviziji: Zakon 22/2015 o revizorskim uslugama).

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U EE: Primjenjuju se zahtjevi u pogledu pravnog oblika. Većina glasova koje predstavljaju udjeli revizorskog društva pripadaju zaprisegnutim revizorima koji podliježu nadzoru nadležnog tijela države članice EGP-a koji su kvalifikacije stekli u državi članici EGP-a ili revizorskim društvima. Barem tri četvrtine osoba koje zastupaju revizorsko društvo na temelju prava moraju imati kvalifikacije stečene u državi članici EGP-a.

Mjere:

EE: Zakon o djelatnosti revizora (Audiitortegevuse seadus) članci 76.–77.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U SI: Zahtijeva se poslovna prisutnost. Revizorski subjekt iz treće zemlje može biti dioničar ili član slovenskog revizorskog društva pod uvjetom da, u skladu s pravom zemlje u kojoj je revizorski subjekt iz treće zemlje osnovan, slovenska revizorska društva mogu biti dioničari ili članovi revizorskog društva u toj zemlji (zahtjev u pogledu reciprociteta).

Mjere:

SI: Zakon o reviziji (ZRev-2), Službeni list Republike Slovenije br. 65/2008 (kako je zadnje izmijenjen br. 115/21); i

Zakon o trgovačkim društvima (ZGD-1), Službeni list Republike Slovenije br. 42/2006 (kako je zadnje izmijenjen br. 18/21).

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U BE: Obvezan je poslovni nastan u Belgiji na mjestu gdje će se obavljati profesionalna djelatnost i gdje će se održavati akti, dokumenti i korespondencija povezani s tom djelatnošću. Barem jedan službenik ili rukovoditelj u toj poslovnoj jedinici mora biti odobreni revizor.

U FI: Najmanje jedan od revizora u finskim društvima s ograničenom odgovornošću i društvima koja su obvezna obavljati revizije mora imati boravište u EGP-u. Revizor mora biti lokalno ovlašteni revizor ili lokalno ovlašteno revizorsko društvo.

U HR: Usluge revizije mogu pružati samo pravne osobe s poslovnim nastanom u Hrvatskoj ili fizičke osobe s boravištem u Hrvatskoj.

U IT: Fizičke osobe moraju imati boravište da bi mogle pružati revizorske usluge.

U LT: Za pružanje revizorskih usluga obvezan je poslovni nastan u EGP-u.

U SE: Usluge zakonske revizije mogu pružati samo revizori odobreni u Švedskoj i revizorska društva registrirana u Švedskoj. Obvezno je boravište u EGP-u. Nazive „odobreni revizor” i „ovlašteni revizor” mogu upotrebljavati isključivo revizori odobreni ili ovlašteni u Švedskoj. Revizori gospodarskih zadruga i određenih drugih poduzeća koji nisu certificirani ni odobreni računovođe moraju imati boravište u EGP-u, osim ako im Vlada ili tijelo Vlade koje imenuje Vlada u pojedinom slučaju dopusti drukčije.

Mjere:

BE: Zakon od 7. prosinca 2016. o organizaciji djelatnosti i javnom nadzoru nad revizorima (Zakon o javnoj reviziji).

FI: Tilintarkastuslaki (Zakon o reviziji) (459/2007), sektorski zakoni kojima je propisano angažiranje lokalno ovlaštenih revizora.

HR: Zakon o reviziji (NN 146/05, 139/08 i 144/12), članak 3.

IT: Zakonodavni dekret 58/1998, članci 155., 158. i 161.; i

Dekret predsjednika Republike 99/1998; i Zakonodavni dekret 39/2010, članak 2.

LT: Zakon o reviziji od 15. lipnja 1999. br. VIII-1227 (nova verzija od 3. srpnja 2008. br. X1676).

SE: Revisorslagen (Zakon o revizorima) (2001:883);

Revisionslag (Zakon o reviziji) (1999:1079);

Aktiebolagslagen (Zakon o trgovačkim društvima) (2005:551);

Lag om ekonomiska föreningar (Zakon o gospodarskim zadrugama) (2018:672); i

Ostali akti kojima se uređuju uvjeti za angažiranje ovlaštenih revizora.

- (e) Usluge poreznog savjetovanja (CPC 863, ne uključuje usluge pravnog savjetovanja i pravnog zastupanja u poreznim pitanjima koje pripadaju u pravne usluge)

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U AT: Udjeli u kapitalu i glasačka prava stranih poreznih savjetnika koji ispunjavaju uvjete za obavljanje djelatnosti u skladu s pravom svoje matične zemlje u austrijskom poduzeću ne smiju biti veći od 25 %. Pružatelj usluga mora imati ured ili profesionalno sjedište u EGP-u.

Mjere:

AT: Wirtschaftstreuhänderberufsgesetz (Zakon o javnim računovođama i revizorima, BGBl. I br. 58/1999), članak 12., članak 65., članak 67., članak 68. stavak 1. točka 4.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu:

U DE: Primjenjuju se zahtjevi nediskriminacije u pogledu pravnog oblika.

Mjere:

DE: Steuerberatungsgesetz (Zakon o poreznom savjetovanju, 4. studenoga 1975. (BGBl. I, str. 2735.), kako je zadnje izmijenjen člankom 50. Zakona od 10. kolovoza 2021. (BGBl. I, str. 2436): čl. 3., 34., 40. st. 1., 49., 50.a.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U FR: Obvezan je poslovni nastan ili boravište. Usluge se smiju pružati preko bilo kojeg oblika društva, osim „société en nom collectif” (SNC) i „société en commandite simple” (SCS). Posebni uvjeti primjenjuju se na „société d’exercice libéral” (SEL), „association de gestion et comptabilité” (AGC) i „société pluri-professionnelle d’exercice” (SPE).

Mjere:

FR: Uredba 45-2138 od 19. rujna 1945.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U HU: Za pružanje usluga poreznog savjetovanja obvezno je boravište u EGP-u.

U IT: Obvezno je boravište.

Mjere:

HU: Zakon 150 iz 2017. o oporezivanju; Uredba Vlade 2018/263 o registraciji i osposobljavanju za djelatnosti poreznog savjetovanja.

IT: Zakonodavni dekret 139/2005; i Zakon 248/2006.

- (f) Arhitektonske usluge i usluge urbanističkog planiranja, inženjerske usluge te usluge integriranog inženjerstva (CPC 8671, 8672, 8673, 8674)

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu:

U FR: U Francuskoj arhitekt može pružati arhitektonske usluge samo u okviru jednog od sljedećih pravnih oblika (na nediskriminirajućoj osnovi): „société anonyme” (SA), „société à responsabilité limitée” (SARL) (sociétés anonymes, à responsabilité limitée), „entreprise unipersonnelle à responsabilité limitée” (EURL), " société civile professionnelle" (SCP) (en commandite par actions), „société coopérative et participative” (SCOP), „société d'exercice libéral à responsabilité limitée” (SELARL), „société d'exercice libéral à forme anonyme” (SELAFA), „société d'exercice libéral par actions simplifiée” (SELAS) ili „société par actions simplifiée” (SAS) odnosno kao fizička osoba ili partner u društvu za arhitektonske usluge (CPC 8671).

Mjere:

FR: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales;
Décret 95-129 du 2 février 1995 relatif à l'exercice en commun de la profession d'architecte sous forme de société en participation;

Décret 92-619 du 6 juillet 1992 relatif à l'exercice en commun de la profession d'architecte sous forme de société d'exercice libéral à responsabilité limitée SELARL, société d'exercice libéral à forme anonyme SELAFA, société d'exercice libéral en commandite par actions SELCA; i Loi 77-2 du 3 janvier 1977.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U BG: Za konzultante koji ocjenjuju usklađenost investicijskih projekata ili nadziru izgradnju zahtijeva se poslovni nastan u Bugarskoj u skladu s bugarskim trgovačkim zakonom ili upis u trgovački registar države članice EU-a ili EGP-a.

Mjere:

BG: Članak 167. stavak 1. Zakona o prostornom planiranju.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U HR: Planove ili projekte stranih arhitekata, inženjera ili arhitekata urbanista mora potvrditi ovlaštena osoba u Hrvatskoj s obzirom na njihovu usklađenost s hrvatskim zakonodavstvom (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

Mjere:

HR: Zakon o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje (NN 118/18, 110/19); Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 39/19).

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U CY: Za pružanje arhitektonskih usluga, usluga urbanističkog planiranja, inženjerskih usluga te usluga integriranog inženjerstva (CPC 8671, 8672, 8673, 8674) obvezni su državljanstvo i boravište.

Mjere:

CY: Zakon 41/1962, kako je izmijenjen; Zakon 224/1990, kako je izmijenjen; i Zakon 29(i)2001, kako je izmijenjen.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U CZ: Obvezno je boravište u EGP-u.

U HU: Za pružanje sljedećih usluga obvezno je boravište u EGP-u ako ih pruža fizička osoba koja je prisutna na državnom području Mađarske: arhitektonske usluge, inženjerske usluge (primjenjuje se samo na diplomirane vježbenike), usluge integriranog inženjerstva te usluge krajobrazne arhitekture (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

U IT: Boravište, poslovni domicil ili poslovna adresa u Italiji obvezni su za upis u strukovni registar, što je potrebno za pružanje arhitektonskih i inženjerskih usluga (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

U SK: Boravište u EGP-u obvezno je za registraciju u strukovnoj komori, što je potrebno za pružanje arhitektonskih i inženjerskih usluga (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

Mjere:

CZ: Zakon br. 360/1992 zb. o djelatnosti ovlaštenih arhitekata i ovlaštenih inženjera i tehničara koji rade u području gradnje.

HU: Zakon LVIII. iz 1996. o strukovnim komorama arhitekata i inženjera.

IT: Kraljevski dekret 2537/1925 o uređenju arhitektonskih i inženjerskih djelatnosti; Zakon 1395/1923; i

Dekret predsjednika Republike (D.P.R.) 328/2001.

SK: Zakon 138/1992 o arhitektima i inženjerima, članci 3., 15., 15.a, 17.a i 18.a.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U BE: Pružanje arhitektonskih usluga obuhvaća i nadzor nad izvođenjem radova (CPC 8671, 8674). Strani arhitekti koji su ovlašteni u svojim zemljama domaćinima i koji žele povremeno obavljati svoju djelatnost u Belgiji moraju dobiti prethodno odobrenje Vijeća Udruženja u geografskom području u kojem namjeravaju pružati usluge.

Mjere:

BE: Zakon od 20. veljače 1939. o zaštiti naziva arhitektonske djelatnosti; i

Zakon od 26. lipnja 1963., u skladu s kojim je izrađen Pravilnik Udruženja arhitekata od 16. prosinca 1983. o etičkim standardima koje je utvrdilo Nacionalno vijeće Udruženja arhitekata (odobreno člankom 1. Kraljevskog zakona od 18. travnja 1985., M.B., 8. svibnja 1985.).

Rezerva br. 3 – Profesionalne usluge (zdravstvene usluge i maloprodaja farmaceutskih proizvoda)

Sektor – podsektor: Profesionalne usluge – medicinske (uključujući psihologe) i stomatološke usluge; primalje; medicinski tehničari; fizioterapeuti i pomoćno medicinsko osoblje; veterinarske usluge; maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda; te ostale usluge koje pružaju ljekarnici

Industrijska klasifikacija: CPC 9312, 93191, 932, 63211

Predmetne obveze: Pristup tržištu

Nacionalni tretman

Tretman najpovlaštenije nacije

Viša uprava i upravni odbori

Lokalna prisutnost

Poglavlje: Trgovina uslugama i ulaganja

Razina vlasti: EU / država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

- (a) Medicinske usluge, stomatološke usluge te usluge primalja, medicinskih sestara, fizioterapeuta i paramedicinskog osoblja (CPC 852, 9312, 93191)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U IT: Za pružanje usluga psihologa zahtijeva se državljanstvo države članice Unije. Stranim stručnjacima može se dopustiti obavljanje djelatnosti na temelju reciprociteta (dio CPC-a 9312).

Mjere:

IT: Zakon 56/1989 o psihološkoj djelatnosti.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U CY: Za pružanje medicinskih usluga (uključujući psihologe), stomatoloških usluga te usluga primalja, medicinskih sestara, fizioterapije i paramedicinskih usluga obvezni su ciparsko državljanstvo i boravište.

Mjere:

CY: Zakon o registraciji liječnika (poglavlje 250.), kako je izmijenjen;

Zakon o registraciji stomatologa (poglavlje 249.), kako je izmijenjen;

Zakon 75(I)/2013, kako je izmijenjen – podolozi;

Zakon 33(I)/2008, kako je izmijenjen – medicinska fizika;

Zakon 34(I)/2006, kako je izmijenjen – radni terapeuti;

Zakon 9(I)/1996, kako je izmijenjen – zubni tehničari;

Zakon 68(I)/1995, kako je izmijenjen – psiholozi;

Zakon 16(I)/1992, kako je izmijenjen – optičari;

Zakon 23(I)/2011, kako je izmijenjen – radiolozi / radioterapeuti;

Zakon 31(I)/1996, kako je izmijenjen – dijetetičari / nutricionisti;

Zakon 140/1989, kako je izmijenjen – fizioterapeuti; i

Zakon 214/1988, kako je izmijenjen – medicinske sestre.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, lokalna prisutnost:

U DE (primjenjuje se i na regionalnu razinu vlasti): Na registraciju djelatnosti mogu se uvesti geografska ograničenja koja se jednako primjenjuju na državljane i osobe koje nisu državljani.

Liječnici (uključujući psihologe, psihoterapeute i stomatologe) moraju se registrirati u regionalnim udruženjima liječnika ili stomatologa u okviru obveznog zdravstvenog osiguranja (kassenärztliche ili kassenzahnärztliche Vereinigungen) ako žele liječiti pacijente osigurane na temelju obveznog zdravstvenog osiguranja. Ta registracija može podlijegati količinskim ograničenjima na temelju regionalne raspodjele liječnika. To se ograničenje ne primjenjuje na stomatologe. Registracija je nužna samo za liječnike koji sudjeluju u sustavu javnog zdravstva. Mogu postojati nediskriminirajuća ograničenja u pogledu pravnog oblika poslovnog nastana potrebnog za pružanje tih usluga (čl. 95 SGB V).

Za usluge primalja pristup je ograničen samo na fizičke osobe. Za medicinske i stomatološke usluge pristup je moguć za fizičke osobe, ovlaštene centre za zdravstvenu skrb i ovlaštena tijela. Mogu se primjenjivati uvjeti u pogledu poslovnog nastana.

Kad je riječ telemedicini, broj pružatelja usluga informacijske i komunikacijske tehnologije može se ograničiti kako bi se zajamčila interoperabilnost, kompatibilnost i potrebne sigurnosne norme. To se primjenjuje na nediskriminirajućoj osnovi (CPC 9312, 93191).

Mjere:

DE: Bundesärzteordnung (BÄO; Savezni zakon o liječnicima);

Gesetz über die Ausübung der Zahnheilkunde (ZHG);

Gesetz über den Beruf der Psychotherapeutin und des Psychotherapeuten (PsychThG; Zakon o pružanju usluga psihoterapije);

Gesetz über die berufsmäßige Ausübung der Heilkunde ohne Bestallung (Heilpraktikergesetz);

Gesetz über das Studium und den Beruf von Hebammen (HebG); i

Bundes-Apothekerordnung.

Na regionalnoj razini može postojati dodatno zakonodavstvo o primaljama.

Gesetz über die Pflegeberufe (PflBG);

Sozialgesetzbuch Fünftes Buch (SGB V; Socijalni zakonik, svezak peti) – Obvezno zdravstveno osiguranje.

Regionalna razina:

Heilberufekammergesetz des Landes Baden-Württemberg;

Gesetz über die Berufsausübung, die Berufsvertretungen und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz – HKaG) in Bayern;

Berliner Heilberufekammergesetz (BlnHKG);

Hamburgisches Kammergesetz für die Heilberufe (HmbKGGH); Gesetz über die Berufsgerichtsbarkeit der Heilberufe; Hamburgisches Gesetz über die Ausübung des Berufs der Hebamme und des Entbindungspfleger (Hamburgisches Hebammengesetz);

Heilberufsgesetz Brandenburg (HeilBerG);

Bremisches Gesetz über die Berufsvertretung, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Psychotherapeuten, Tierärzte und Apotheker (Heilberufsgesetz - HeilBerG);

Heilberufsgesetz Mecklenburg-Vorpommern (Heilberufsgesetz M-V – HeilBerG);

Heilberufsgesetz (HeilBG NRW);

Heilberufsgesetz (HeilBG Rheinland-Pfalz);

Gesetz über die öffentliche Berufsvertretung, die Berufspflichten, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte/ Ärztinnen, Zahnärzte/ Zahnärztinnen, psychologischen Psychotherapeuten/ Psychotherapeutinnen und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten/psychotherapeutinnen, Tierärzte/Tierärztinnen und Apotheker/Apothekerinnen im Saarland (Saarländisches Heilberufekammergesetz – SHKG);

Gesetz über Berufsausübung, Berufsvertretungen und Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder und Jugendlichenpsychotherapeuten im Freistaat Sachsen (Sächsisches Heilberufekammergesetz – SächsHKaG)and Thüringer Heilberufegesetz.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, lokalna prisutnost:

U FR: Ulagateljima iz Unije raspoložive su i druge vrste pravnog oblika, a strani ulagatelji imaju pristup samo pravnim oblicima „société civile professionnelle” (SCP) i „société d’exercice libéral” (SEL). Za medicinske i stomatološke usluge te usluge primalja obvezno je francusko državljanstvo. Međutim, pristup stranaca moguć je u okviru godišnje utvrđenih kvota. Medicinske i stomatološke usluge te usluge primalja i medicinskih sestara mogu se pružati isključivo u obliku SEL à forme anonyme, à responsabilité limitée par actions simplifiée ili en commandite par actions, société coopérative (samo za neovisne stručnjake opće prakse i specijalizirane stručnjake) ili société interprofessionnelle de soins ambulatoires (SISA) za multidisciplinarni zdravstveni centar (MSP).

Mjere:

FR: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, Loi n°2011-940 du 10 août 2011 modifiant certaines dispositions de la loi n°2009-879 dite HPST, Loi n°47-1775 portant statut de la coopération; i Code de la santé publique.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu:

U AT: Mogu se primjenjivati posebni nediskriminirajući zahtjevi u odnosu na pravni oblik (CPC 9312, dio CPC-a 9319). Suradnja liječnika za potrebe ambulantne zdravstvene skrbi, takozvane grupne liječničke prakse, može se osnovati samo u pravnom obliku Offene Gesellschaft (OG) ili Gesellschaft mit beschränkter Haftung (GmbH). Samo liječnici mogu biti članovi takve grupne liječničke prakse. Moraju imati pravo obavljanja neovisne medicinske djelatnosti, biti registrirani u austrijskoj Liječničkoj komori te se aktivno baviti medicinom u toj liječničkoj praksi. Druge osobe ne smiju biti članovi grupne liječničke prakse i ne smiju primiti dio njezina prihoda ili dobiti (dio CPC-a 9312).

Mjere:

AT: Zakon o zdravstvenoj djelatnosti, BGBl. I br. 169/1998, čl. 52.a–52.c;

Savezni zakon o visokokvalificiranim zdravstvenim radnicima, BGBl. br. 460/1992; i Savezni zakon o medicinskim maserima niže i više razine, BGBl. br. 169/2002.

(b) Veterinarske usluge (CPC 932)

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U AT: Samo državljani države članice EGP-a mogu pružati veterinarske usluge. Uvjet u pogledu državljanstva ne primjenjuje se na osobe koje nisu državljani države članice EGP-a ako konkretna država ima sklopljen sporazum s Unijom kojim je predviđen nacionalni tretman u pogledu ulaganja i prekogranične trgovine veterinarskim uslugama.

U ES: Za obavljanje djelatnosti obvezno je članstvo u profesionalnom udruženju te državljanstvo države članice Unije. Od te se obveze može odustati na temelju bilateralnog sporazuma o određenoj djelatnosti. Pružanje veterinarskih usluga ograničeno je na fizičke osobe.

U FR: Za pružanje veterinarskih usluga obvezno je državljanstvo države članice EGP-a, no od te se obveze može odustati podložno načelu reciprociteta. Mogući pravni oblici društva za pružanje veterinarskih usluga ograničeni su na „société civile professionnelle” (SCP) i „société d'exercice liberal” (SEL).

Drugi pravni oblici društva predviđeni francuskim domaćim pravom ili pravom druge države članice EGP-a i čije se registrirano sjedište, središnja uprava ili glavno mjesto poslovanja nalazi u državi članici EU-a ili EGP-a mogu biti ovlašteni, pod određenim uvjetima.

Mjere:

AT: Tierärztegesetz (Zakon o veterinarstvu), BGBl. br. 16/1975, čl. 3 (2) (3).

ES: Real Decreto 126/2013, de 22 de febrero, por el que se aprueban los Estatutos Generales de la Organización Colegial Veterinaria Española; članci 62. i 64.

FR: Code rural et de la pêche maritime (Zakonik o poljoprivredi i morskom ribarstvu).

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U CY: Za pružanje veterinarskih usluga obvezni su državljanstvo i boravište.

U EL: Za pružanje veterinarskih usluga obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske.

U HR: Samo pravne i fizičke osobe s poslovnim nastanom u državi članici za potrebe obavljanja veterinarske djelatnosti smiju pružati prekogranične veterinarske usluge u Republici Hrvatskoj. Samo državljani države članice Unije smiju osnovati veterinarsku praksu u Republici Hrvatskoj.

U HU: Za članstvo u mađarskoj Veterinarskoj komori, koje je potrebno za pružanje veterinarskih usluga, obvezno je državljanstvo države članice EGP-a. Odobrenje poslovnog nastana podliježe ispitivanju gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: uvjeti na tržištu rada u sektoru.

Mjere:

CY: Zakon 169/1990, kako je izmijenjen.

EL: Predsjednička odluka 38/2010, Ministarska odluka 165261/IA/2010 (Službeni list 2157/B).

HR: (NN 83/13, 148/13, 115/18), članak 3. točka 67., članci 105. i 121.

HU: Zakon CXXVII. iz 2012. o Mađarskoj veterinarskoj komori i o uvjetima pružanja veterinarskih usluga.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U CZ: Za pružanje veterinarskih usluga obvezna je fizička prisutnost na državnom području.

U IT i PT: Za pružanje veterinarskih usluga obvezno je boravište.

U PL: Za pružanje veterinarskih usluga obvezna je fizička prisutnost na državnom području. Da bi mogle obavljati djelatnost veterinarskog kirurga na državnom području Poljske, osobe koje nemaju državljanstvo države članice Unije moraju položiti ispit na poljskom jeziku koji organizira poljska Komora veterinarskih kirurga.

U SI: Samo pravne i fizičke osobe s poslovnim nastanom u državi članici za potrebe obavljanja veterinarske djelatnosti mogu pružati prekogranične veterinarske usluge u Republici Sloveniji.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, lokalna prisutnost:

U SK: Za pristup strukovnoj komori, koji je nužan za pružanje veterinarskih usluga, obvezno je boravište u EGP-u. Pružanje veterinarskih usluga ograničeno je na fizičke osobe.

Mjere:

CZ: Zakon br. 166/1999, Zb. (Zakon o veterinarstvu), članci 58.–63., 39.; i

Zakon br. 381/1991, Zb. (o Komori veterinarskih kirurga Češke Republike), stavak 4.

IT: Zakonodavni dekret C.P.S. 233/1946, članci 7.– 9.; i

Dekret predsjednika Republike 221/1950, stavak 7.

PL: Zakon od 21. prosinca 1990. o djelatnosti veterinarskih kirurga i komori veterinarskih kirurga.

PT: Uredba sa zakonskom snagom 368/91 (Statut Udruženja veterinarara) izmijenjena Zakonom 125/2015, 3. rujna

SI: Pravilnik o priznavanju poklicnih kvalifikacij veterinarjev (Pravilnik o priznavanju stručnih klasifikacija veterinarara, Službeni list Republike Slovenije br. 71/2008, 7/2011, 59/2014 i 21/2016; Zakon o uslugama na unutarnjem tržištu Službeni list Republike Slovenije br. 21/2010).

SK: Zakon 442/2004 o privatnim veterinarima i komori veterinarara, članak 2.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu:

U DE (primjenjuje se i na regionalnu razinu vlasti): Pružanje veterinarskih usluga ograničeno je na fizičke osobe. Usluge telemedicine mogu se pružati samo u kontekstu primarnog liječenja koje uključuje prethodnu fizičku prisutnost veterinarara.

U DK i NL: Pružanje veterinarskih usluga ograničeno je na fizičke osobe.

U IE: Pružanje veterinarskih usluga ograničeno je na fizičke osobe ili partnerstva.

U LV: Pružanje veterinarskih usluga ograničeno je na fizičke osobe.

Mjere:

DE: Bundes-Tierärzteordnung (BTÄO; Savezni zakonik o veterinarstvu).

Regionalna razina:

Zakoni o vijećima medicinskih djelatnika u saveznim pokrajinama (Heilberufs- und Kammergesetze der Länder) i (na temelju njih)

Baden-Württemberg, Gesetz über das Berufsrecht und die Kammern der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte Apotheker, Psychologischen Psychotherapeuten sowie der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz – HBKG);

Bayern, Gesetz über die Berufsausübung, die Berufsvertretungen und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz – HKaG);

Berlin, Berliner Heilberufekammergesetz (BlnHKG);

Brandenburg, Heilberufsgesetz (HeilBerG);

Bremen, Gesetz über die Berufsvertretung, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Psychotherapeuten, Tierärzte und Apotheker (Heilberufsgesetz – HeilBerG);

Hamburg, Hamburgisches Kammergesetz für die Heilberufe (HmbKGGH);

Hessen, Gesetz über die Berufsvertretungen, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker, Psychologischen Psychotherapeuten und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufsgesetz);

Mecklenburg-Vorpommern, Heilberufsgesetz (HeilBerG);

Niedersachsen, Kammergesetz für die Heilberufe (HKG);

Nordrhein-Westfalen, Heilberufsgesetz NRW (HeilBerg);

Rheinland-Pfalz, Heilberufsgesetz (HeilBG);

Saarland, Gesetz Nr. 1405 über die öffentliche Berufsvertretung, die Berufspflichten, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte/Ärztinnen, Zahnärzte/Zahnärztinnen, Tierärzte/Tierärztinnen und Apotheker/Apothekerinnen im Saarland (Saarländisches Heilberufekammergesetz – SHKG);

Sachsen, Gesetz über Berufsausübung, Berufsvertretungen und Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten im Freistaat Sachsen (Sächsisches Heilberufekammergesetz – SächsHKaG);

Sachsen-Anhalt, Gesetz über die Kammern für Heilberufe Sachsen-Anhalt (KGHB-LSA);

Schleswig-Holstein, Gesetz über die Kammern und die Berufsgerichtsbarkeit für die Heilberufe (Heilberufekammergesetz – HBKG);

Thüringen, Thüringer Heilberufegesetz (ThürHeilBG); i

Berufsordnungen der Kammern (Kodeksi profesionalnog ponašanja vijeća veterinarâ).

DK: Lovbekendtgørelse nr. 40 af lov om dyrlæger af 15. januar 2020 (Konsoliderani zakon br. 40 od 15. siječnja 2020. o veterinarskim kirurzima).

IE: Zakon o veterinarskoj praksi iz 2005.

LV: Zakon o veterinarskoj medicini.

NL: Wet op de uitoefening van de diergeneeskunde 1990 (WUD).

- (c) Maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda te ostale usluge koje pružaju farmaceuti (CPC 63211)

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori:

U AT: Maloprodaja farmaceutskih proizvoda i posebnih medicinskih proizvoda javnosti može se obavljati samo preko ljekarne. Za upravljanje poslovanjem ljekarne obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije. Zakupoprimci i osobe nadležne za upravljanje ljekarnom moraju imati državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije.

Mjere:

AT: Apothekengesetz (Zakon o ljekarništvu), RGBL. br. 5/1907, kako je izmijenjen, članci 3., 4., 12.; Arzneimittelgesetz (Zakon o medicinskim proizvodima), BGBl. br. 185/1983 kako je izmijenjen, §§ 57, 59, 59a; and Medizinproduktegesetz (Zakon o medicinskim proizvodima), BGBl. br. 657/1996 kako je izmijenjen, članak 99.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U DE: Ljekarnu smiju voditi samo fizičke osobe (farmaceuti). Državljanima drugih zemalja ili osobama koje nisu položile stručni ispit za ljekarnika u Njemačkoj mogu steći samo dozvolu za preuzimanjem ljekarne koja je već postojala prethodne tri godine. Ukupan broj ljekarna po osobi ograničen je na jednu ljekarnu i najviše tri podružnice ljekarna.

U FR: Za upravljanje ljekarnom obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske.

Strani farmaceuti mogu dobiti odobrenje za osnivanje ljekarne u okviru utvrđenih godišnjih kvota. Za otvaranje ljekarne mora se ishoditi odobrenje. Poslovna prisutnost, uključujući prodaju lijekova javnosti na daljinu preko usluga informacijskog društva, mora imati jedan od pravnih oblika koji su dopušteni na temelju nacionalnog prava na nediskriminirajućoj osnovi: „société d'exercice libéral“, (SEL) anonyme, par actions simplifiée, à responsabilité limitée unipersonnelle ili pluripersonnelle, en commandite par actions, société en noms collectifs (SNC) ili société à responsabilité limitée (SARL) unipersonnelle ili pluripersonnelle.

Mjere:

DE: Gesetz über das Apothekenwesen (ApoG; njemački Zakon o ljekarništvu); Bundes-Apothekerordnung;

Gesetz über den Verkehr mit Arzneimitteln (AMG);

Gesetz über Medizinprodukte (MPG);

Verordnung zur Regelung der Abgabe von Medizinprodukten (MPAV).

FR: Code de la santé publique (Zakonik o javnom zdravstvu); i

Loi 90-1258 du 31 décembre 1990 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales i Loi 2015-990 du 6 août 2015.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U EL: Za upravljanje ljekarnom obvezno je državljanstvo države članice Unije.

U HU: Za upravljanje ljekarnom obvezno je državljanstvo države članice EGP-a.

U LV: Kako bi počeo samostalno obavljati ljekarničku djelatnost, farmaceut ili pomoćni farmaceut koji je strani državljanin, a školovan je u državi koja nije država članica Unije ili EGP-a, mora najmanje godinu dana raditi u ljekarni u državi članici EPG-a pod nadzorom farmaceuta.

Mjere:

EL: Zakon 5607/1932, kako je izmijenjen zakonima 1963/1991 i 3918/2011. Predsjednički dekret 64/2018 (Službeni list 124/izdanje A/11-7-2018).

HU: Zakon XCVIII. iz 2006. o općim odredbama o pouzdanoj i gospodarski isplativoj opskrbi lijekovima i medicinskim pomagalicama te o distribuciji lijekova.

LV: Zakon o ljekarništvu, članak 38.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu:

U BG: Upravitelji ljekarni moraju biti kvalificirani farmaceuti i mogu upravljati samo jednom ljekarnom u kojoj i sami rade. Postoji kvota (najviše četiri) za broj ljekarni koje jedna osoba može posjedovati u Republici Bugarskoj.

U DK: Pružanje usluga maloprodaje farmaceutskih proizvoda i posebnih medicinskih proizvoda javnosti dopušteno je samo fizičkim osobama koje su dobile dozvolu za bavljenje djelatnošću farmaceuta od Danskog nadležnog tijela za zdravlje i lijekove.

U ES, HR, HU i PT: Odobrenje poslovnog nastana podliježe ispitivanju gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: stanovništvo i gustoća na određenom području.

U IE: Zabranjeno je naručivanje farmaceutskih proizvoda poštom, osim lijekova koji se ne izdaju na recept.

U MT: Izdavanje dozvola za otvaranje ljekarni uz posebna ograničenja. Jedna osoba ne može imati više od jedne dozvole na svoje ime u bilo kojem gradu ili selu (članak 5. stavak 1. Pravilnika o dozvoli za ljekarnu (LN279/07)), osim ako nema drugih zahtjeva za taj grad ili selo (članak 5. stavak 2. Pravilnika o dozvoli za ljekarnu (LN279/07)).

U PT: U trgovačkim društvima u kojima je kapital podijeljen na dionice one moraju glasiti na ime. Nitko ne smije istovremeno izravno ili neizravno biti vlasnik, upravitelj ili rukovoditelj više od četiriju ljekarni.

U SI: Mreža ljekarni u Sloveniji obuhvaća javne farmaceutske ustanove u vlasništvu općina i privatne ljekarne koje imaju koncesiju, u kojima većinski vlasnik mora biti farmaceut po zanimanju. Zabranjeno je naručivanje poštom farmaceutskih proizvoda koji se izdaju na recept. Za naručivanje poštom lijekova koji se ne izdaju na recept potrebna je posebna državna dozvola.

Mjere:

BG: Zakon o lijekovima u humanoj medicini, članci 222., 224., 228.

DK: Apotekerloven (danski Zakon o ljekarnama) LBK br. 1040, 3.9.2014.

ES: Ley 16/1997, de 25 de abril, de regulación de servicios de las oficinas de farmacia (Zakon 16/1997 od 25. travnja o uslugama koje se pružaju u ljekarnama), članak 2. i članak 3. stavak 1.; i

Real Decreto Legislativo 1/2015, de 24 de julio por el que se aprueba el Texto refundido de la Ley de garantías y uso racional de los medicamentos y productos sanitarios (Ley 29/2006).

HR: Zakon o zdravstvenoj zaštiti (NN 100/18, 125/19).

HU: Zakon XCVIII. iz 2006. o općim odredbama o pouzdanoj i gospodarski isplativoj opskrbi lijekovima i medicinskim pomagalicama te o distribuciji lijekova.

IE: Zakoni o irskoj agenciji za lijekove iz 1995. i 2006. (br. 29 iz 1995. i br. 3 iz 2006.); Uredba o lijekovima (recept i kontrola opskrbe) iz 2003., kako je izmijenjena (S.I. 540 iz 2003.); Pravilnik o lijekovima (kontrola stavljanja u promet) iz 2007., kako je izmijenjen (S.I. 540 iz 2007.); Zakon o ljekarništvu iz 2007. (br. 20 iz 2007.); Uredba o maloprodajnim farmaceutskim poduzećima iz 2008., kako je izmijenjena, (S.I. br. 488 iz 2008.).

MT: Pravilnik o dozvoli za ljekarnu (LN279/07) izdan na temelju Zakona o lijekovima (Cap. 458).

PT: Uredba sa zakonskom snagom 307/2007, članci 9., 14. i 15. izmijenjena Zakonom 26/2011 od 16. lipnja, izmijenjenim:

- Odlukom TC 612/2011, 24/01/2012,
- Uredbom sa zakonskom snagom 171/2012, 1. kolovoza,
- Zakonom 16/2013, 8. veljače,
- Uredbom sa zakonskom snagom 128/2013, 5. rujna,
- Uredbom sa zakonskom snagom 109/2014, 10. srpnja,
- Zakonom 51/2014, 25. kolovoza,
- Uredbom sa zakonskom snagom 75/2016, 8. studenoga; i Pravilnikom 1430/2007 opozvanim Odlukom 352/2012, 30. listopada.

SI: Zakon o farmaceutskim uslugama (Službeni list Republike Slovenije br. 85/2016, 77/2017, 73/2019); i Zakon o lijekovima (Službeni list Republike Slovenije br. 17/2014, 66/2019).

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U IT: Djelatnost mogu obavljati samo fizičke osobe koje su upisane u registar te pravne osobe u obliku partnerstava u kojima svaki partner mora biti registrirani farmaceut. Za upis u strukovni registar farmaceuta obvezno je državljanstvo države članice ili boravište te se djelatnost mora obavljati u Italiji. Strani državljani koji imaju potrebne kvalifikacije mogu se upisati ako su državljani zemlje s kojom Italija ima poseban sporazum na temelju kojeg mogu obavljati djelatnost uz uvjet reciprociteta (Zakonodavni dekret CPS 233/1946, članci od 7. do 9. i dekret predsjednika Republike 221/1950 članci 3. i 7.). Novim ili praznim ljekarnama odobrenje se izdaje na temelju javnog nadmetanja. U javnom nadmetanju mogu sudjelovati samo državljani države članice koji su upisani u Registar farmaceuta (albo).

Odobrenje poslovnog nastana podliježe ispitivanju gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: stanovništvo i gustoća na određenom području.

Mjere:

IT: Zakon 362/1991, članci 1., 4., 7. i 9.;

Zakonodavni dekret CPS 233/1946, članci od 7. do 9.; i

Dekret predsjednika Republike (D.P.R. 221/1950, članci 3. i 7.).

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U CY: Za pružanje usluga maloprodaje farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda te ostalih usluga koje pružaju farmaceuti obvezno je državljanstvo (CPC 63211).

Mjere:

CY: Zakon o farmaceutskim proizvodima i otrovima (poglavlje 254.), kako je izmijenjen.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu:

U BG: Maloprodaja farmaceutskih proizvoda i posebnih medicinskih proizvoda javnosti može se obavljati samo preko ljekarne. Zabranjeno je naručivanje farmaceutskih proizvoda poštom, osim lijekova koji se ne izdaju na recept.

U EE: Maloprodaja farmaceutskih proizvoda i posebnih medicinskih proizvoda javnosti može se obavljati samo preko ljekarne. Zabranjena je narudžba lijekova poštom te isporuka lijekova naručenih putem interneta poštom ili kurirskom službom. Odobrenje poslovnog nastana podliježe ispitivanju gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: gustoća na određenom području.

U EL: Pružanje usluga maloprodaje farmaceutskih proizvoda i posebnih medicinskih proizvoda javnosti dopušteno je samo fizičkim osobama koje su ovlašteni farmaceuti i društvima koja su osnovali ovlašteni farmaceuti.

U ES: Pružanje usluga maloprodaje farmaceutskih proizvoda i posebnih medicinskih proizvoda javnosti dopušteno je samo fizičkim osobama koje su licencirani farmaceuti. Svaki farmaceut može dobiti samo jednu dozvolu.

U LU: Pružanje usluga maloprodaje farmaceutskih proizvoda i posebnih medicinskih proizvoda javnosti dopušteno je samo fizičkim osobama.

U NL: Na naručivanje lijekova poštom primjenjuju se zahtjevi.

U PL: Djelatnost mogu obavljati samo fizičke osobe koje su upisane u registar te pravne osobe u obliku partnerstava u kojima svaki partner mora biti registrirani farmaceut.

Mjere:

BG: Law on Medicinal Products in Human Medicine (Zakon o lijekovima u humanoj medicini, članci 219., 222., 228., 234. stavak 5.).

EE: Ravimiseadus (Zakon o lijekovima), RT I 2005, 2, 4; članak 29. stavak 2. i članak 41. stavak 3.; i Tervishoiuteenuse korraldamise seadus (Zakon o organizaciji zdravstvenih usluga, RT I 2001, 50, 284).

EL: Zakon 5607/1932, kako je izmijenjen zakonima 1963/1991 i 3918/2011.

ES: Ley 16/1997, de 25 de abril, de regulación de servicios de las oficinas de farmacia (Zakon 16/1997 od 25. travnja o uslugama koje se pružaju u ljekarnama), članak 2. i članak 3. stavak 1.; i

Real Decreto Legislativo 1/2015, de 24 de julio por el que se aprueba el Texto refundido de la Ley de garantías y uso racional de los medicamentos y productos sanitarios (Ley 29/2006).

LU: Loi du 4 juillet 1973 concernant le régime de la pharmacie (annexe a043);

Règlement grand-ducal du 27 mai 1997 relatif à l'octroi des concessions de pharmacie (anne a041); i

Règlement grand-ducal du 11 février 2002 modifiant le règlement grand-ducal du 27 mai 1997 relatif à l'octroi des concessions de pharmacie (annex a017).

NL: Geneesmiddelenwet, članak 67.

PL: Članak 99. Stavak 4. Akta od 6. rujna 2001. – Zakon o ljekarništvu, Službeni list iz 2021.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U BG: Za ljekarnike je obvezno trajno boravište.

Mjere:

BG: Zakon o lijekovima u humanoj medicini, članci 146., 161., 195., 222. i 228.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U DE, SK: Za stjecanje dozvole za farmaceuta ili za otvaranje ljekarne radi maloprodaje farmaceutskih proizvoda i određenih medicinskih proizvoda javnosti potrebno je boravište.

Mjere:

DE: Gesetz über das Apothekenwesen (ApoG; njemački Zakon o ljekarništvu);

Gesetz über den Verkehr mit Arzneimitteln (AMG);

Gesetz über Medizinprodukte (MPG); i

Verordnung zur Regelung der Abgabe von Medizinprodukten (MPAV).

SK: Zakon 362/2011 o farmaceutskim proizvodima i medicinskim uređajima, članak 6.; i

Zakon 578/2004 o pružateljima zdravstvene zaštite, medicinskom osoblju i profesionalnoj organizaciji u zdravstvu.

Rezerva br. 4 – Usluge istraživanja i razvoja

Sektor – podsektor: Usluge istraživanja i razvoja

Industrijska klasifikacija: CPC 851, 853

Predmetne obveze: Pristup tržištu

Nacionalni tretman

Poglavlje: Trgovina uslugama i ulaganja

Razina vlasti: EU / država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

EU: Za usluge istraživanja i razvoja financirane iz javnih izvora za koje sredstva osigurava Unija na razini Unije isključiva prava ili odobrenja mogu se dodijeliti samo državljanima država članica i pravnim osobama iz Unije koje imaju registrirano sjedište, središnju upravu ili glavni ured u Uniji (CPC 851, 853).

Za usluge istraživanja i razvoja financirane iz javnih izvora za koje sredstva osigurava država članica isključiva prava ili odobrenja mogu se dodijeliti samo državljanima dotične države članice i pravnim osobama iz dotične države članice koje imaju sjedište u toj državi članici (CPC 851, 853).

Mjere:

EU: Svi trenutačni i svi budući okvirni programi Unije za istraživanje i inovacije, uključujući pravila za sudjelovanje u programu Obzor 2020. i propise koji se odnose na zajedničke tehnološke inicijative i Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT), te postojeći i budući nacionalni, regionalni ili lokalni programi za istraživanje.

Rezerva br. 5 – Usluge poslovanja nekretninama

Sektor – podsektor: Usluge povezane s nekretninama

Industrijska klasifikacija: CPC 821, 822

Predmetne obveze: Pristup tržištu

Nacionalni tretman

Tretman najpovlaštenije nacije

Lokalna prisutnost

Poglavlje: Trgovina uslugama i ulaganja

Razina vlasti: EU / država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U CY: Za pružanje usluga poslovanja nekretninama obvezni su državljanstvo i boravište.

Mjere:

CY: Zakon o posrednicima u prometu nekretninama 71(1)/2010, kako je izmijenjen.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U CZ: Da bi mogle dobiti dozvolu potrebnu za pružanje usluga poslovanja nekretninama, za fizičke osobe obvezno je boravište, a za pravne osobe obvezan je poslovni nastan u Češkoj.

U HR: Za pružanje usluga poslovanja nekretninama obvezna je poslovna prisutnost u EGP-u.

U PT: Za fizičke osobe obvezno je boravište u državi članici EGP-a. Za pravne osobe obvezno je osnivanje društva u državi članici EGP-a.

Mjere:

CZ: Zakon o trgovinskim dozvolama.

HR: Zakon o posredovanju u prometu nekretninama (NN 107/07 i 144/12), članak 2.

PT: Uredba sa zakonskom snagom 211/2004 (članci 3. i 25.), kako je izmijenjena i ponovno objavljena Uredbom sa zakonskom snagom 69/2011.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U DK: Ako usluge poslovanja nekretninama pruža fizička osoba koja je prisutna na državnom području Danske, samo ovlašteni posrednici u prometu nekretninama koji su fizičke osobe upisane u registar posrednika u prometu nekretninama koji vodi Dansko tijelo za poslovanje smiju upotrebljavati naziv „posrednik u prometu nekretninama”. Zakonom je propisano da podnositelj zahtjeva mora imati boravište u Danskoj ili u Uniji, EGP-u ili Švicarskoj konfederaciji.

Zakon o prodaji nekretnina primjenjuje se samo kad se usluge poslovanja nekretninama pružaju klijentima. Zakon o prodaji nekretnina ne primjenjuje se na zakup nekretnina (CPC 822).

Mjere:

DK: Lov om formidling af fast ejendom m.v. lov. br. 526 od 28.5.2014. (Zakon o prodaji nekretnina).

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U SI: Ako Novi Zeland slovenskim državljanima i poduzećima dopusti pružanje usluga posrednika u prometu nekretninama, i Slovenija će novozelandskim državljanima i poduzećima dopustiti pružanje usluga posrednika u prometu nekretninama pod istim uvjetima, uz ispunjenje sljedećih zahtjeva: pravo na pružanje usluga posrednika u prometu nekretninama u Novom Zelandu, podnošenje relevantne dokumentacije o nekažnjavanju i upis u registar posrednika u prometu nekretninama pri nadležnom ministarstvu u Sloveniji.

Mjere:

SI: Zakon o agencijama za promet nekretninama.

Rezerva br. 6 – Poslovne usluge

Sektor – podsektor:	Poslovne usluge – usluge najma ili davanja u zakup bez rukovatelja; usluge povezane sa savjetovanjem u pogledu upravljanja; usluge tehničkog ispitivanja i analize; srodne usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja; usluge povezane s poljoprivredom; sigurnosne usluge; usluge posredovanja u zapošljavanju; usluge pismenog i usmenog prevođenja i ostale poslovne usluge
Industrijska klasifikacija:	ISIC Rev. 37, dio CPC-a 612, dio 621, dio 625, 831, dio 85990, 86602, 8675, 8676, 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209, 87901, 87902, 87909, 88, dio 893
Predmetne obveze:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Tretman najpovlaštenije nacije Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Trgovina uslugama i ulaganja
Razina vlasti:	EU / država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

(a) Usluge najma ili zakupa bez rukovatelja (CPC 83103, CPC 831)

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U SE: Za plovidbu pod švedskom zastavom mora se predložiti dokaz o prevladavajućem švedskom utjecaju na poslovanje u slučaju stranih vlasničkih udjela u brodu. Prevladavajući švedski utjecaj na poslovanje znači da se vođenje poslovanja broda obavlja u Švedskoj i da je više od polovine udjela u brodu u švedskom vlasništvu ili vlasništvu osoba iz druge zemlje EGP-a. Drugim stranim brodovima mogu se pod određenim uvjetima odobriti izuzeće od ovog pravila ako su ih unajmile ili iznajmile švedske pravne osobe na temelju ugovora o zakupu broda bez posade (CPC 83103).

Mjere:

SE: Sjölagen (Zakon o pomorstvu) (1994:1009), poglavlje 1., članak 1.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U SE: Iznajmljivači ili davatelji u zakup (leasing) automobila i određenih terenskih vozila (terrängmotorfordon) bez vozača, koji se iznajmljuju ili daju u zakup tijekom razdoblja kraćeg od jedne godine, obvezni su imenovati osobu koja je odgovorna za osiguravanje, među ostalim, toga da se poslovanje odvija u skladu s važećim pravilima i propisima te da se poštuju pravila o sigurnosti prometa na cestama. Odgovorna osoba mora imati boravište u EGP-u (CPC 831).

Mjere:

SE: Lag (1998: 492) om biluthyrning (Zakon o najmu i zakupu automobila).

- (b) Usluge najma ili zakupa i ostale poslovne usluge povezane sa zračnim prometom

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

EU: Za najam ili zakup zrakoplova bez posade (dry lease) na zrakoplove koje upotrebljavaju zračni prijevoznici iz Unije primjenjuju se mjerodavni zahtjevi za registraciju zrakoplova. Na ugovor o zakupu zrakoplova bez posade u kojem je jedna od stranaka zračni prijevoznik iz Unije primjenjuju se zahtjevi iz prava Unije ili nacionalnog prava u području sigurnosti zračnog prijevoza, primjerice zahtjev za prethodno odobrenje i drugi uvjeti koji se primjenjuju na upotrebu registriranih zrakoplova iz trećih zemalja. Da bi se zrakoplov registrirao, može biti obvezno da bude u vlasništvu fizičkih osoba koje ispunjuju posebne uvjete u pogledu državljanstva ili u vlasništvu poduzeća koja ispunjuju posebne uvjete u pogledu vlasništva kapitala i kontrole (CPC 83104).

Kad je riječ o uslugama računalnog sustava rezervacija (dalje u tekstu „CRS”), ako pružatelji usluga CRS-a koji posluju izvan Unije zračnim prijevoznicima iz Unije ne dodijele jednak (odnosno, nediskriminirajući) pristup kao onaj koji zračnim prijevoznicima iz treće zemlje dodjeljuju pružatelji usluga CRS-a iz Unije u Uniji ili ako zračni prijevoznici izvan Unije pružateljima usluga CRS-a iz Unije ne dodijele jednak pristup kao onaj koji zračni prijevoznici u Uniji dodjeljuju pružateljima usluga CRS-a iz treće zemlje, mogu se poduzeti mjere kako bi pružatelji usluga CRS-a koji posluju u Uniji osigurali jednak diskriminatorni pristup zračnim prijevoznicima izvan Unije odnosno kako bi zračni prijevoznici iz Unije osigurali jednak pristup pružateljima usluga CRS-a izvan Unije.

Mjere:

EU: Uredba (EZ) br. 1008/2008 Europskog parlamenta i Vijeća¹; i Uredba (EZ) br. 80/2009 Europskog parlamenta i Vijeća².

¹ Uredba (EZ) br. 1008/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. o zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza u Zajednici (SL EU L 293, 31.10.2008., str. 3.).

² Uredba (EZ) br. 80/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. siječnja 2009. o Kodeksu poslovanja računalnih sustava rezervacija i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2299/89 (SL EU L 35, 4.2.2009., str. 47.).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman

U BE: Privatni (civilni) zrakoplovi koji pripadaju fizičkim osobama koje nisu državljani države članice Unije ili EGP-a mogu se registrirati samo ako te osobe imaju domicil ili boravište u Belgiji neprekidno najmanje godinu dana. Privatni (civilni) zrakoplovi koji pripadaju stranim pravnim subjektima u skladu s pravom države članice Unije ili EGP-a mogu se registrirati samo ako ti subjekti u Belgiji imaju sjedište poslovanja, zastupništvo ili ured neprekidno najmanje godinu dana (CPC 83104).

Mjere:

BE: Arrêté Royal du 15 mars 1954 réglementant la navigation aérienne.

- (c) Usluge povezane sa savjetovanjem u upravljanju – usluge arbitraže i mirenja (CPC 86602)

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U BG: Za usluge posredovanja obvezno je stalno ili dugotrajno boravište u Republici Bugarskoj za državljane zemalja koje nisu država članica Unije ili EGP-a ili Švicarske Konfederacije.

U HU: Za pružanje usluga posredovanja (kao što je mirenje) obvezna je prijava za upis u registar upućena ministru nadležnom za pravosuđe.

Mjere:

BG: Akt o posredovanju, članak 8.

HU: Zakon LV. iz 2002. o posredovanju.

(d) Usluge tehničkog ispitivanja i analize (CPC 8676)

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U CY: Za pružanje usluga kemičara i biologa obvezno je državljanstvo države članice.

U FR: Obavljanje djelatnosti biologa ograničeno je na fizičke osobe i obvezno je državljanstvo države članice EGP-a.

Mjere:

CY: Zakon o registraciji kemičara iz 1988. (Zakon 157/1988), kako je izmijenjen.

FR: Code de la Santé Publique (Zakonik o javnom zdravstvu).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, lokalna prisutnost:

U BG: Za pružanje usluge tehničkog ispitivanja i analize obvezni su poslovni nastan u Bugarskoj u skladu s bugarskim Zakonom o trgovačkim društvima i upis u trgovački registar.

Za periodičnu provjeru dokaza tehničkog stanja vozila u cestovnom prijevozu osoba bi trebala biti registrirana u skladu s bugarskim Zakonom o trgovačkim društvima ili Zakonom o neprofitnim pravnim osobama, ili bi trebala biti registrirana u drugoj državi članici EGP-a.

Ispitivanje i analizu sastava i čistoće zraka i vode može provoditi samo Ministarstvo okoliša i voda Bugarske ili njegove agencije.

Mjere:

BG: Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode;

Zakon o mjeriteljstvu;

Zakon o čistom zraku;

članak 148. stavak 2. Zakona o cestovnom prometu;

Zakon o vodama; i

Pravilnik N-32 o periodičnoj provjeri dokaza tehničkog stanja vozila u cestovnom prijevozu.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije, lokalna prisutnost:

U IT: Za biologe, kemijske analitičare, agronome i periti agrari obvezno je boravište i upis u strukovni registar. Državljeni treće zemlje smiju se upisati uz uvjet reciprociteta.

Mjere:

IT: Biolozi, kemijski analitičari: Zakon 396/1967 o djelatnosti biologa; i Kraljevski dekret 842/1928 o djelatnosti kemijskih analitičara.

(e) Srodne usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja (CPC 8675)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije, lokalna prisutnost:

U IT: Boravište ili poslovni domicil u Italiji obvezan je za upis u registar geologa, što je potrebno za obavljanje djelatnosti geodeta ili geologa u svrhu pružanja usluga povezanih s istraživanjem rudnika te upravljanjem njima itd. Zahtijeva se državljanstvo države članice, ali stranci se mogu upisati pod uvjetom reciprociteta.

Mjere:

IT: Geolozi: Zakon 112/1963, članci 2. i 5.; Dekret predsjednika Republike 1403/1965, članak 1.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U BG: Za pružanje usluga geodezije, kartografije i katastarske izmjere fizičke osobe moraju imati državljanstvo i boravište u državi članici EGP-a ili Švicarskoj Konfederaciji. Za pravne osobe obvezan je upis u trgovački registar prema zakonodavstvu države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije.

Mjere:

BG: Članci 16. i 17. Zakona o katastru i registru imovine; i članak 24. stavak 1. Zakona o geodeziji i kartografiji.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U CY: Za pružanje relevantnih usluga obvezno je državljanstvo.

Mjere:

CY: Zakon 224/1990, kako je izmijenjen.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu:

U FR: Za ispitivanje pristup je moguć samo preko „société d'exercice liberal” (SEL) (anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions), „société civile professionnelle” (SCP), „société anonyme” (SA) i „société à responsabilité limitée” (SARL) (sociétés anonymes, à responsabilité limitée). Za usluge istraživanja i ispitivanja obvezan je poslovni nastan. Od tog se zahtjeva može odustati za znanstvene istraživače, na temelju odluke ministra nadležnog za znanstvena istraživanja, u dogovoru s ministrom nadležnim za vanjske poslove.

Mjere:

FR: Zakon 46-942 od 7. svibnja 1946. i Dekret br. 71-360 od 6. svibnja 1971.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U HR: Osnovne geološke, geodetske i rudarske konzultantske usluge te povezane konzultantske usluge u području okoliša na državnom području Hrvatske smiju se pružati samo zajedno s domaćim pravnim osobama ili preko njih.

Mjere:

HR: Pravilnik o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (NN br. 57/10), članci 32.–35.

(f) Usluge povezane poljoprivredom (dio CPC-a 88)

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije, lokalna prisutnost:

U IT: Za biologe, kemijske analitičare, agronome i periti agrari obvezno je boravište i upis u strukovni registar. Državljeni treće zemlje smiju se upisati uz uvjet reciprociteta.

Mjere:

IT: Biolozi, kemijski analitičari: Zakon 396/1967 o djelatnosti biologa; i Kraljevski dekret 842/1928 o djelatnosti kemijskih analitičara.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, tretman najpovlaštenije nacije:

U PT: Obavljanje djelatnosti biologa, kemijskog analitičara i agronoma ograničeno je na fizičke osobe. Za državljane trećih zemalja primjenjuje se režim reciprociteta (a ne zahtjev u pogledu državljanstva) u slučaju inženjera i tehničkih inženjera. Za biologe ne postoji zahtjev u pogledu državljanstva ni zahtjev u pogledu reciprociteta.

Mjere:

PT: Uredba sa zakonskom snagom 119/92, izmijenjena Zakonom 123/2015, 2. rujna (Ordem dos Engenheiros);

Zakon 47/2011 izmijenjen Zakonom 157/2015, 17. rujna (Ordem dos Engenheiros Técnicos);
i

Uredba sa zakonskom snagom 183/98, izmijenjena Zakonom 159/2015, 18. rujna (Ordem dos Biólogos).

(g) Sigurnosne usluge (CPC 87302, 87303, 87304, 87305, 87309)

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U IT: Za pribavljanje potrebnog odobrenja za pružanje zaštitarskih usluga i prijevoz vrijedne imovine obvezni su državljanstvo države članice Unije i boravište.

U PT: Strani državljani ne smiju pružati prekogranične sigurnosne usluge.

Za specijalizirano osoblje obvezno je državljanstvo.

Mjere:

IT: Zakon o javnoj sigurnosti (TULPS) 773/1931, članci od 133. do 141.; Kraljevski dekret 635/1940, članak 257.

PT: Zakon 34/2013 izmijenjen Zakonom 46/2019, 16. svibnja; i Pravilnik 273/2013, izmijenjen Odlukom 106/2015, 13. travnja.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U DK: Boravište je obvezno za fizičke osobe koje podnose zahtjev za odobrenje za pružanje sigurnosnih usluga. Boravište je obvezno i za rukovoditelje i većinu članova upravnog odbora pravnog subjekta koji podnosi zahtjev za dozvolu za obavljanje sigurnosnih usluga. Međutim, boravište za rukovoditelje i članove upravnog odbora nije obvezno ako tako nije navedeno u međunarodnim sporazumima ili nalogima koje je izdao Ministar pravosuđa.

Mjere:

DK: Lovbekendtgørelse 2016-01-11 nr. 112 om vagtvirksomhed.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U EE: Za zaštitare je obvezno boravište.

Mjere:

EE: Turvaseadus (Zakon o sigurnosti) čl. 21, čl. 22.

- (h) Usluge posredovanja u zapošljavanju (CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209)

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman (primjenjuje se na regionalnu razinu vlasti):

U BE: U svim regijama u Belgiji trgovačko društvo s glavnim uredom izvan EGP-a mora dokazati da pruža usluge posredovanja u zapošljavanju u svojoj zemlji podrijetla. U Valonskoj regiji usluge posredovanja u zapošljavanju mora pružati posebna vrsta pravnog subjekta (*régulièrement constituée sous la forme d'une personne morale ayant une forme commerciale, soit au sens du droit belge, soit en vertu du droit d'un Etat membre ou régie par celui-ci, quelle que soit sa forme juridique*). Trgovačko društvo s glavnim uredom izvan EGP-a mora dokazati da ispunjava uvjete utvrđene u dekretu (na primjer, u pogledu vrste pravnog subjekta). U njemačkoj zajednici trgovačko društvo s glavnim uredom izvan EGP-a mora ispunjavati kriterije za prihvrat utvrđene u navedenom dekretu (CPC 87202).

Mjere:

BE: Flamanska regija: Članak 8. stavak 3., Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2010 tot uitvoering van het decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling.

Valonska regija: Décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (Dekret od 3. travnja 2009. o registraciji agencija za posredovanje u zapošljavanju), članak 7.; Arrêté du Gouvernement wallon du 10 décembre 2009 portant exécution du décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (Odluka Vlade Valonije od 10. prosinca 2009. o provedbi Dekreta od 3. travnja 2009. o registraciji agencija za posredovanje u zapošljavanju), članak 4.

Njemačka zajednica: Dekret über die Zulassung der Leiharbeitsvermittler und die Überwachung der privaten Arbeitsvermittler / Décret du 11 mai 2009 relatif à l'agrément des agences de travail intérimaire et à la surveillance des agences de placement privées, članak 6.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U DE: Za dobivanje dozvole za rad agencije za privremeno zapošljavanje obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili poslovna prisutnost u Uniji, u skladu s člankom 3. stavcima od 3. do 5. Zakona o privremenom radu (Arbeitnehmerüberlassungsgesetz). Savezno ministarstvo rada i socijalnih poslova može izdati uredbu o posredovanju u zapošljavanju i zapošljavanju osoba koje nemaju boravište u EGP-u za određene djelatnosti, npr. za profesije u sektoru zdravstva i skrbi. Licencija ili njezino produljenje odbija se ako društva, dijelovi društava ili dodatna društva koja se ne nalaze u EGP-u namjeravaju sklopiti privremeni ugovor o radu na temelju članka 3. stavka 2. Zakona o privremenom radu (Arbeitnehmerüberlassungsgesetz).

U ES: Prije početka rada agencije za posredovanje u zapošljavanju moraju dostaviti ovjerenu izjavu kojom potvrđuju da ispunjavaju zahtjeve iz važećeg zakonodavstva (CPC 87201, 87202).

Mjere:

DE: Gesetz zur Regelung der Arbeitnehmerüberlassung (AÜG);

Sozialgesetzbuch Drittes Buch (SGB III; Socijalni zakonik, svezak treći) – Promicanje zapošljavanja; i

Verordnung über die Beschäftigung von Ausländerinnen und Ausländern (BeschV; Pravilnik o zapošljavanju stranaca).

ES: Real Decreto-ley 8/2014, de 4 de julio, de aprobación de medidas urgentes para el crecimiento, la competitividad y la eficiencia (tramitado como Ley 18/2014, de 15 de octubre).

(i) Usluge prevođenja i tumačenja (CPC 87905)

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu:

U BG: Za obavljanje službenih usluga prevođenja strane fizičke osobe moraju imati dozvolu za dugotrajno, produženo ili stalno boravište u Republici Bugarskoj.

Mjere:

BG: Uredba o legalizaciji, ovjeri i prijevodu dokumenata; i

Odluka ministra vanjskih poslova o uspostavi privremenog sustava certificiranja na temelju članka 21. stavka 2. točke (a) prethodno navedene uredbe.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu:

U HU: Službene prijevode, službene ovjere prijevoda i ovjerene preslike službenih dokumenata na stranim jezicima smije izrađivati samo Mađarski ured za prijevode i ovjere (OFFI).

U PL: Samo fizičke osobe mogu biti sudski tumači.

Mjere:

HU: Uredba Vijeća ministara br. 24/1986 o službenom pismenom i usmenom prevođenju.

PL: Zakon od 25. studenoga 2004. o djelatnosti pismenih ili usmenih sudskih tumača (Službeni list iz 2019., točka 1326.).

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U FI: Ovlašteni prevoditelji moraju imati boravište u EGP-u.

Mjere:

FI: Laki auktorisoiduista kääntäjistä (Zakon o ovlaštenim prevoditeljima) (1231/2007), odjeljak 2(1).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U CY: Za službene i ovjerene prijevode sudskih tumača potrebna je registracija i upis u Registar sudskih tumača nakon odobrenja Vijeća za upis sudskih tumača. Primjenjuju se zahtjevi o državljanstvu i boravištu.

U HR: Ovlašteni prevoditelji moraju imati državljanstvo države članice EGP-a.

Mjere:

CY: Zakon o upisu i regulaciji usluga sudskih tumača iz 2019. (45(I)/2019), kako je izmijenjen.

HR: Pravilnik o stalnim sudskim tumačima (NN 88/2008), članak 2.

- (j) Ostale poslovne usluge (dio CPC-a 612, dio 621, dio 625, 87901, 87902, 88493, dio 893, dio 85990, 87909, ISIC 37)

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U SE: Zalagaonice moraju biti osnovane kao društva s ograničenim odgovornošću ili podružnice (dio CPC-a 87909).

Mjere:

SE: Zakon o zalagaonicama (1995:1000).

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U CZ: Samo ovlašteno društvo za ambalažu može pružati usluge povezane s povratom i oporabom ambalaže, a takvo društvo mora biti pravna osoba osnovana kao dioničko društvo (CPC 88493, ISIC 37).

Mjere:

CZ: Zakon 477/2001 zb. (Zakon o ambalaži) stavak 16.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu:

U NL: Za pružanje usluga žigosanja obvezna je poslovna prisutnost u Nizozemskoj. Isključivo pravo na žigosanje predmeta od plemenitih kovina trenutačno imaju dva nizozemska državna monopola (dio CPC-a 893).

Mjere:

NL: Waarborgwet iz 1986.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U PT: Za pružanje usluga agencija za naplatu i usluga kreditnog izvješćivanja obvezno je državljanstvo države članice (CPC 87901, 87902).

Mjere:

PT: Zakon 49/2004.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U CZ: Za pružanje usluga dražbi obvezna je dozvola. Za dobivanje dozvole (za pružanje usluga dobrovoljnih javnih dražbi) društvo mora biti osnovano u Češkoj, a fizička osoba mora imati dozvolu boravka, pri čemu društvo ili fizička osoba moraju biti registrirani u Komerčijalnom registru Češke (dio CPC-a 612, dio 621, dio 625, dio 85990).

Mjere:

CZ: Zakon br. 455/1991 zb.;

Zakon o dozvolama za obavljanje djelatnosti; i

Zakon br. 26/2000 zb., o javnim dražbama.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu:

U SE: Gospodarski plan stambene zadruge moraju potvrditi najmanje dvije osobe. Tijela u EGP-u moraju javno odobriti te osobe (CPC 87909).

Mjere:

SE: Zakon o stambenim zadrugama (1991:614).

Rezerva br. 7 – Komunikacijske usluge

Sektor – podsektor: Komunikacijske usluge – poštanske i kurirske usluge

Industrijska klasifikacija: Dio CPC-a 71235, dio 73210, dio 751

Predmetne obveze: Pristup tržištu

Poglavlje: Trgovina uslugama i ulaganja

Razina vlasti: EU / država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu:

EU: Organizacija razmještaja poštanskih sandučića na javnim prometnicama, izdavanje poštanskih marki i usluge preporučene dostave koje se upotrebljavaju tijekom upravnih ili sudskih postupaka mogu se ograničiti u skladu s nacionalnim zakonodavstvom. Mogu se uvesti sustavi dozvola za usluge za koje postoji obveza opće univerzalne usluge. Te dozvole mogu podlijevati posebnoj obvezi univerzalne usluge ili financijskom doprinosu kompenzacijskom fondu.

Mjere:

EU: Direktiva 97/67/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹.

Rezerva br. 8 – Građevinske usluge

Sektor – podsektor: Graditeljstvo i povezane inženjerske usluge

Industrijska klasifikacija: CPC 51

Predmetne obveze: Nacionalni tretman

Poglavlje: Trgovina uslugama i ulaganja

Razina vlasti: EU / država članica (ako nije drukčije određeno)

¹ Direktiva 97/67/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 1997. o zajedničkim pravilima za razvoj unutarnjeg tržišta poštanskih usluga u Zajednici i poboljšanje kvalitete usluga (SL EU L 15, 21.1.1998, str. 14.).

Opis:

U CY: Zahtjev u pogledu državljanstva.

Mjera:

Zakon o registraciji i kontroli izvođača građevinskih i tehničkih radova iz 2001. (29 (I) / 2001.-2013.), članci 15. i 52.

Rezerva br. 9 – Usluge distribucije

Sektor – podsektor: Usluge distribucije – općenito, distribucija duhanskih proizvoda

Industrijska klasifikacija: CPC 3546, dio CPC-a 621, 6222, 631, dio 632

Predmetne obveze: Pristup tržištu

Nacionalni tretman

Lokalna prisutnost

Poglavlje: Trgovina uslugama i ulaganja

Razina vlasti: EU / država članica (ako nije drukčije određeno)

Opis:

(a) Usluge distribucije (CPC 3546, 631, 632 osim 63211, 63297, 62276, dio 621)

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu:

U PT: Za postavljanje određenih maloprodajnih objekata i trgovačkih centara primjenjuje se poseban sustav odobrenja. To se odnosi na trgovačke centre koji imaju bruto površinu za zakup od 8 000 m² ili više te na maloprodajne objekte koji imaju prodajnu površinu od 2 000 m² ako se nalaze izvan trgovačkih centara. Glavni kriteriji: doprinos raznovrsnosti komercijalnih ponuda; procjena usluga koje se pružaju kupcima; kvaliteta zapošljavanja i društveno odgovorno poslovanje; integracija u urbanističko okruženje; i doprinos ekološkoj učinkovitosti (CPC 631, 632 osim 63211, 63297).

Mjere:

PT: Uredba sa zakonskom snagom br. 10/2015, 16. siječnja.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U CY: Za usluge distribucije koje pružaju farmaceutski zastupnici (CPC 62117) obvezno je državljanstvo.

Mjere:

CY: Zakon 74(I) 2002, kako je izmijenjen.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U LT: Za distribuciju pirotehničkih sredstava obvezna je dozvola. Dozvola se može izdati samo pravnim osobama iz Unije (CPC 3546).

Mjere:

LT: Zakon o nadzoru prometa pirotehničkim sredstvima za civilnu upotrebu (23. ožujka 2004. br. IX-2074).

(b) Distribucija duhana (dio CPC-a 6222, 62228, dio 6310, 63108)

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U ES: Državni monopol na maloprodaju duhana. Za poslovni nastan obvezno je državljanstvo države članice. Samo fizičke osobe mogu raditi kao prodavači duhana. Prodavač duhana smije imati samo jednu dozvolu (CPC 63108).

U FR: Državni monopol na veleprodaju i maloprodaju duhana. Za prodavače duhana (buraliste) (dio CPC-a 6222, dio 6310) obvezno je državljanstvo.

Mjere:

ES: Zakon 14/2013 od 27. rujna 2014.

FR: Code général des impôts (Opći porezni zakonik).

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U AT: Samo fizičke osobe mogu zatražiti odobrenje za rad u svojstvu prodavača duhana.

Prednost se daje državljanima država članica EGP-a (CPC 63108).

Mjere:

AT: Zakon o monopolu u sektoru duhanskih proizvoda iz 1996., članci 5. i 27.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U IT: Za distribuciju i prodaju duhana obvezna je dozvola. Dozvole se izdaju u okviru javnih postupaka. Izdavanje dozvola podliježe ispitivanju gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: stanovništvo i geografska gustoća na postojećim prodajnim mjestima (dio CPC-a 6222, dio 6310).

Mjere:

IT: Zakonodavni dekret 184/2003;

Zakon 165/1962,

Zakon 3/2003,

Zakon 1293/1957,

Zakon 907/1942, i

Dekret predsjednika Republike (D.P.R.) 1074/1958.

Rezerva br. 10 – Usluge obrazovanja

Sektor – podsektor: Usluge obrazovanja (privatno financirane)

Industrijska klasifikacija: CPC 921, 922, 923, 924

Predmetne obveze: Pristup tržištu

Nacionalni tretman

Viša uprava i upravni odbori

Lokalna prisutnost

Poglavlje: Trgovine uslugama i ulaganja

Razina vlasti: EU/nacionalna (ako nije drukčije određeno)

Opis:

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu:

U CY: Za vlasnike i većinske dioničare u privatno financiranoj školi obvezno je državljanstvo države članice. Novozelandski državljani mogu dobiti odobrenje ministra obrazovanja u skladu sa specificiranim oblikom i uvjetima.

Mjere:

CY: Zakon o privatnim školama iz 2019. (br. 147(I)/2019), kako je izmijenjen; Zakon o visokim učilištima iz 1996. (br. 67(I)/1996), kako je izmijenjen; Zakon o privatnim sveučilištima (osnivanje, upravljanje i nadzor) iz 2005. (br. 109(I)/2005), kako je izmijenjen; i Zakon o osiguranju kvalitete i akreditaciji u visokom obrazovanju te osnivanju i djelovanju Agencije za srodna pitanja iz 2015. (br. 136/2015), kako je izmijenjen.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U BG: Privatno financirano osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje mogu pružati samo ovlaštene pravne osobe u skladu s bugarskim zakonodavstvom ili zakonodavstvom države članice. Vrtići i škole u stranom vlasništvu mogu se osnovati ili preoblikovati na zahtjev stranih pravnih subjekata u skladu s međunarodnim sporazumima i konvencijama. Strane ustanove visokog obrazovanja ne mogu osnovati društva kćeri na državnom području Bugarske. Strana visoka učilišta u Bugarskoj mogu otvoriti fakultete, odsjeke, institute i visoke škole samo u skladu s ustrojem bugarskih ustanova visokog obrazovanja i u suradnji s njima (CPC 921, 922).

Mjere:

BG: Zakon o predškolskom i školskom obrazovanju; i

Zakon o visokom obrazovanju, stavak 4. dodatnih odredaba.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U SI: Samo slovenske osobe mogu osnovati osnovne škole financirane iz privatnih izvora. Pružatelj usluge mora osnovati registrirano sjedište ili podružnicu u Sloveniji (CPC 921).

Mjere:

SI: Zakon o organizaciji i financiranju obrazovanja (Službeni list Republike Slovenije, br. 12/1996), kako je izmijenjen, članak 40.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U CZ i SK: Za podnošenje zahtjeva za državno odobrenje za rad privatno financirane visokoškolske ustanove obvezan je poslovni nastan u državi članici. Ova se rezerva ne primjenjuje na usluge u području tehničkog i strukovnog obrazovanja nakon srednjoškolskog (CPC 923 umjesto CPC 92310).

Mjere:

CZ: Zakon br. 111/1998, zb. (Zakon o visokom obrazovanju), članak 39.; i

Zakon br. 561/2004, zb., o predškolskom, osnovnoškolskom, srednjoškolskom, visokom stručnom i drugom obrazovanju (Zakon o obrazovanju).

SK: Zakon br. 131/2002 o sveučilištima.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu i u pogledu prekogranične trgovine uslugama:

Pristup tržištu:

U ES i IT: Za otvaranje privatno financiranog sveučilišta koje izdaje priznate diplome ili akademske stupnjeve obvezno je odobrenje. Primjenjuje se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: stanovništvo i gustoća postojećih objekata.

U ES: Postupak uključuje pribavljanje mišljenja Parlamenta.

U IT: Temelji se na trogodišnjem programu i samo pravne osobe iz Italije mogu imati odobrenje za izdavanje diploma koje se priznaju na razini države (CPC 923).

Mjere:

ES: Ley Orgánica 6/2001, de 21 de Diciembre, de Universidades (Zakon 6 / 2001 od 21. prosinca o sveučilištima), članak 4.

IT: Kraljevski dekret 1592/1933 (Zakon o srednjoškolskom obrazovanju);

Zakon 243/1991 (Povremeni javni doprinosi privatnim sveučilištima);

Rezolucija 20/2003 CNVSU-a (Comitato nazionale per la valutazione del sistema universitario); i

Dekret predsjednika Republike 25/1998.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu:

U EL: Za vlasnike i većinu članova upravnog odbora u osnovnim i srednjim školama financiranim iz privatnih izvora te za nastavnike u osnovnoškolskim i srednjoškolskim ustanovama financiranim iz privatnih izvora obvezno je državljanstvo države članice (CPC 921, 922). Sveučilišno obrazovanje pružaju isključivo ustanove koje su potpuno samostalne javnopravne osobe. Međutim, u skladu sa Zakonom 3696/2008 fizičke osobe s boravištem ili pravne osobe sa sjedištem u Uniji mogu osnovati privatna visoka učilišta koja dodjeljuju potvrde koje se ne priznaju kao jednakovrijedne akademskim ili stručnim nazivima te akademskim stupnjevima koje dodjeljuju sveučilišta (CPC 923).

Mjere:

EL: Zakoni 682/1977, 284/1968 i 2545/1940;

Predsjednička odluka 211/1994, kako je izmijenjena Predsjedničkom odlukom 394/1997;

Ustav Helenske Republike, članak 16. stavak 5.;

Zakon 3549/2007; i

Zakon 3696/2008 o osnivanju i radu kolegija i druge odredbe (Službeni list 177/izdanje A/25-8-2008).

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu:

U AT: Za pružanje obrazovnih usluga na sveučilištima financiranim iz privatnih izvora u području primijenjenih znanosti potrebno je odobrenje nadležnog tijela, austrijske agencije za osiguravanje kvalitete i akreditaciju. Ulagatelju koji želi pružati takve usluge osnovna djelatnost mora biti pružanje takvih usluga te on mora dostaviti procjenu potreba i ispitivanje tržišta kako bi se prihvatio predloženi studijski program. Nadležno ministarstvo može odbiti dati odobrenje ako odluka tijela za akreditaciju nije u skladu s nacionalnim interesima u području obrazovanja. Podnositelj zahtjeva za osnivanje privatnog sveučilišta mora dobiti odobrenje agencije AQ Austria. Nadležno ministarstvo može odbiti dati odobrenje ako odluka tijela za akreditaciju nije u skladu s nacionalnim interesima u području obrazovanja (CPC 923).

Mjere:

AT: Zakon o sveučilištu za primijenjene znanosti, BGBl. I br. 340/1993 kako je izmijenjen, čl. 2., 8.; Zakon o visokom obrazovanju, BGBl. I. br. 77/2020, čl. 2. i

Zakon o osiguranju kvalitete u visokom obrazovanju, BGBl. br. 74/2011 kako je izmijenjen, čl. 25., 3.;

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U FR: Za poučavanje u obrazovnoj ustanovi financiranoj iz privatnih izvora obvezno je državljanstvo države članice (CPC 921, 922, 923). Međutim, državljani Novog Zelanda mogu dobiti odobrenje relevantnih nadležnih tijela za poučavanje u ustanovama osnovnoškolskog, srednjoškolskog i visokog obrazovanja. Državljanima Novog Zelanda mogu dobiti odobrenje relevantnih nadležnih tijela i za osnivanje i vođenje ustanova osnovnoškolskog, srednjoškolskog i visokog obrazovanja ili upravljanje njima. To se odobrenje dodjeljuje na diskrecijskoj osnovi.

Mjere:

FR: Code de l'éducation (Zakonik o obrazovanju).

U pogledu ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U MT: Pružatelji usluga koji žele pružati usluge visokog obrazovanja ili obrazovanja odraslih financiranog iz privatnih izvora moraju pribaviti dozvolu Ministarstva obrazovanja i zapošljavanja. Odluka o izdavanju dozvole može biti diskrecijska (CPC 923, 924).

Mjere:

MT: Pravna obavijest 296 iz 2012.

Rezerva br. 11 – Usluge povezane s okolišem

Sektor – podsektor:	Usluge povezane s okolišem – prerada i recikliranje korištenih baterija i akumulatora, rabljenih automobila i otpada iz električne i elektroničke opreme; zaštita zraka i klime, usluge čišćenja ispušnih plinova
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 9402, 9404
Predmetne obveze:	Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Trgovina uslugama i ulaganja
Razina vlasti:	EU / država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

U SE: Samo subjekti koji su osnovani u Švedskoj ili imaju glavni ured u Švedskoj mogu dobiti odobrenje za pružanje usluga kontrole ispušnih plinova (CPC 9404).

U SK: Za pružanje usluga prerade i recikliranja rabljenih baterija i akumulatora, otpadnih ulja, rabljenih automobila i otpada iz električne i elektroničke opreme (dio CPC-a 9402) obvezno je osnovati društvo u državi članici EGP-a (zahtjev u pogledu boravišta).

Mjere:

SE: Zakon o vozilima (2002:574).

SK: Zakon 79/2015 o otpadu.

Rezerva br. 12 – Financijske usluge

Sektor – podsektor:	Financijske usluge – osiguranje i bankarstvo
Industrijska klasifikacija:	Nije primjenjivo
Predmetne obveze:	Pristup tržištu
	Nacionalni tretman
	Viša uprava i upravni odbori
	Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Trgovina uslugama i ulaganja
Razina vlasti:	EU / država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

a) Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U IT: Pristup zanimanju aktuara dozvoljen je samo putem fizičkih osoba. Dopušteno je poslovno udruživanje fizičkih osoba (osim u obliku trgovačkih društava). Za obavljanje zanimanja aktuara obvezno je državljanstvo države članice Unije, a stranim državljanima obavljanje djelatnosti može se odobriti na temelju reciprociteta.

Mjere:

IT: Članak 29. Zakonika o privatnom osiguranju (Zakonodavni dekret br. 209. od 7. rujna 2005.); i Zakon 194/1942, članak 4., Zakon 4/1999 o registru.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U BG: Mirovinsko osiguranje smije pružati samo dioničko društvo koje ima dozvolu za rad u skladu sa Zakonikom o socijalnom osiguranju i registrirano je u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima ili zakonodavstvom druge države članice (bez podružnica).

U BG, ES, PL i PT: Izravno širenje poslovne mreže nije dopušteno za posredovanje u osiguranju, koje je ograničeno na trgovačka društva osnovana u skladu s pravom države članice (obvezno je osnivanje društva u zemlji). Za PL postoji zahtjev u pogledu boravišta za posrednike u osiguranju.

Mjere:

BG: Zakonik o osiguranju, članci 12., 56.–63., 65., 66. i članak 80. stavak 4; i

Zakonik o socijalnom osiguranju članci 120.a–162., 209.–253., 260.–310.

ES: Reglamento de Ordenación, Supervisión y Solvencia de Entidades Aseguradoras y Reaseguradoras (RD 1060/2015, de 20 de noviembre de 2015), članak 36.

PL: Zakon o djelatnostima osiguranja i reosiguranja od 11. rujna 2015. (Službeni list iz 2020., točke. 895. i 1180.);

Zakon o distribuciji osiguranja od 15. prosinca 2017. (Službeni list 2019., oznaka 1881.);

Zakon o organizaciji i radu mirovinskih fondova od 28. kolovoza 1997. (Službeni list iz 2020., točka 105.); i

Zakon od 6. ožujka 2018. o pravilima primjenjivima na gospodarsku djelatnost stranih poduzetnika i drugih stranih osoba na državnom području Republike Poljske.

PT: Članak 7. Uredbe sa zakonskom snagom 94-B/98 ukinute Uredbom sa zakonskom snagom 2/2009, 5. siječnja; i poglavlje I., odjeljak VI. Uredbe sa zakonskom snagom 94-B/98, članak 34, točke 6. i 7. te članak 7. Uredbe sa zakonskom snagom 144/2006, koja je opozvana Zakonom 7/2019 od 16. siječnja. Članak 8. pravnog sustava kojim se uređuje djelatnost distribucije osiguranja i reosiguranja, odobren Zakonom 7/2019 od 16. siječnja.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U AT: Uprava podružnice mora se sastojati od najmanje dvije fizičke osobe koje imaju boravište u Austriji.

U BG: Za članove upravljačkog i nadzornog tijela društava za (re)osiguranje i sve osobe ovlaštene za upravljanje društvom za (re)osiguranje ili njegovo zastupanje obvezno je boravište. Najmanje jedna osoba koja upravlja i zastupa društvo za mirovinsko osiguranje mora tečno govoriti bugarski jezik.

Mjere:

AT: Zakon o nadzoru osiguranja iz 2016., članak 14. stavak 1. br. 3., Savezni službeni list I br. 34/2015 (Versicherungsaufsichtsgesetz 2016, § 14 Abs. 1 Z 3, BGBl. I. br. 34/2015.).

BG: Zakonik o osiguranju, članak 12., članci 56.–63., članci 65. i 66. te članak 80. stavak 4. i

Zakonik o socijalnoj sigurnosti, članci 120.a–162., 209.–253., 260.–310.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U BG: Prije osnivanja podružnice ili zastupništva za pružanje usluga osiguranja, strani osiguratelj ili reosiguratelj u svojoj zemlji podrijetla mora dobiti odobrenje za pružanje istih vrsta osiguranja koje želi pružati u Bugarskoj.

Prihodi fondova dodatnog dobrovoljnog mirovinskog osiguranja te slični prihodi izravno povezani s dobrovoljnim mirovinskim osiguranjem koje pružaju osobe koje su registrirane u skladu sa zakonodavstvom druge države članice i koje mogu, u skladu s dotičnim zakonodavstvom, izvršavati aktivnosti povezane s dobrovoljnim mirovinskim osiguranjem nisu oporezivi u skladu s postupkom utvrđenim u Zakonu o porezu na dobit.

U ES: Prije osnivanja podružnice ili zastupništva za pružanje određenih vrsta osiguranja u Španjolskoj, strani osiguratelj mora imati odobrenje za pružanje istih vrsta osiguranja u zemlji podrijetla najmanje pet godina.

U PT: Da bi se osnovala podružnica ili zastupništvo, strana društva za osiguranje moraju imati odobrenje za obavljanje djelatnosti osiguranja ili reosiguranja u skladu s relevantnim nacionalnim pravom najmanje pet godina.

Mjere:

BG: Zakonik o osiguranju, članak 12., članci 56.–63., članci 65. i 66. te članak 80. stavak 4. i

Zakonik o socijalnoj sigurnosti, članci 120.a–162., 209.–253., 260.–310.

ES: Reglamento de Ordenación, Supervisión y Solvencia de Entidades Aseguradoras y Reaseguradoras (RD 1060/2015, de 20 de noviembre de 2015), članak 36.

PT: Članak 7. Uredbe sa zakonskom snagom 94-B/98, poglavlje I., odjeljak VI. Uredbe sa zakonskom snagom 94-B/98, članak 34., točke 6. i 7. te članak 7. Uredbe sa zakonskom snagom 144/2006; članak 215. pravnog sustava kojim se uređuje osnivanje i obavljanje djelatnosti osiguranja i reosiguranja, odobren Zakonom 147/2005 od 9. rujna.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu:

U AT: Kako bi dobili dozvolu za otvaranje podružnice, strani osiguratelji u svojoj matičnoj zemlji moraju imati pravni oblik koji odgovara dioničkom društvu ili udruženju uzajamnog osiguranja ili je usporediv s tim pravnim oblicima.

Mjere:

AT: Zakon o nadzoru osiguranja iz 2016., članak 14. stavak 1. br. 1., Savezni službeni list I br. 34/2015 (Versicherungsaufsichtsgesetz 2016, § 14 Abs. 1 Z 1, BGBl. I. br. 34/2015.).

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu i u pogledu prekogranične trgovine financijskim uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U EL: Društva za osiguranje i reosiguranje sa sjedištem u trećim zemljama mogu poslovati u Grčkoj tako da osnuju društvo kći ili podružnicu. „Podružnica” pritom ne mora imati poseban pravni oblik, već znači trajnu prisutnost na državnom području države članice (Grčke) društva sa sjedištem izvan Unije koje je dobilo odobrenje za rad u toj državi članici (Grčka) i koje obavlja djelatnost osiguranja.

Mjere:

EL: Članak 130. Zakona 4364/ 2016 (Službeni list 13/ A/ 5.2.2016.)

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U AT: Promidžbena djelatnost i posredovanje u ime društva kćeri koje nije osnovano u Uniji ili podružnice koja nije osnovana u Austriji (osim za reosiguranje i retrocesiju) zabranjeni su.

U DK: Pojedinci ili trgovačka društva (uključujući osiguravajuća društva) ne mogu u poslovne svrhe u Danskoj pomagati osobama s boravištem u Danskoj pri dobivanju neposrednog osiguranja za danske brodove ili imovinu u Danskoj osim osiguravajućih društava koja su ovlaštena na temelju danskih zakona ili od strane danskih nadležnih tijela.

U SE: Stranom osiguravatelju dopušteno je pružati usluge neposrednog osiguranja samo posredstvom pružatelja usluga osiguranja ovlaštenog u Švedskoj, pod uvjetom da strani osiguravatelj i švedsko osiguravajuće društvo pripadaju istoj skupini trgovačkih društava ili imaju sporazum o suradnji.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U DE, HU i LT: Da bi društva za osiguranje koja nisu osnovana u Uniji mogla pružati usluge izravnog osiguranja, moraju osnovati podružnicu i pribaviti odobrenje za nju.

U SE: Da bi mogli pružati usluge posredovanja u osiguranju, poduzetnici koji nisu osnovani u EGP-u obvezni su zasnovati poslovnu prisutnost (zahtjev u pogledu lokalne prisutnosti).

U SK: Osiguranje u zračnom i pomorskom prijevozu, koje pokriva zrakoplove ili plovila i odgovornost, mogu ugovarati samo osiguravajuća društva s poslovnim nastanom u Uniji ili podružnice osiguravajućih društava bez poslovnog nastana u Uniji koje su ovlaštene u Slovačkoj Republici.

Mjere

AT: Zakon o nadzoru osiguranja iz 2016., članak 13. stavci 1. i 2., Savezni službeni list br. 34/2015 (Versicherungsaufsichtsgesetz 2016, § 13 Abs. 1 und 2, BGBl. I. br. 34/2015.).

DE: Versicherungsaufsichtsgesetz (VAG) za sve usluge osiguranja; u vezi s LuftVZO-om (Luftverkehrs-Zulassungs-Ordnung) samo u području obveznog osiguranja od odgovornosti u zračnom prometu.

DK: Lov om finansiel virksomhed jf. lovbekendtgørelse 182 af 18. februar 2015.

HU: Zakon LX. iz 2003.

LT: Zakon o osiguranju, 18. rujna 2003. br. IX-1737, kako je zadnje izmijenjen 13. lipnja 2019. br. XIII-2232.

SE: Lag om försäkringsförmedling (Zakon o poslovanju stranih osiguratelja) (poglavlje 3. odjeljak 3., 2018:12192005:405); i Zakon o poslovanju stranih osiguravatelja u Švedskoj (poglavlje 4. odjeljci 1. i 10., 1998:293).

SK: Zakon 39/2015 o osiguranju.

(b) Bankarske i druge financijske usluge

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman, u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U BG: Za obavljanje djelatnosti kreditiranja sredstvima koja nisu prikupljena depozitima ili drugim povratnim sredstvima, stjecanjem udjela u kreditnoj ili drugoj financijskoj instituciji, financijskim leasingom, transakcijama jamstava, stjecanjem tražbina na zajmove i druge oblike financiranja (kao što su faktoring ili forfetiranje), nebankarske financijske institucije podložne su režimu registriranja pri Bugarskoj narodnoj banci. Glavno mjesto poslovanja financijske institucije mora biti na državnom području Bugarske.

U BG: Banke koje nisu iz EGP-a mogu obavljati bankarsku djelatnost u Bugarskoj ako su od Bugarske narodne banke dobile licenciju za obavljanje poslovnih djelatnosti u Republici Bugarskoj preko podružnice.

U IT: Da bi bilo ovlašteno upravljati sustavom za namiru vrijednosnih papira ili pružati usluge središnjeg depozitorija vrijednosnih papira s poslovnim nastanom u Italiji, društvo mora biti osnovano u Italiji (bez podružnica).

Kad je riječ o kolektivnim investicijskim programima, osim subjekata za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (dalje u tekstu „UCITS”), usklađenih na temelju zakonodavstva Unije, povjerenik ili depozitar mora imati poslovni nastan u Italiji ili u drugoj državi članici i imati podružnicu u Italiji.

Poduzeća za upravljanje investicijskim fondovima koja nisu usklađena na temelju zakonodavstva Unije isto tako moraju biti osnovana u Italiji (bez podružnica).

Samo banke, osiguravajuća poduzeća, investicijska poduzeća i društva koja upravljaju UCITS-om usklađena na temelju zakonodavstva Unije s glavnim uredom u Uniji te UCITS-i osnovani u Italiji mogu obavljati djelatnost upravljanja sredstvima mirovinskih fondova.

U obavljanju djelatnosti prodaje od vrata do vrata posrednici moraju koristiti ovlaštenog financijskog trgovca s boravištem na državnom području države članice.

Predstavništva posrednika iz zemalja izvan Unije ne smiju obavljati djelatnosti usmjerene na pružanje investicijskih usluga, uključujući trgovanje za vlastiti račun i za račun klijenata, plasiranje i pokroviteljstvo financijskih instrumenata (obvezna je podružnica).

U PT: Usluge upravljanja mirovinskim fondovima mogu pružati samo specijalizirana trgovačka društva osnovana u Portugalu u tu svrhu te osiguravajuća društva osnovana u Portugalu i ovlaštena za obavljanje poslova životnog osiguranja ili subjekti ovlašteni za pružanje usluga upravljanja mirovinskim fondovima u drugim državama članicama. Izravne podružnice iz zemalja koje nisu članice Unije nisu dopuštene.

Mjere:

BG: Zakon o kreditnim institucijama, članak 2. stavak 5., članak 3.a i članak 17.

Zakonik o socijalnoj sigurnosti, članci 121., 121.b, 121.f; i

Zakon o valutama, članak 3.

IT: Zakonodavni dekret 58/1998, članci 1., 19. i 28., članci 30.–33. te članci 38., 69. i 80.;

Zajednička uredba Talijanske središnje banke i Consoba od 22. veljače 1998., članci 3. i 41.;

Uredba Talijanske središnje banke od 25. siječnja 2005.;

glava V., poglavlje VII., odjeljak II., Uredba Consoba 16190 od 29. listopada 2007., članci od 17. do 21., od 78. do 81. te od 91. do 111.; i podložno:

Uredba (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća¹.

PT: Uredba sa zakonskom snagom 12/2006, kako je izmijenjena Uredbom sa zakonskom snagom 180/2007, Uredba sa zakonskom snagom 357-A/2007, Uredba 7/2007-R, kako je izmijenjena Uredbom 2/2008-R, Uredba 19/2008-R, Uredba 8/2009. Članak 3. pravnog sustava kojim se uređuje osnivanje i funkcioniranje mirovinskih fondova i njihovih upravljačkih subjekata, odobren Zakonom 27/2020 od 23. srpnja.

¹ Uredba (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira i izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012 (SL EU L 257, 28.8.2014., str. 1.).

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U HU: Podružnice društava za upravljanje investicijskim fondovima koja nisu iz EGP-a ne mogu upravljati europskim investicijskim fondovima niti pružati usluge upravljanja imovinom privatnim mirovinskim fondovima.

Mjere:

HU: Zakon CCXXXVII. iz 2013. o kreditnim institucijama i financijskim poduzećima; i Zakon CXX. iz 2001. o tržištu kapitala.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu:

U BG: Bankom zajedno upravljaju te je zajednički zastupaju najmanje dvije osobe. Osobe koje vode i predstavljaju banku moraju biti osobno prisutne na adresi njezine uprave. Pravne osobe ne mogu biti izabrane u upravu ili upravni odbor banke.

U SE: Osnivač štedionice mora biti fizička osoba.

Mjere:

BG: Zakon o kreditnim institucijama, članak 10.; Zakonik o socijalnoj sigurnosti, članci 121., 121.b, 121.f; i članak 3., Zakon o valutama.

SE: Sparbankslagen (Zakon o štedionicama) (1987:619), poglavlje 2., članak 1.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U HU: Upravni odbor kreditne institucije mora imati najmanje dva člana koji se priznaju kao rezidenti u skladu s deviznim propisima i koji su prethodno imali trajno boravište u Mađarskoj tijekom najmanje godine dana.

Mjere:

HU: Zakon CCXXXVII. iz 2013. o kreditnim institucijama i financijskim poduzećima; i

Zakon CXX. iz 2001. o tržištu kapitala.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu:

U RO: Operateri tržišta su pravne osobe osnovane kao dionička društva u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima. Alternativnim sustavima trgovanja (multilateralna trgovinska platforma (MTF) na temelju Direktive MiFID II.) može upravljati operator sustava osnovan u skladu s prethodno navedenim uvjetima ili investicijsko društvo koje je ovlastilo financijsko nadzorno tijelo (Autoritatea de Supraveghere Financiară, ASF).

U SI: Mirovinsko osiguranje može pružati uzajamni mirovinski fond (koji nije pravni subjekt i stoga njime upravlja društvo za osiguranje, banka ili mirovinsko društvo), mirovinsko društvo ili društvo za osiguranje. Osim toga, mirovinsko osiguranje mogu pružati i pružatelji mirovinskog osiguranja koji su osnovani u skladu s uredbama koje se primjenjuju u državi članici.

Mjere:

RO: Zakon br. 126. od 11. lipnja 2018. o financijskim instrumentima i Uredba br. 1/2017 o izmjeni i dopuni Uredbe br. 2/2006 o uređenim tržištima i alternativnim sustavima trgovanja, odobrena Odlukom NSC-a br. 15/2006 – ASF – Autoritatea de Supraveghere Financiară – Financijsko nadzorno tijelo.

SI: Zakon o mirovinskom i invalidskom osiguranju (Službeni list br. 102/2015, kako je zadnje izmijenjen br. 28/19).

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U HU: Društva koja nisu iz EGP-a mogu pružati financijske usluge ili sudjelovati u pomoćnim uslugama povezanim s financijskim uslugama isključivo preko mađarske podružnice.

Mjere:

HU: Zakon CCXXXVII. iz 2013. o kreditnim institucijama i financijskim poduzećima; i Zakon CXX. iz 2001. o tržištu kapitala.

Rezerva br. 13 – Zdravstvene i socijalne usluge

Sektor – podsektor: Zdravstvene usluge i usluge socijalne skrbi

Industrijska klasifikacija: CPC 931, 933

Predmetne obveze: Pristup tržištu

Nacionalni tretman

Poglavlje: Trgovina uslugama i ulaganja a

Razina vlasti: EU / država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu:

U DE (primjenjuje se i na regionalnu razinu vlasti): Spasilačke usluge i „kvalificirane usluge hitne pomoći” organiziraju i uređuju savezne pokrajine (Länder). Većina saveznih pokrajina nadležnost u području spasilačkih usluga delegira općinama. Općine mogu dati prednost neprofitnim operatorima. To se jednako primjenjuje na strane i domaće pružatelje usluga (CPC 931, 933). Usluge hitne pomoći podliježu planiranju, dozvolama i akreditaciji. Kad je riječ telemedicini, broj pružatelja usluga IKT-a (informacijska i komunikacijska tehnologija) može se ograničiti kako bi se zajamčila interoperabilnost, kompatibilnost i potrebne sigurnosne norme. To se primjenjuje na nediskriminirajućoj osnovi.

U HR: Osnivanje nekih ustanova za socijalnu skrb financiranih iz privatnih izvora može podlijegati ograničenjima s obzirom na potrebe na određenim geografskim područjima (CPC 9311, 93192, 93193, 933).

U SI: državni monopol ograničen je za sljedeće usluge: opskrba krvlju i krvnim pripravcima, uklanjanje i očuvanje ljudskih organa za transplantaciju, usluge socijalne medicine, higijenske, epidemiološke i zdravstveno-ekološke usluge, patološko-anatomske usluge, i biomedicinski potpomognuta oplodnja (CPC 931).

Mjere:

DE: Bundesärzteordnung (BÄO; Savezni zakon o liječnicima):

Gesetz über die Ausübung der Zahnheilkunde (ZHG);

Gesetz über den Beruf der Psychotherapeutin und des Psychotherapeuten (PsychThG; Zakon o pružanju usluga psihoterapije);

Gesetz über die berufsmäßige Ausübung der Heilkunde ohne Bestallung (Heilpraktikergesetz);

Gesetz über das Studium und den Beruf der Hebammen (HebG);

Gesetz über den Beruf der Notfallsanitäterin und des Notfallsanitäters (NotSanG);

Gesetz über die Pflegeberufe (PflBG);

Gesetz über die Berufe in der Physiotherapie (MPhG);

Gesetz über den Beruf des Logopäden (LogopG);

Gesetz über den Beruf des Orthoptisten und der Orthoptistin (OrthoptG);

Gesetz über den Beruf der Podologin und des Podologen (PodG);

Gesetz über den Beruf der Diätassistentin und des Diätassistenten (DiätAssG);

Gesetz über den Beruf der Ergotherapeutin und des Ergotherapeuten (ErgThg);
Bundesapothekerordnung (BapO);

Gesetz über den Beruf des pharmazeutisch-technischen Assistenten (PTAG);

Gesetz über technische Assistenten in der Medizin (MTAG);

Gesetz zur wirtschaftlichen Sicherung der Krankenhäuser und zur Regelung der
Krankenhauspflegesätze (Krankenhausfinanzierungsgesetz – KHG);

Gewerbeordnung (njemački Zakon o trgovini i industriji);

Sozialgesetzbuch Fünftes Buch (SGB V; Socijalni zakonik, svezak peti) – Obvezno zdravstveno
osiguranje;

Sozialgesetzbuch Sechstes Buch (SGB VI; Socijalni zakonik, svezak šesti) – Obvezno mirovinsko
osiguranje;

Sozialgesetzbuch Siebtes Buch (SGB VII; Socijalni zakonik, svezak sedmi) – Obvezno osiguranje
od nezgoda;

Sozialgesetzbuch Neuntes Buch (SGB IX; Socijalni zakonik, svezak deveti) – Rehabilitacija i uključenost osoba s invaliditetom;

Sozialgesetzbuch Elftes Buch (SGB XI; Socijalni zakonik, svezak jedanaesti) – osiguranje za dugotrajnu njegu;

Personenbeförderungsgesetz (PBefG; Zakon o javnom prijevozu);

Regionalna razina:

Gesetz über den Rettungsdienst (Rettungsdienstgesetz – RDG) u Baden-Württembergu;

Bayerisches Rettungsdienstgesetz (BayRDG);

Gesetz über den Rettungsdienst für das Land Berlin (Rettungsdienstgesetz);

Gesetz über den Rettungsdienst im Land Brandenburg (BbgRettG);

Bremisches Hilfeleistungsgesetz (BremHilfeG);

Hamburgisches Rettungsdienstgesetz (HmbRDG);

Gesetz über den Rettungsdienst für das Land Mecklenburg-Vorpommern (RDGM-V);

Niedersächsisches Rettungsdienstgesetz (NRettDG);

Gesetz über den Rettungsdienst sowie die Notfallrettung und den Krankentransport durch Unternehmer (RettG NRW);

Landesgesetz über den Rettungsdienst sowie den Notfall- und Krankentransport (RettDG);

Saarländisches Rettungsdienstgesetz (SRettG);

Sächsisches Gesetz über den Brandschutz, Rettungsdienst und Katastrophenschutz (SächsBRKG);

Rettungsdienstgesetz des Landes Sachsen-Anhalt (RettDG LSA);

Schleswig-Holsteinisches Rettungsdienstgesetz (SHRDG);

Thüringer Rettungsdienstgesetz (ThüRettG).

Landespflegegesetze:

Gesetz zur Umsetzung der Pflegeversicherung in Baden-Württemberg (Landespflegegesetz – LPfG);

Gesetz zur Ausführung der Sozialgesetze (AGSG);

Gesetz zur Planung und Finanzierung von Pflegeeinrichtungen (Landespflegeeinrichtungsgesetz – LPflegEG);

Gesetz über die pflegerische Versorgung im Land Brandenburg (Landespfleugesetz – LPflegeG);

Gesetz zur Ausführung des Pflege-Versicherungsgesetzes im Lande Bremen und zur Änderung des Bremischen Ausführungsgesetzes zum Bundessozialhilfegesetz (BremAGPflegeVG);

Hamburgisches Landespfleugesetz (HmbLPG);

Hessisches Ausführungsgesetz zum Pflege-Versicherungsgesetz;

Landespfleugesetz (LPflegeG M-V);

Gesetz zur Planung und Förderung von Pflegeeinrichtungen nach dem Elften Buch Sozialgesetzbuch (Niedersächsisches Pflegegesetz – NPflegeG);

Gesetz zur Weiterentwicklung des Landespflerechts und Sicherung einer unterstützenden Infrastruktur für ältere Menschen, pflegebedürftige Menschen und deren Angehörige (Alten- und Pflegegesetz Nordrhein-Westfalen – APG NRW);

Landesgesetz zur Sicherstellung und Weiterentwicklung der pflegerischen Angebotsstruktur (LPflegeASG) (Rheinland-Pfalz);

Gesetz Nr. 1694 zur Planung und Förderung von Angeboten für hilfe-, betreuungs- oder pflegebedürftige Menschen im Saarland (Saarländisches Pflegegesetz);

Sächsisches Pflegegesetz (SächsPflegeG);

Schleswig-Holstein: Ausführungsgesetz zum Pflege-Versicherungsgesetz (Landespflegegesetz – LPflegeG);

Thüringer Gesetz zur Ausführung des Pflege-Versicherungsgesetzes (ThürAGPflegeVG);

Landeskrankenhausgesetz Baden-Württemberg;

Bayerisches Krankenhausgesetz (BayKrG);

Berliner Gesetz zur Neuregelung des Krankenhausrechts;

Krankenhausentwicklungsgesetz Brandenburg (BbgKHEG);

Bremisches Krankenhausgesetz (BrmKrHG);

Hamburgisches Krankenhausgesetz (HmbKHG);

Hessisches Krankenhausgesetz 2011 (HKHG 2011);

Krankenhausgesetz für das Land Mecklenburg-Vorpommern (LKHG M-V);

Niedersächsisches Krankenhausgesetz (NKHG);

Krankenhausgestaltungsgesetz des Landes Nordrhein-Westfalen (KHGG NRW);

Landeskrankenhausgesetz Rheinland-Pfalz (LKG Rh-Pf);

Saarländisches Krankenhausgesetz (SKHG);

Gesetz zur Neuordnung des Krankenhauswesens (Sächsisches Krankenhausgesetz – SächsKHG);

Krankenhausgesetz Sachsen-Anhalt (KHG LSA);

Gesetz zur Ausführung des Krankenhausfinanzierungsgesetzes (AG-KHG) in Schleswig-Holstein;

Thüringisches Krankenhausgesetz (Thür KHG).

HR: Zakon o zdravstvenoj zaštiti (NN 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 12/12, 70/12 i 144/12).

SI: Zakon o zdravstvenim uslugama, Službeni list Republike Slovenije, br. 23/2005, članci 1., 3. i 62.–64.; Zakon o liječenju neplodnosti i postupcima biomedicinski potpomognute oplodnje, Službeni list Republike Slovenije, br. 70/00, članci 15. i 16.; i Zakon o opskrbi krvi (ZPKrv-1), Službeni list Republike Slovenije, br. 104/06, članci 5. i 8.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U FR: Za bolničke usluge i usluge hitne pomoći, usluge zdravstvenih ustanova za stanovanje (osim bolničkih usluga) te socijalne usluge potrebno je odobrenje za izvršavanje upravljačkih funkcija.

U postupku izdavanja odobrenja uzima se u obzir raspoloživost lokalnih rukovoditelja.

Društva mogu imati bilo koji pravni oblik, osim oblika rezerviranih za slobodna zanimanja.

Mjere:

FR: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales;

Loi n°2011-940 du 10 août 2011 modifiant certaines dispositions de la loi n°2009-879 dite HPST;

Loi n°47-1775 portant statut de la coopération; i

Code de la santé publique.

Rezerva br. 14 – Turističke usluge i usluge povezane s putovanjima

Sektor – podsektor:	Turističke usluge i usluge povezane s putovanjima – hoteli, restorani te priprema i dostava hrane i pića (catering); usluge putničkih agencija i organizatora grupnih putovanja (turoperatora) (uključujući voditelje putovanja); usluge turističkih vodiča
Industrijska klasifikacija:	CPC 641, 642, 643, 7471, 7472
Predmetne obveze:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Trgovina uslugama i ulaganja
Razina vlasti:	EU / država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U BG: Obvezno je osnivanje društva (bez podružnica). Usluge putničkih agencija i organizatora grupnih putovanja (turoperatora) mogu pružati osobe sa sjedištem u EGP-u ako osoba nakon uspostave poslovnog nastana na državnom području Bugarske dostavi presliku dokumenta kojim se potvrđuje njezino pravo na obavljanje te djelatnosti te potvrdu ili drugi dokument koji je izdala kreditna institucija ili osiguratelj i koji sadržava podatke o postojanju osiguranja kojim je pokrivena odgovornost osobe za štetu koja može nastati kao rezultat skrivljenog neizvršenja profesionalnih dužnosti. Broj stranih rukovoditelja ne smije biti veći od broja rukovoditelja koji su bugarski državljani, ako je javni (državni ili općinski) udio u vlasničkom kapitalu bugarskog trgovačkog društva veći od 50 %. Turistički vodiči moraju imati državljanstvo države članice EGP-a (CPC 641, 642, 643, 7471, 7472).

Mjere:

BG: Zakon o turizmu, članci 61., 113. i 146.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U CY: Dozvola za osnivanje turističkog putničkog društva ili agencije i upravljanje njima te produljenje dozvole za poslovanje postojećeg društva ili agencije izdaje se samo osobama iz Unije. Ni jedno nerezidentno društvo, osim onih koja imaju poslovni nastan u drugoj državi članici, ne može u Republici Cipru organizirano ili stalno obavljati djelatnosti iz članka 3. prethodno navedenog zakona, osim ako ga zastupa rezidentno društvo. Za pružanje usluga turističkih vodiča, putničkih agencija i turoperatora obvezno je državljanstvo države članice (CPC 7471, 7472).

Mjere:

CY: Zakon o turističkim uredima, putničkim agencijama i turističkim vodičima iz 1995. (Zakon 41(I)/1995), kako je izmijenjen.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U EL: Državljanima trećih zemalja moraju steći diplomu škole za turističke vodiče pri grčkom Ministarstvu turizma kako bi imali pravo na obavljanje djelatnosti. Odstupajući od prethodno navedenih odredaba, obavljanje djelatnosti iznimno se smije privremeno (do najviše godinu dana) odobriti građanima trećih zemalja pod određenim točno utvrđenim uvjetima u slučaju potvrđenog nepostojanja turističkog vodiča za određeni jezik.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U ES (u ES se primjenjuje i na regionalnu razinu vlasti): Za pružanje usluga turističkog vodiča obvezno je državljanstvo države članice (CPC 7472).

U HR: Za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu i na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske (CPC 641, 642, 643, 7471, 7472).

Mjere:

EL: Predsjednička odluka 38/2010;

Ministarska odluka 165261/IA/2010 (Službeni list 2157/B);

članak 50. zakona 4403/2016; i

članak 47 Zakona 4582/2018 (Službeni list 208/A).

ES: Andalucía: Decreto 8/2015, de 20 de enero, Regulador de guías de turismo de Andalucía;

Aragón: Decreto 21/2015, de 24 de febrero, Reglamento de Guías de turismo de Aragón;

Cantabria: Decreto 51/2001, de 24 de julio, članak 4., por el que se modifica el Decreto 32/1997, de 25 de abril, por el que se aprueba el reglamento para el ejercicio de actividades turísticoinformativas privadas;

Castilla y León: Decreto 25/2000, de 10 de febrero, por el que se modifica el Decreto 101/1995, de 25 de mayo, por el que se regula la profesión de guía de turismo de la Comunidad Autónoma de Castilla y León;

Castilla la Mancha: Decreto 86/2006, de 17 de julio, de Ordenación de las Profesiones Turísticas;

Cataluña: Decreto Legislativo 3/2010, de 5 de octubre, para la adecuación de normas con rango de ley a la Directiva 2006/123/CE, del Parlamento y del Consejo, de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior, članak 88.;

Comunidad de Madrid: Decreto 84/2006, de 26 de octubre del Consejo de Gobierno, por el que se modifica el Decreto 47/1996, de 28 de marzo;

Comunidad Valenciana: Decreto 90/2010, de 21 de mayo, del Consell, por el que se modifica el reglamento regulador de la profesión de guía de turismo en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana, aprobado por el Decreto 62/1996, de 25 de marzo, del Consell;

Extremadura: Decreto 37/2015, de 17 de marzo;

Galicia: Decreto 42/2001, de 1 de febrero, de Refundición en materia de agencias de viajes, guías de turismo y turismo activo;

Illes Balears: Decreto 136/2000, de 22 de septiembre, por el cual se modifica el Decreto 112/1996, de 21 de junio, por el que se regula la habilitación de guía turístico en las Islas Baleares; Islas Canarias: Decreto 13/2010, de 11 de febrero, por el que se regula el acceso y ejercicio de la profesión de guía de turismo en la Comunidad Autónoma de Canarias, članak 5.;

La Rioja: Decreto 14/2001, de 4 de marzo, Reglamento de desarrollo de la Ley de Turismo de La Rioja;

Navarra: Decreto Foral 288/2004, de 23 de agosto. Reglamento para actividad de empresas de turismo activo y cultural de Navarra;

Principado de Asturias: Decreto 59/2007, de 24 de mayo, por el que se aprueba el Reglamento regulador de la profesión de Guía de Turismo en el Principado de Asturias; i

Región de Murcia: Decreto n.º 37/2011, de 8 de abril, por el que se modifican diversos decretos en materia de turismo para su adaptación a la ley 11/1997, de 12 de diciembre, de turismo de la Región de Murcia tras su modificación por la ley 12/2009, de 11 de diciembre, por la que se modifican diversas leyes para su adaptación a la directiva 2006/123/CE, del Parlamento Europeo y del Consejo de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior.

HR: Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti (NN 85/15, 121/16, 99/18, 25/19, 98/19, 32/20 i 42/20); i Zakon o pružanju usluga u turizmu (NN br. 130/17, 25/19, 98/19 i 42/20).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U HU: Za prekogranično pružanje usluga putničkih agencija i organizatora grupnih putovanja (turoperatora) te usluga turističkih vodiča potrebna je dozvola koju izdaje Mađarski ured za izdavanje trgovinskih dozvola. Dozvole su ograničene na državljane država članica EGP-a i pravne osobe sa sjedištem u državama članicama EGP-a (CPC 7471, 7472).

U IT (primjenjuje se i na regionalnu razinu vlasti): Turistički vodiči iz zemalja izvan država članica Unije moraju pribaviti posebnu dozvolu pokrajine kako bi mogli obavljati usluge profesionalnog turističkog vodiča. Turistički vodiči iz država članica mogu slobodno obavljati djelatnost i nije im potrebna takva dozvola. Dozvola se izdaje turističkim vodičima koji dokažu da posjeduju odgovarajuću stručnost i znanje (CPC 7472).

Mjere:

HU: Zakon CLXIV. iz 2005. o trgovini, Uredba vlade br. 213/1996 (XII.23.) o organizaciji putovanja i djelatnostima putničkih agencija.

IT: Zakon 135/2001, članci 7.5. i 6.; i Zakon 40/2007 (DL 7/2007).

Rezerva br. 15 – Rekreativne, kulturne i sportske usluge

Sektor – podsektor: Rekreativne usluge; usluge novinskih agencija, ostale sportske usluge

Industrijska klasifikacija: CPC 962, dio 96419

Predmetne obveze: Pristup tržištu

Nacionalni tretman

Viša uprava i upravni odbori

Poglavlje: Trgovina uslugama i ulaganja

Razina vlasti: EU / država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

(a) Usluge novinskih agencija (CPC 962)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori:

U CY: Osnivanje tiskovne agencije ili podružnice agencije ili upravljanje njima u Republici Cipru odobrava se samo građanima Republike Cipra ili Unije ili pravnim osobama kojima upravljaju građani Republike Cipra ili Unije.

Mjere:

CY: Zakon o tisku (br. 145/89), kako je izmijenjen.

(b) Ostale sportske usluge (CPC 96419)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori te prekogranična trgovina uslugama – nacionalni tretman:

U AT (primjenjuje se na regionalnu razinu vlasti): Poslovanje škola skijanja i usluge planinarskih vodiča uređeni su zakonima saveznih pokrajina (Bundesländer). Za pružanje tih usluga može biti obvezno državljanstvo države članice EGP-a. Može biti obvezno da poduzeća imenuju glavnog direktora koji je državljanin države članice EGP-a.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U CY: Za otvaranje plesne škole i za obavljanje djelatnosti tjelesnog odgoja obvezno je državljanstvo.

Mjere:

AT: Kärntner Schischulgesetz, LGBL. br. 53/97;

Kärntner Berg- und Schiführergesetz, LGBL. br. 25/98;

NÖ- Sportgesetz, LGBL. br. 5710;

OÖ- Sportgesetz, LGBL. br. 93/1997;

Salzburger Schischul- und Snowboardschulgesetz, LGBL. br. 83/89;

Salzburger Bergführergesetz, LGBL. br. 76/81;

Steiermärkisches Schischulgesetz, LGBL. br. 58/97;

Steiermärkisches Berg- und Schiführergesetz, LGBL. br. 53/76;

Tiroler Schischulgesetz. LGBL. br. 15/95;

Tiroler Bergsportführergesetz, LGBL. br. 7/98;

Vorarlberger Schischulgesetz, LGBL. br. 55/02, članak 4. stavak 2. točka (a);

Vorarlberger Bergführergesetz, LGBL. br. 54/02; i

Wien: Gesetz über die Unterweisung in Wintersportarten, LGBL. br. 37/02.

CY: Zakon 65(I)/1997, kako je izmijenjen;

Zakon 17(I) /1995, kako je izmijenjen; i

Pravilnik o privatnim školama za gimnastiku iz 1995./2012., kako je izmijenjen.

Rezerva br. 16 – Usluge prijevoza i pomoćne usluge u prijevozu

Sektor – podsektor:	Usluge prijevoza – ribolov i vodni prijevoz – sve druge komercijalne djelatnosti koje se obavljaju brodom; vodni prijevoz i pomoćne usluge u vodnom prijevozu; željeznički prijevoz i pomoćne usluge u željezničkom prijevozu; cestovni prijevoz i pomoćne usluge u cestovnom prijevozu; pomoćne usluge u zračnom prijevozu; pružanje usluga kombiniranog prijevoza
Industrijska klasifikacija:	ISIC Rev 3.1 0501, 0502; CPC 5133, 5223, 711, 712, 721, 741, 742, 743, 744, 745, 748, 749, 7461, 7469, 83103, 86751, 86754, 8730, 882
Predmetne obveze:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Tretman najpovlaštenije nacije Viša uprava i upravni odbori Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Trgovina uslugama i ulaganja
Razina vlasti:	EU / država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

Pomorski prijevoz i pomoćne usluge u pomorskom prijevozu Sve komercijalne djelatnosti koje se obavljaju brodom (ISIC Rev. 3.1 0501, 0502; CPC 5133, 5223, 721, dio 742, 745, 74540, 74520, 74590, 882)

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu:

U EU-u: Za lučke usluge upravljačko tijelo luke ili nadležno tijelo mogu ograničiti broj pružatelja lučkih usluga za određenu lučku uslugu.

Mjere:

EU: Članak 6. Uredbe (EU) 2017/352 Europskog parlamenta i Vijeća¹.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori; prekogranična trgovina uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman:

¹ Uredba (EU) 2017/352 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2017. o uspostavi okvira za pružanje lučkih usluga i zajedničkih pravila o financijskoj transparentnosti luka (SL EU L 57, 3.3.2017., str. 1.).

U BG: Prijevoz i sve djelatnosti koje se odnose na vodogradnju i podvodne tehničke radove, ispitivanje i crpljenje minerala i drugih anorganskih resursa, peljarenje, skladištenje, prihvrat otpada, mješavina vode i ulja itd., a koji se obavljaju plovilima u unutarnjim vodama i teritorijalnome moru Bugarske, mogu obavljati samo plovila koja plovo pod bugarskom zastavom ili plovila koja plovo pod zastavom druge države članice.

Broj pružatelja usluga u lukama može se ograničiti ovisno o objektivnom kapacitetu luke, o čemu odlučuje stručna komisija koju osniva ministar prometa, informacijskih tehnologija i komunikacija.

Za popratne usluge obvezno je državljanstvo. Zapovjednik i upravitelj stroja plovila moraju biti državljani države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije (ISIC Rev. 3.1 0501, 0502, CPC 5133, 5223, 721, 74520, 74540, 74590, 882).

Mjere:

BG: Zakonik o trgovačkoj mornarici;

Zakon o morskim vodama, unutarnjim plovnim putovima i lukama Republike Bugarske;

Pravilnik o uvjetima i redoslijedu odabira bugarskih prijevoznika putnika i tereta u skladu s međunarodnim ugovorima; i

Pravilnik br. 3 o servisiranju plovila bez posade.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu:

U BG: U pogledu popratnih usluga u javnom prijevozu koji se obavlja u bugarskim lukama, u lukama koje su od nacionalne važnosti pravo na obavljanje popratnih aktivnosti dodjeljuje se ugovorom o koncesiji. U lukama koje su od regionalne važnosti to se pravo dodjeljuje na temelju ugovora s vlasnikom luke (CPC 74520, 74540, 74590).

Mjere:

BG: Zakonik o trgovačkoj mornarici; i

Zakon o morskim vodama, unutarnjim plovnim putovima i lukama Republike Bugarske.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U DK: Pružatelji usluga peljarenja te usluge mogu obavljati u Danskoj samo ako imaju domicil u EGP-u te su ih danska tijela registrirala i odobrila u skladu s danskim Zakonom o peljarenju (CPC 74520).

Mjere:

DK: Danski Zakon o peljarenju, članak 18.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U DE (primjenjuje se i na regionalnu razinu vlasti): Plovilo koje ne pripada državljaninu države članice može se upotrebljavati na njemačkim saveznim vodnim putovima samo za aktivnosti osim prijevoza i pomoćnih usluga nakon dobivanja posebnog odobrenja. Izuzeća za plovila iz zemalja izvan Unije mogu se odobriti samo ako nisu dostupna plovila iz Unije, ako su plovila iz Unije dostupna pod vrlo nepovoljnim uvjetima ili na temelju reciprociteta. Izuzeća za plovila koja plove pod zastavom Novog Zelanda mogu se odobriti na temelju reciprociteta (članak 2. stavak 3. Verordnung über die Küstenschiffahrt-a, KüSchV). Sve djelatnosti obuhvaćene područjem primjene zakona o peljarenju uređene su te je akreditacija ograničena na državljane država članica EGP-a ili Švicarske Konfederacije. Stavljanje na raspolaganje objekata za peljarenje i upravljanje tim objektima ograničeno je na tijela javne vlasti ili društva koje ta tijela ovlaste.

Za najam ili zakup plovila duge plovidbe s rukovateljima ili bez njih te za najam ili zakup plovila unutarnje plovidbe bez rukovatelja, sklapanje ugovora za prijevoz tereta brodovima pod stranom zastavom ili zakup takvih plovila može se ograničiti, ovisno o raspoloživosti brodova koji plove pod njemačkom zastavom ili zastavom druge države članice.

Transakcije između rezidenata i nerezidenata unutar gospodarskog područja mogu biti ograničene (vodni prijevoz, popratne usluge u vodnom prijevozu, najam brodova, usluge zakupa brodova bez rukovatelja (CPC 721, 745, 83103, 86751, 86754, 8730)) ako se odnose na:

- i. najam plovila za prijevoz unutarnjim plovnim putovima koja nisu registrirana na gospodarskom području;
- ii. prijevoz tereta tim plovilima za prijevoz unutarnjim plovnim putovima; ili
- iii. usluge tegljenja tim plovilima za plovidbu unutarnjim plovnim putovima.

Mjere:

DE: Gesetz über das Flaggenrecht der Seeschiffe und die Flaggenführung der Binnenschiffe (Flaggenrechtsgesetz; Zakon o zaštiti zastave);

Verordnung über die Küstenschifffahrt (KüSchV);

Gesetz über die Aufgaben des Bundes auf dem Gebiet der Binnenschifffahrt (Binnenschifffahrtsaufgabengesetz – BinSchAufgG);

Verordnung über Befähigungszeugnisse in der Binnenschifffahrt (Binnenschifferpatentverordnung – BinSchPatentV);

Gesetz über das Seelotswesen (Seelotsgesetz – SeeLG);

Gesetz über die Aufgaben des Bundes auf dem Gebiet der Seeschifffahrt (Seeaufgabengesetz – SeeAufgG); i

Verordnung zur Eigensicherung von Seeschiffen zur Abwehr äußerer Gefahren (See-Eigensicherungsverordnung – SeeEigensichV).

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U FI: popratne usluge u pomorskom prijevozu koje se pružaju u finskome moru ograničene su na flote koje plove pod zastavom Finske, Unije ili Norveške (CPC 745).

Mjere:

FI: Merilaki (Zakon o pomorstvu) (674/1994); i

Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (Zakon o pravu na obavljanje trgovine) (122/1919), odjeljak 4.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu:

U EL: Državni monopol uveden je u lukama za usluge utovara i istovara tereta (CPC 741).

U IT: Na usluge utovara i istovara pomorskog tereta primjenjuje se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: broj postojećih objekata i utjecaj na njih; gustoća naseljenosti; geografska rasprostranjenost i otvaranje novih radnih mjesta (CPC 741).

Mjere:

EL: Zakonik javnog pomorskog prava (Zakonodavni dekret 187/1973).

IT: Zakonik o brodovima;

Zakon 84/1994,

Ministarska uredba 585/1995. i

Željeznički prijevoz i pomoćne usluge u željezničkom prijevozu (CPC 711, 743).

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U BG: Samo državljani države članice Unije mogu pružati usluge željezničkog prijevoza ili popratne usluge u željezničkom prijevozu u Bugarskoj. Ministar prometa željezničkim prijevoznicima koji su registrirani kao trgovci izdaje dozvolu za obavljanje željezničkog prijevoza putnika ili tereta (CPC 711, 743).

Mjere:

BG: Zakon o željezničkom prijevozu, članci 37 i 48.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu:

U LT: isključiva prava na pružanje usluga provoza dodjeljuju se željezničkim poduzećima koja su u vlasništvu države ili čiji su udjeli u 100-postotnom vlasništvu države (CPC 711).

Mjere:

LT: Zakonik Republike Litve o željezničkom prijevozu od 22. travnja 2004. br. IX-2152, kako je izmijenjen 8. lipnja 2006. Zakonikom br. X-653; i

Cestovni prijevoz i pomoćne usluge u cestovnom prijevozu (CPC 712, 7121, 7122, 71222, 7123).

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U AT: (odnosi se i na tretman najpovlaštenije nacije): Za prijevoz putnika i tereta isključiva prava ili odobrenja mogu se dodijeliti samo državljanima ugovornih stranaka EGP-a te pravnim osobama iz Unije koje imaju sjedište u Austriji. Dozvole se dodjeljuju u skladu s nediskriminirajućim uvjetima, uz uvjet reciprociteta (CPC 712).

Mjere:

AT: Güterbeförderungsgesetz (Zakon o prijevozu robe), BGBl. br. 593/1995; § 5;

Gelegenheitsverkehrsgesetz (Zakon o povremenom prijevozu), BGBl. br. 112/1996; § 6; i

Kraftfahrliniengesetz (Zakon o redovnom prijevozu), BGBl. I br. 203/1999 kako je izmijenjen, čl. 7 i 8.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U EL: Za prijevoznike u cestovnom prijevozu tereta: za obavljanje djelatnosti cestovnog prijevoza tereta potrebna je grčka dozvola. Dozvole se dodjeljuju u skladu s nediskriminirajućim uvjetima, uz uvjet reciprociteta (CPC 7123).

Mjere:

EL: Dozvole za cestovne prijevoznike tereta: grčki zakon 3887/2010 (Službeni list vlade A' 174), kako je izmijenjen člankom 5. Zakona 4038/2012 (Službeni list vlade A' 14).

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu:

U IE: Za pružanje usluga međugradskog autobusnog prijevoza provodi se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: broj postojećih objekata i utjecaj na njih; gustoća naseljenosti; geografska rasprostranjenost, učinak na prometne uvjete i otvaranje novih radnih mjesta (CPC 7121, CPC 7122).

U MT: Taksi: na broj dozvola primjenjuju se količinska ograničenja.

Karrozzini (kočije koje vuku konji): na broj dozvola primjenjuju se količinska ograničenja (CPC 712).

U PT: Za pružanje usluga limuzina provodi se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: broj postojećih objekata i utjecaj na njih; gustoća naseljenosti; geografska rasprostranjenost, učinak na prometne uvjete i otvaranje novih radnih mjesta (CPC 71222).

Mjere:

IE: Zakon o uređenju javnog prijevoza iz 2009.

MT: Uredbe o uslugama prijevoza taksijem (SL499.59).

PT: Uredba sa zakonskom snagom 41/80, 21. kolovoza.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U CZ: Obvezno je osnivanje društva u Češkoj (bez podružnica).

Mjere:

CZ: Zakon br. 111/1994, Zb., o željezničkom prijevozu.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U SE: Za obavljanje djelatnosti cestovnog prijevoznika potrebna je švedska dozvola. Kriteriji za dobivanje dozvole za upravljanje taksijem uključuju da je trgovačko društvo imenovalo fizičku osobu u svojstvu upravitelja prijevoza (vrijedi de facto uvjet u pogledu boravišta – vidjeti švedsku rezervu u pogledu vrsta poslovnog nastana).

Kriteriji za dobivanje dozvole za ostale cestovne prijevoznike zahtijevaju da trgovačko društvo ima poslovni nastan u Uniji i poslovnu jedinicu u Švedskoj te da imenuje fizičku osobu u svojstvu upravitelja prijevoza koja mora imati boravište u Uniji.

Mjere:

SE: Yrkestrafiklag (2012:210) (Zakon o profesionalnim vozačima);

Yrkestrafikförordning (2012:237) (Vladina uredba o profesionalnim vozačima);

Taxitrafiklag (2012:211) (Zakon o taksijima); i

Taxitrafikförordning (2012:238) (Vladina uredba o taksijima).

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U SK: Za pružanje usluga cestovnog prijevoza obvezno je osnivanje društva ili boravište u državi članici.

Mjere:

SK: Zakon 56/2012 Zb. o cestovnom prijevozu; i

Pomoćne usluge u zračnom prijevozu.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U PL: Za usluge skladištenja zamrznute ili rashlađene robe te usluge skladištenja tekućina ili plinova u rasutom stanju u zračnim lukama mogućnost pružanja određenih kategorija usluga ovisit će o veličini zračne luke. Broj pružatelja usluga u svakoj zračnoj luci može se ograničiti zbog ograničenosti raspoloživog prostora, i na najmanje dva pružatelja usluga zbog drugih razloga.

Mjere:

PL: Poljski Zakon o zrakoplovstvu od 3. srpnja 2002., članci 174.2. i 174.3.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U EU-u: Za zemaljske usluge može biti obvezan poslovni nastan na području Unije. Razina otvorenosti zemaljskih usluga ovisi o veličini zračne luke. Broj dobavljača u svakoj zračnoj luci može se ograničiti. Za „velike zračne luke” taj se broj ne može ograničiti na manje od dva dobavljača. Zahtijeva se reciprocitet.

Mjere:

EU: Direktiva Vijeća 96/67/EZ.¹

U BE (primjenjuje se i na regionalnu razinu vlasti): Za zemaljske usluge obvezan je reciprocitet.

Mjere:

BE: Arrêté Royal du 6 novembre 2010 réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale à l'aéroport de Bruxelles-National (članak 18.);

¹ Direktiva Vijeća 96/67/EZ od 15. listopada 1996. o pristupu tržištu zemaljskih usluga u zračnim lukama Zajednice (SL EU L 272, 25.10.1996., str. 36.).

Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de toegang tot de grondafhandelingsmarkt op de Vlaamse regionale luchthavens (članak 14.);

Arrêté du Gouvernement wallon réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale aux aéroports relevant de la Région wallonne (članak 14.); i .

Popratne usluge u svim vrstama prijevoza (dio CPC-a 748).

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

EU (primjenjuje se i na regionalnu razinu vlasti): Usluge carinjenja mogu pružati samo osobe s boravištem u Uniji ili pravne osobe s poslovnim nastanom u Uniji.

Mjere:

EU: Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹; i

Pružanje usluga kombiniranog prijevoza (CPC 711, 712, 7212, 741, 742, 743, 744, 745, 748, 749).

¹ Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL EU L 269, 10.10.2013., str. 1.).

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

EU (primjenjuje se i na regionalnu razinu vlasti): Osim FI: samo prijevoznici s poslovnim nastanom u državi članici koji zadovoljavaju uvjete poslovanja i pristupa tržištu prijevoza robe između država članica mogu, u okviru kombiniranog prijevoza između država članica, obavljati početne ili završne dionice cestovnog prijevoza koje su sastavni dio kombiniranog prijevoza i koje mogu ili ne moraju uključivati prelazak granice. Primjenjuju se ograničenja koja utječu na sve oblike prijevoza.

Mogu se poduzeti potrebne mjere kako bi se osiguralo da se porezi na motorna vozila koji se primjenjuju na cestovna vozila, kada je riječ o pravcima kombiniranog prijevoza, smanje ili nadoknade.

Mjere:

EU: Direktiva Vijeća 92/106/EEZ¹ od 7. prosinca 1992. o utvrđivanju zajedničkih pravila za određene vrste kombiniranog prijevoza robe između država članica.

¹ Direktiva Vijeća 92/106/EEZ od 7. prosinca 1992. o utvrđivanju zajedničkih pravila za određene vrste kombiniranog prijevoza robe između država članica (SL EU L 368, 17.12.1992., str. 38.).

Rezerva br. 17 – Rudarstvo i djelatnosti povezane s energijom

Sektor – podsektor:	Rudarstvo i iskopavanje – materijali za proizvodnju energije; Rudarstvo i iskopavanje – metalne rudače i druge vrste rudarstva; Djelatnosti povezane s energijom – proizvodnja, prijenos i distribucija električne energije, plina, pare i tople vode za vlastite potrebe; transport goriva cjevovodima; spremanje i skladištenje goriva koje se transportira cjevovodima; i usluge povezane s distribucijom energije
Industrijska klasifikacija:	ISIC Rev. 3.1 10, 11, 12, 13, 14, 40, CPC 5115, 63297, 713, dio 742, 8675, 883, 887
Predmetne obveze:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Trgovina uslugama i ulaganja
Razina vlasti:	EU / država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

- a) Rudarstvo i iskopavanje (ISIC Rev. 3.1 10, 11, 12, Vađenje materijala za proizvodnju energije; 13, 14: Vađenje metalnih rudača i druge vrste rudarstva; CPC 5115, 7131, 8675, 883)

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu:

U NL: Istraživanje i iskorištavanje ugljikovodika u Nizozemskoj uvijek se obavlja zajedno s društvom s ograničenom odgovornošću ili dioničkim društvom koje imenuje ministar gospodarstva. Člancima 81. i 82. Zakona o rudarstvu propisano je da sve udjele u imenovanom društvu mora izravno ili neizravno držati Nizozemska (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 11, 3.1 12, 3.1 13, 3.1 14).

U BE: Istraživanje i iskorištavanje mineralnih resursa i drugih neživih resursa u teritorijalnim vodama i epikontinentalnom pojasu podliježu koncesiji. Koncesionar mora imati adresu za dostavu pismena u Belgiji (ISIC Rev. 3.1:14).

U IT (za istraživanje se primjenjuje i na regionalnu razinu vlasti): Na rudnike u vlasništvu države primjenjuju se posebna pravila za istraživanje i iskopavanje. Prije iskorištavanja obvezno je ishoditi dozvolu za istraživanje (permesso di ricerca, članak 4. Kraljevskog dekreta 1447/1927). Ta dozvola ima ograničenu valjanost i u njoj su točno definirane granice zemljišta koje se istražuje. Različitim osobama ili društvima može se odobriti više dozvola za istraživanje za isto područje (ta vrsta dozvole nije nužno isključiva). Za obradu i iskorištavanje minerala obvezno je odobrenje („concessione”, članak 14.) regionalnog tijela (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 11, 3.1 12, 3.1 13, 3.1 14, CPC 8675, 883).

Mjere

BE: Arrêté Royal du 1er septembre 2004 relatif aux conditions, à la délimitation géographique et à la procédure d'octroi des concessions d'exploration et d'exploitation des ressources minérales et autres ressources non vivantes de la mer territoriale et du plateau continental.

IT: Usluge istraživanja: Kraljevski dekret 1447/1927; i Zakonodavni dekret 112/1998, članak 34.

NL: Mijnbouwwet (Zakon o rudarstvu).

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U BG: Djelatnosti ispitivanja ili istraživanja podzemnih prirodnih resursa na državnom području Republike Bugarske, u epikontinentalnom pojasu i u isključivom gospodarskom pojasu u Crnom moru, podliježu odobrenju, dok djelatnosti crpljenja i iskorištavanja podliježu koncesiji koja se dodjeljuje u skladu sa Zakonom o podzemnim prirodnim resursima.

Društva koja su registrirana u područjima s povlaštenim poreznim tretmanom (tj. odobalnim područjima) ili koja su izravno ili neizravno povezana s takvim društvima ne smiju sudjelovati u otvorenim postupcima za dodjelu dozvola ili koncesija za ispitivanje, istraživanje ili crpljenje prirodnih resursa, uključujući rudače uranija i torija, niti upravljati postojećom dozvolom ili koncesijom koja je dodijeljena jer su takve djelatnosti isključene, uključujući mogućnost registracije geološkog ili komercijalnog otkrića ležišta koje je rezultat istraživanja.

Vađenje rudače uranija zabranjeno je Dekretom Vijeća ministara br. 163. od 20. kolovoza 1992.

U pogledu istraživanja i vađenja rudače torija primjenjuje se opći sustav dozvola i koncesija. Odluke kojima se dopušta istraživanje i vađenje rudače torija donose se u skladu s nediskriminirajućim uvjetima, pojedinačno za svaki slučaj.

U skladu s Odlukom Nacionalne skupštine Republike Bugarske od 18. siječnja 2012. (kako je izmijenjena 14. lipnja 2012.) zabranjena je svaka primjena tehnologije hidrauličkog frakturiranja, odnosno frakiranja, za potrebe ispitivanja, istraživanja ili iskorištavanja nafte i plina.

Zabranjeno je istraživanje i vađenje plina iz škriljevca (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 11, 3.112, 3.1 13, 3.1 14).

Mjere:

BG: Zakon o podzemnim prirodnim resursima;

Zakon o koncesiji;

Zakon o privatizaciji i postprivatizacijskom nadzoru;

Zakon o sigurnoj upotrebi nuklearne energije;

Odluka Nacionalne skupštine Republike Bugarske od 18. siječnja 2012.;

Zakon o gospodarskim i financijskim odnosima s društvima registriranim na područjima s povlaštenim poreznim tretmanom, osobama koje su pod njihovom kontrolom i njihovim stvarnim vlasnicima; i

Zakon o podzemnim resursima.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U CY: Vijeće ministara može odbiti dodijeliti odobrenje za djelatnosti ispitivanja, istraživanja i iskorištavanja ugljikovodika koje provodi bilo koji subjekt koji je pod stvarnom kontrolom Novog Zelanda ili državljanima Novog Zelanda. Nakon dodjele odobrenja nijedan subjekt ne smije doći pod izravnu ili neizravnu kontrolu Novog Zelanda ili državljana Novog Zelanda bez prethodnog odobrenja vijeća ministara. Vijeće ministara može odbiti dodijeliti odobrenje za subjekt koji je pod stvarnom kontrolom Novog Zelanda ili državljana Novog Zelanda ako Novi Zeland subjektima iz Republike Cipra ili subjektima iz država članica, u odnosu na pravo na pristup i obavljanje djelatnosti ispitivanja, istraživanja i iskorištavanja ugljikovodika, ne odobrava tretman koji je usporediv s onime koji Republika Cipar ili država članica odobrava subjektima iz Novog Zelanda (ISIC Rev 3.1 1110).

Mjere:

CY: Zakon o ugljikovodicima (ispitivanje, istraživanje i iskorištavanje) iz 2007., (Zakon 4(I)/2007), kako je izmijenjen.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U SK: Za rudarstvo, djelatnosti povezane s rudarstvom i djelatnosti geoloških istraživanja obvezno je osnovati društvo u EGP-u (bez podružnica). Djelatnosti rudarstva i ispitivanja obuhvaćene Zakonom Slovačke Republike 44/1988 o zaštiti i iskorištavanju prirodnih resursa regulirane su na nediskriminirajućoj osnovi, među ostalim na temelju mjera javne politike čiji je cilj očuvanje i zaštita prirodnih resursa i okoliša, kao što je odobrenje ili zabrana određenih rudarskih tehnologija. Podrazumijeva se da te mjere obuhvaćaju zabranu upotrebe izluživanja cijanidom u obradi ili rafiniranju minerala, zahtjev posebnog odobrenja u slučaju frakiranja za potrebe ispitivanja, istraživanja ili iskorištavanja nafte i plina, te prethodno odobrenje na temelju lokalnog referenduma u slučaju nuklearnih ili radioaktivnih mineralnih resursa. Time se ne pojačavaju nesukladni aspekti postojeće mjere na koju se donosi rezerva. (ISIC 10, 11, 12, 13, 14, CPC 5115, 7131, 8675 i 883).

Mjere

SK: Zakon 51/1988 o rudarstvu, eksplozivima i državnim upravljanjem rudarstvom; i Zakon 569/2007 o obavljanju djelatnosti geoloških istraživanja, Zakon 44/1988 o zaštiti i iskorištavanju prirodnih resursa.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U FI: Za istraživanje i iskorištavanje mineralnih resursa potrebna je dozvola za vađenje nuklearnih materijala, koju dodjeljuje vlada. Dozvolu za iskorištavanje određenog rudarskog područje mora izdati vlada. Odobrenje se može dati fizičkoj osobi koja ima boravište u EGP-u ili pravnoj osobi s poslovnim nastanom u EGP-u. Može se provesti ispitivanje gospodarskih potreba (ISIC Rev. 3.1 120, CPC 5115, 883, 8675).

U IE: Društva za istraživanje i vađenje minerala koja posluju u Irskoj moraju ondje imati prisutnost. Kad je riječ o istraživanju minerala, društva (irska i strana) se za vrijeme izvođenja radova moraju koristiti uslugama zastupnika ili upravitelja istraživanjima koji ima boravište u Irskoj. Kad je riječ o rudarstvu, društvo koje je osnovano u Irskoj mora imati državnu koncesiju ili dozvolu za rudarstvo. Vlasništvo u takvom društvu nije ograničeno (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 13, 3.1 14, CPC 883).

U LT: Svi podzemni mineralni resursi (energenti, metali, industrijski i građevinski minerali) u Litvi u isključivom su državnom vlasništvu. Dozvole za geološko istraživanje ili iskorištavanje mineralnih sirovina mogu se dodijeliti fizičkoj osobi s boravištem u Uniji i EGP-u ili pravnoj osobi s poslovnim nastanom u Uniji i EGP-u.

Mjere

FI: Kaivoslaki (Zakon o rudarstvu) (621/2011); i

Ydinenergi laki (Zakon o nuklearnoj energiji) (990/1987).

IE: Zakon o razvoju ruda 1940.–2017.; i Zakon o planiranju te propisi u području okoliša.

LT: Ustav Republike Litve iz 1992., kako je zadnje izmijenjen 21. ožujka 2019. br. XIII-2004; i

Zakon o podzemnim aktivnostima br. I-1034, 1995., nova redigirana verzija od 10. travnja 2001. br. IX-243, kako je zadnje izmijenjena 14. travnja 2016. br. XII-2308.

Samo u pogledu ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U SI: Za istraživanje i iskorištavanje mineralnih resursa, uključujući regulirane usluge rudarstva, obvezan je poslovni nastan u EGP-u, Švicarskoj Konfederaciji ili zemlji članici OECD-a, odnosno državljanstvo jedne od tih država, ili državljanstvo treće zemlje pod uvjetom materijalnog reciprociteta. Poštovanje uvjeta reciprociteta provjerava ministarstvo nadležno za rudarstvo (ISIC Rev. 3.1 10, ISIC Rev. 3.1 11, ISIC Rev. 3.1 12, ISIC Rev. 3.1 13, ISIC Rev. 3.1 14, CPC 883, CPC 8675).

Mjere:

SI: Zakon o rudarstvu iz 2014.

- (b) Proizvodnja, prijenos i distribucija električne energije, plina, pare i tople vode za vlastite potrebe; transport goriva cjevovodima; spremanje i skladištenje goriva koje se transportira cjevovodima; usluge povezane s distribucijom energije (ISIC Rev. 3.1 40, 3.1 401, CPC 63297, 713, dio 742, 74220, 887)

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu:

U DK: Vlasnik ili korisnik koji planira uspostaviti infrastrukturu za opskrbu plinom ili cjevovod za transport sirove ili rafinirane nafte i naftnih proizvoda ili prirodnog plina prije početka radova mora dobiti dozvolu lokalnog tijela. Broj tih dozvola koje se izdaju može biti ograničen (CPC 7131).

U MT: EneMalta plc ima monopol u opskrbi električnom energijom (ISIC Rev. 3.1 401; CPC 887).

U NL: Vlasništvo nad električnom mrežom i mrežom plinovoda isključivo se dodjeljuje nizozemskoj vladi (prijenosni sustavi) i drugim tijelima javne vlasti (distribucijski sustavi) (ISIC Rev. 3.1 040, CPC 71310).

Mjere:

DK: Lov om naturgasforsyning, LBK 1127 05/09/2018, lov om varmforsyning, LBK 64 21/01/2019, lov om Energinet, LBK 997 27/06/2018. Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Odluka br. 1257 od 27. studenoga 2019. o uređenju, uspostavi i djelovanju spremnika nafte, sustava cjevovoda te cjevovoda)

MT: EneMalta Act Cap. 272. i Zakon o društvu EneMalta (prijenos imovine, prava, odgovornosti i obveza) poglavlje 536.

NL: Elektriciteitswet 1998; Gaswet.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U AT: Kad je riječ o transportu plina, odobrenje se dodjeljuje samo državljanima države članice EGP-a s domicilom u EGP-u. Poduzeća i partnerstva moraju imati sjedište u EGP-u. Operator mreže mora imenovati glavnog direktora i tehničkog direktora koji je odgovoran za tehnički nadzor nad upravljanjem mrežom, a obojica moraju biti državljani države članice EGP-a. Kad je riječ o aktivnostima koje obavlja subjekt odgovoran za odstupanje (sudionik na tržištu ili njegov izabrani predstavnik odgovoran za neravnotežu), odobrenje se izdaje samo austrijskim državljanima ili državljanima druge države članice EU-a ili EGP-a.

Nadležno tijelo može odustati od uvjeta u pogledu državljanstva i sjedišta ako se upravljanje mrežom za transport prirodnog plina smatra javnim interesom.

Za prijevoz robe, osim plina i vode, primjenjuje se sljedeće:

- i. za fizičke osobe odobrenje se dodjeljuje samo državljanima države članice EGP-a koji moraju imati boravište u Austriji; i
- ii. poduzeća i partnerstva moraju imati sjedište u Austriji. Provodi se ispitivanje gospodarskih potreba ili ispitivanje interesa. Prekograničnim cjevovodima ne smiju se ugroziti sigurnosni interesi Austrije i njezin status neutralne zemlje. Poduzeća i partnerstva moraju imenovati glavnog direktora koji mora biti državljanin države članice EGP-a. Nadležno tijelo može odustati od uvjeta u pogledu državljanstva i sjedišta ako se upravljanje cjevovodom smatra nacionalnim gospodarskim interesom (CPC 713).

Mjere:

AT: Rohrleitungsgesetz (Zakon o prijevozu cjevovodima), BGBl. br. 411/1975 kako je izmijenjen, čl. 5., 15.; i

Gaswirtschaftsgesetz 2011 (Zakon o plinu), BGBl. I br. 107/2011, kako je izmijenjen, članci 43., 44., 90., 93.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbor te prekogranična trgovina uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost (primjenjuje se samo na regionalnu razinu vlasti):

U AT: Za prijenos i distribuciju električne energije odobrenje se dodjeljuje samo državljanima države članice EGP-a s domicilom u EGP-u. Ako operator imenuje glavnog direktora ili zakupoprimca, ne primjenjuje se uvjet u pogledu domicila.

Pravne osobe (poduzeća) i partnerstva moraju imati sjedište u EGP-u. Oni moraju imenovati glavnog direktora ili zakupoprimca, pri čemu obojica moraju biti državljani države članice EGP-a s domicilom u EGP-u.

Nadležno tijelo može odustati od uvjeta u pogledu domicila i državljanstva ako se upravljanje mrežom smatra javnim interesom (ISIC Rev. 3.1 40, CPC 887).

Mjere:

AT: Burgenländisches Elektrizitätswesengesetz 2006, LGBI. br. 59/2006 kako je izmijenjen;

Niederösterreichisches Elektrizitätswesengesetz, LGBI. br. 7800/2005 kako je izmijenjen;

Oberösterreichisches Elektrizitätswirtschafts- und -Organisationsgesetz 2006,
LGBL. br. 1/2006, kako je izmijenjen;

Salzburger Landeselektrizitätsgesetz 1999 (LEG), LGBL. br. 75/1999 kako je izmijenjen;

Tiroler Elektrizitätsgesetz 2012 – TEG 2012, LGBL. br. 134/2011 kako je izmijenjen;

Vorarlberger Elektrizitätswirtschaftsgesetz, LGBL. br. 59/2003 kako je izmijenjen;

Wiener Elektrizitätswirtschaftsgesetz 2005 – WEIWG 2005, LGBL. br. 46/2005 kako je izmijenjen;

Steiermärkisches Elektrizitätswirtschafts- und Organisationsgesetz (ELWOG),
LGBL. br. 70/2005, kako je izmijenjen; i

Kärntner Elektrizitätswirtschafts-und Organisationsgesetz (ELWOG), LGBL. br. 24/2006,
kako je izmijenjen;

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U CZ: Obvezno je odobrenje za proizvodnju, prijenos i distribuciju električne energije, trgovinu njome te ostale aktivnosti subjekta na tržištu električne energije, te za proizvodnju, transport, distribuciju i skladištenje plina te trgovinu njime, za proizvodnju i distribuciju toplinske energije. Takvo odobrenje može se dodijeliti samo fizičkim osobama s boravišnom dozvolom ili pravnim osobama s poslovnim nastanom u Europskoj uniji. Postoje ekskluzivna prava za prijenos električne energije i plina te za dozvole za subjekte na tržištu (ISIC Rev. 3.1 40, CPC 7131, 63297, 742, 887).

U LT: Dozvole za prijenos i distribuciju električne energije te javnu opskrbu i organizaciju trgovine električnom energijom mogu se izdati samo pravnim osobama s poslovnim nastanom u Republici Litvi, podružnicama stranih pravnih osoba ili drugim organizacijama iz druge države članice s poslovnim nastanom u Republici Litvi. Dozvole za proizvodnju električne energije, razvoj kapaciteta za proizvodnju električne energije i izgradnju izravnih vodova mogu se izdati pojedincima s boravištem u Republici Litvi, pravnim osobama s poslovnim nastanom u Republici Litvi ili podružnicama pravnih osoba ili drugih organizacija iz druge države članice koje imaju poslovni nastan u Republici Litvi. Ova se rezerva ne primjenjuje na konzultantske usluge povezane s prijenosom i distribucijom električne energije uz naknadu ili na temelju ugovora (ISIC Rev. 3.1 401, CPC 887).

Za gorivo je obvezan poslovni nastan. Dozvole za prijenos i distribuciju, skladištenje goriva i ukapljivanje prirodnog plina mogu se izdati samo pravnim osobama s poslovnim nastanom u Republici Litvi, stranim pravnim osobama ili drugim organizacijama (podružnicama) iz druge države članice s poslovnim nastanom u Republici Litvi.

Ova se rezerva ne primjenjuje na konzultantske usluge u pogledu prijenosa i distribucije goriva uz naknadu ili na temelju ugovora (CPC 713, CPC 887).

U PL: Za sljedeće djelatnosti potrebna je dozvola u skladu sa Zakonom o energiji:

- i. proizvodnja goriva ili električne energije, osim sljedećega: proizvodnja krutih ili plinovitih goriva; proizvodnja električne energije iz izvora električne energije ukupnog kapaciteta od najviše 50 MW, osim ako je riječ o obnovljivim izvorima energije; kogeneracija električne i toplinske energije iz izvora ukupnog kapaciteta od najviše 5 MW, osim ako je riječ o obnovljivim izvorima energije; i proizvodnja toplinske energije iz izvora ukupnog kapaciteta od najviše 5 MW;
- ii. skladištenje plinovitih goriva u skladišnim postrojenjima, ukapljivanje prirodnog plina i uplinjavanje ukapljenog prirodnog plina na terminalima za ukapljeni prirodni plin (UPP) te skladištenje tekućeg plina, osim sljedećega: lokalno skladištenje tekućeg plina u postrojenjima kapaciteta manjeg od 1 MJ/s i skladištenja tekućih goriva u maloprodaji;

- iii. prijenos ili distribucija goriva ili električne energije, osim: distribucije plinovitih goriva u mrežama kapaciteta manjeg od 1 MJ/s te prijenosa i distribucije toplinske energije ako ukupan kapacitet koji su naručili kupci nije veći od 5 MW; i
- iv. trgovina gorivima ili energijom, osim sljedećega: trgovine krutim gorivima; trgovine električnom energijom korištenjem postrojenja napona manjeg od 1 kV u vlasništvu kupca; trgovine plinovitim gorivima ako vrijednost godišnjeg prometa nije veća od ekvivalenta od 100 000 EUR; trgovine ukapljenim plinom ako vrijednost godišnjeg prometa nije veća od 10 000 EUR; i trgovine plinovitim gorivima i električnom energijom na burzi robe koju obavljaju brokerska društva koja brokerske usluge na burzi robe pružaju na temelju Zakona od 26. listopada 2000. o burzama robe, kao i trgovine toplinskom energijom ako kapacitet koji su naručili kupci ne premašuje 5 MW. Ograničenja u pogledu prometa ne primjenjuju se na usluge veleprodaje plinovitih goriva ili ukapljenog plina ili na usluge maloprodaje plina u boci.

Nadležno tijelo može izdati dozvolu samo podnositelju zahtjeva koji je registrirao svoj glavni ured ili boravište na državnom području države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije (ISIC Rev. 3.1 040, CPC 63297, 74220, CPC 887).

Mjere:

CZ: Zakon br. 458/2000 zb. o uvjetima poslovanja i javnoj upravi u sektoru energetike (Zakon o energetici).

LT: Zakon Republike Litve o prirodnem plinu od 10. listopada 2000. br. VIII-1973, nova redigirana verzija od 1. kolovoza 2011. Br. XI-1564, kako je zadnje izmijenjen 25. lipnja 2020. br. XIII-3140;

Zakon Republike Litve o električnoj energiji od 20. srpnja 2000. br. VIII-1881, nova redigirana verzija od 7. veljače 2012., kako je zadnje izmijenjen 20. listopada 2020. br. XIII-3336;

Zakon Republike Litve o nužnim mjerama za zaštitu od prijetnji koje predstavljaju nesigurne nuklearne elektrane u trećim zemljama od 20. travnja 2017. br. XIII-306, posljednja izmjena 19. prosinca 2019. br. XIII-2705; i

Zakon Republike Litve o energiji iz obnovljivih izvora od 12. svibnja 2011. br. XI-1375.

PL: Zakon o energiji od 10. travnja 1997., članci 32. i 33.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U SI: Za proizvodnju, trgovinu, prijenos i distribuciju električne energije i prirodnog plina te opskrbu krajnjih kupaca električnom energijom i prirodnim plinom obavezan je poslovni nastan u Uniji (ISIC Rev. 3.1 4010, 4020, CPC 7131, CPC 887).

Mjere:

SI: Energetski zakon (Zakon o energiji) 2014., Službeni list Republike Slovenije br. 17/2014; i

Zakon o rudarstvu iz 2014.

Rezerva br. 18 – Poljoprivreda, ribolov i proizvodnja

Sektor – podsektor:	Poljoprivreda, lov, šumarstvo; uzgoj životinja i sobova, ribolov i akvakultura; izdavaštvo, tiskanje i reproduciranje snimljenog materijala
Industrijska klasifikacija:	ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015, 1531, 050, 0501, 0502, 221, 222, 323, 324, CPC 881, 882, 88442
Predmetne obveze:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Tretman najpovlaštenije nacije Zahtjevi u pogledu rezultata Viša uprava i upravni odbori Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Trgovina uslugama i ulaganja
Razina vlasti:	EU / država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

- (a) Poljoprivreda, lov i šumarstvo (ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015, 1531, CPC 881)

U pogledu liberalizacije ulaganja – zahtjevi u pogledu rezultata:

EU: Interventne agencije koje imenuju države članice obvezne su kupovati žitarice koje su požnjevene u Uniji. Izvozne subvencije ne odobravaju se za rižu uvezenu iz trećih zemalja i ponovno izvezenu u treće zemlje. Samo proizvođači riže iz Unije mogu zatražiti plaćanje kompenzacija.

Mjere:

EU: Uredba (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹ (Uredba o jedinstvenom ZOT-u).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U IE: Osnivanje poslovne jedinice stranih državljana u djelatnostima proizvodnje brašna podliježe odobrenju (ISIC Rev. 3.1 1531).

¹ Uredba (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL EU L 347, 20.12.2013., str. 671.).

Mjere:

IE: Zakon o poljoprivrednim proizvodima (žitarice) 1933.

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U FI: Samo državljani države članice EGP-a koji imaju boravište na području na kojem žive stada sobova mogu biti vlasnici sobova i uzgajati ih. Mogu se dodijeliti isključiva prava.

U FR: Kako bi osoba mogla postati član ili upravitelj poljoprivredne zadruge, mora dobiti prethodno odobrenje (ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015).

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U SE: Samo narod Sami može posjedovati i uzgajati sobove.

Mjere:

FI: Poronhoitolaki (Zakon o uzgoju sobova) (848/1990), poglavlje 1., odjeljak 4., Protokol 3. uz Ugovor o pristupanju Finske.

FR: Code rural et de la pêche maritime (Zakonik o poljoprivredi i morskom ribarstvu).

SE: Zakon o uzgoju sobova (1971:437), odjeljak 1.

(b) Ribolov i akvakultura (ISIC Rev. 3.1 050, 0501, 0502, CPC 882)

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U BG: Samo plovila koja plove pod bugarskom zastavom smiju uzimati morske ili riječne biološke resurse u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Bugarske. Strani brodovi (plovila treće zemlje) ne smiju obavljati gospodarski ribolov u isključivom gospodarskom pojasu Bugarske, osim na temelju sporazuma između Bugarske i države zastave. Pri prolasku kroz isključivi gospodarski pojas strani ribolovni brodovi ne smiju zadržati svoju ribolovnu opremu u operativnom načinu rada.

U FR: Francuskom plovilu koje plovi pod francuskom zastavom može se izdati odobrenje za ribolov ili mu se može odobriti ribolov na temelju nacionalnih kvota samo ako se utvrdi stvarna gospodarska povezanost s državnim područjem Francuske te ako se plovilom upravlja i ako ga se kontrolira iz stalne poslovne jedinice koja se nalazi na državnom području Francuske (ISIC Rev. 3.1 050, CPC 882).

Mjere:

BG: članak 49. Zakona o pomorskom prostoru, unutarnjim plovnim putovima i lukama Republike Bugarske.

FR: Code rural et de la pêche maritime (Zakonik o poljoprivredi i morskom ribarstvu).

- (c) Proizvodnja – izdavaštvo, tiskanje i reproduciranje snimljenog materijala (ISIC Rev. 3.1 221, 222, 323, 324, CPC 88442)

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U LV: Samo pravne osobe osnovane u Latviji i fizičke osobe iz Latvije imaju pravo osnovati masovne medije i djelovati u tom području. Podružnice nisu dopuštene (CPC 88442).

Mjere:

LV: Zakon o tisku i drugim masovnim medijima, članak 8.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – tretman najpovlaštenije nacije, lokalna prisutnost:

U DE (primjenjuje se i na regionalnu razinu vlasti): U svim novinama, časopisima i ostalim periodičnim publikacijama koje se javno distribuiraju ili tiskaju mora se jasno navesti „odgovorni urednik” (puno ime i adresa fizičke osobe). Za odgovornog urednika može biti obvezno trajno boravište u Njemačkoj, Uniji ili državi članici EGP-a. Nadležno tijelo regionalne vlasti može dopustiti izuzeća (ISIC Rev. 3.1 22).

Mjere:

DE:

Regionalna razina:

Gesetz über die Presse Baden-Württemberg (LPG BW);

Bayerisches Pressegesetz (BayPrG);

Berliner Pressegesetz (BlnPrG);

Brandenburgisches Landespressegesetz (BbgPG);

Gesetz über die Presse Bremen (BrPrG);

Hamburgisches Pressegesetz;

Hessisches Pressegesetz (HPresseG);

Landespressegesetz für das Land Mecklenburg-Vorpommern (LPrG M-V);

Niedersächsisches Pressegesetz (NPresseG);

Pressegesetz für das Land Nordrhein-Westfalen (Landespressegesetz NRW);

Landesmediengesetz (LMG) Rheinland-Pfalz;

Saarländisches Mediengesetz (SMG);

Sächsisches Gesetz über die Presse (SächsPresseG);

Pressegesetz für das Land Sachsen-Anhalt (Landespressegesetz);

Gesetz über die Presse Schleswig-Holstein (PressG SH); i

Thüringer Pressegesetz (TPG).

U pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U IT: Ako Novi Zeland dopusti talijanskim ulagateljima da drže u vlasništvu više od 49 % kapitala i glasačkih prava u novozelandskim izdavačkim kućama, i Italija će novozelandskim ulagateljima dopustiti da drže u vlasništvu više od 49 % kapitala i glasačkih prava u talijanskim izdavačkim kućama pod istim uvjetima (ISIC Rev. 3.1 221, 222).

Mjere:

IT: Zakon 416/1981, članak 1. (i naknadne izmjene).

U pogledu liberalizacije ulaganja – viša uprava i upravni odbori:

U PL: Za obavljanje djelatnosti glavnog urednika novina i časopisâ obvezno je poljsko državljanstvo (ISIC Rev. 3.1 221, 222).

Mjere:

PL: Zakon od 26. siječnja 1984. o tisku, Službeni list, br. 5., točka 24., s naknadnim izmjenama.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U SE: Fizičke osobe koje su vlasnici periodičnih publikacija koje se tiskaju i objavljuju u Švedskoj moraju imati boravište u Švedskoj ili biti državljani države članice EGP-a. Vlasnici takvih časopisa koji su pravne osobe moraju imati poslovni nastan u EGP-u. Periodične publikacije koje se tiskaju i objavljuju u Švedskoj te tehničke snimke moraju imati nadležnog urednika s domicilom u Švedskoj (ISIC Rev. 3.1 22, CPC 88442).

Mjere:

SE: Zakon o slobodi tiska (1949:105);

Temeljni zakon o slobodi izražavanja (1991:1469); i

Zakon o pravilnicima u pogledu Zakona o slobodi tiska i Temelnog zakona o slobodi izražavanja (1991:1559).

Raspored Novog Zelanda

Objašnjenja

Podrazumijeva se da mjere koje Novi Zeland može poduzeti u skladu s člankom 10.64. (Bonitetno izuzeće), pod uvjetom da ispunjavaju zahtjeve iz tog članka, uključuju mjere kojima se uređuju:

- (a) izdavanje dozvola ili odobrenje za rad financijskim institucijama ili pružateljima prekograničnih financijskih usluga ili registracija tih subjekata, i odgovarajući zahtjevi;
- (b) pravni oblik, uključujući zahtjeve za osnivanje društva za sistemski važne financijske institucije i ograničenja djelatnosti primanja depozita podružnica inozemnih banaka, i odgovarajući zahtjevi te zahtjevi koji se odnose na direktore i više rukovodstvo financijske institucije ili pružatelje prekograničnih financijskih usluga;
- (c) kapital, izloženosti prema povezanim osobama, likvidnost, objavljivanje i drugi zahtjevi u pogledu upravljanja rizikom;
- (d) platni sustavi, sustavi poravnanja i namire (uključujući sustave vrijednosnih papira);
- (e) sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma; i
- (f) poteškoće ili propast financijske institucije ili pružatelja prekograničnih financijskih usluga.

Sektor	Svi sektori
Predmetne obveze	Nacionalni tretman (članak 10.6.) Pristup tržištu (članak 10.5.)
Mjera	Companies Act 1993 (Zakon o trgovačkim društvima iz 1993.) Financial Reporting Act 2013 (Zakon o financijskom izvještavanju iz 2013.)
Opis	Ulaganja 1. U skladu sa sustavom financijskog izvještavanja Novog Zelanda uspostavljenim Zakonom o trgovačkim društvima iz 1993. i Zakonom o financijskom izvještavanju iz 2013. od sljedećih se vrsta subjekata zahtijeva da sastavljaju financijske izvještaje koji su u skladu s općeprihvaćenom računovodstvenom praksom te da se ti izvještaji revidiraju i registriraju u Registru trgovačkih društava (osim ako se primjenjuju iznimke od bilo kojeg od tih zahtjeva): a) svako korporativno tijelo osnovano izvan Novog Zelanda („strano društvo”) koje posluje u Novom Zelandu u smislu Zakona o trgovačkim društvima iz 1993. i koje je „veliko”¹;

¹ Strano trgovačko društvo ili društvo kći stranog trgovačkog društva „veliko” je u odnosu na obračunsko razdoblje ako se primjenjuje najmanje jedno od sljedećeg:

- i. na datum bilance svakog od dva prethodna računovodstvena razdoblja ukupna imovina subjekta i njegovih društava kćeri (ako postoje) premašuje 20 milijuna NZD; ili
 - ii. u svakom od dva prethodna računovodstvena razdoblja ukupni prihodi subjekta i njegovih društava kćeri (ako postoje) premašuju 10 milijuna NZD.
- Potrebno je izvješće o reviziji, osim ako novozelandsko poslovanje tog stranog društva nije „veliko” i ako se zakonodavstvom jurisdikcije u kojoj je društvo osnovano ne zahtijeva revizija.

- b) svako „veliko” novozelandsko trgovačko društvo u kojem dionice koje zajedno imaju pravo izvršavanja ili nadzora izvršavanja 25 % ili više glasačkih ovlasti na skupštini društva posjeduju¹:
 - i. društvo kći korporativnog tijela koje je osnovano izvan Novog Zelanda;
 - ii. korporativno tijelo koje je osnovano izvan Novog Zelanda; ili
 - iii. osoba koja nema uobičajeno boravište u Novom Zelandu;
 - c) svako „veliko” trgovačko društvo osnovano u Novom Zelandu koje je društvo kći stranog društva.
2. Ako je društvo dužno sastavljati financijske izvještaje i ako ima jedno ili više društava kćeri, umjesto financijskih izvještaja za sebe mora sastaviti financijske izvještaje grupe koji su u skladu s općeprihvaćenom računovodstvenom praksom koja se odnosi na tu grupu. Ta se obveza ne primjenjuje:
- a) ako je samo društvo A društvo kći korporativnog tijela B, pri čemu je korporativno tijelo B:
 - i. osnovano u Novom Zelandu; ili
 - ii. registrirano ili se smatra registriranim u skladu s dijelom 18. Zakona o trgovačkim društvima iz 1993.; i
 - b) ako su financijski izvještaji grupe koja se sastoji od korporativnog tijela B, društva A i svih ostalih društava kćeri tijela B u skladu s općeprihvaćenom računovodstvenom praksom i dovršeni; i

¹ Novozelandsko trgovačko društvo „veliko” je u odnosu na obračunsko razdoblje ako se primjenjuje barem jedna od sljedećih točaka:

- i. na datum bilance svakog od dva prethodna računovodstvena razdoblja ukupna imovina subjekta i njegovih društava kćeri (ako postoje) premašuje 60 milijuna NZD; ili
- ii. u svakom od dva prethodna računovodstvena razdoblja ukupni prihodi subjekta i njegovih društava kćeri (ako postoje) premašuju 30 milijuna NZD.

	c) primjerak financijskih izvještaja grupe iz točke (b) i primjerak revizorskog izvješća o tim izvješćima dostavljaju se radi upisa u registar u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima iz 1993. ili za podnošenje u skladu s drugim zakonom.
2.	Ako je strano društvo dužno pripremiti: a) financijske izvještaje u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima iz 1993., također mora, ako njegovo novozelandsko poduzeće dosegne pragove imovine i prihoda koji se primjenjuju na „velika” strana trgovačka društva, osim financijskih izvještaja samog velikog stranog društva, pripremiti i financijske izvještaje za svoje novozelandsko poduzeće pripremljene kao da to poslovanje obavlja društvo osnovano i registrirano u Novom Zelandu; i b) financijske izvještaje grupe u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima iz 1993. i ako poslovanje grupe u Novom Zelandu dosegne pragove imovine i prihoda koji se primjenjuju na „velika” strana društva, pripremljeni financijski izvještaji grupe moraju uključivati, uz financijske izvještaje grupe, financijske izvještaje za poslovanje grupe u Novom Zelandu pripremljene kao da su članovi grupe društva osnovana i registrirana u Novom Zelandu.

Sektor	Poljoprivreda, uključujući usluge povezane s poljoprivredom
Predmetne obveze	Pristup tržištu (članak 10.14. i članak 10.5.) Nacionalni tretman (članak 10.16. i članak 10.6.) Zahtjevi u pogledu rezultata (članak 10.9.) Viša uprava i upravni odbori (članak 10.8.)
Mjera	Dairy Industry Restructuring Act 2001 (Zakon o restrukturiranju mliječne industrije iz 2001.)
Opis	Prekogranična trgovina uslugama i ulaganja Zakonom o restrukturiranju mliječne industrije iz 2001. (DIRA) i propisima predviđa se upravljanje nacionalnom bazom podataka o ispitivanju stada. Zakonom o restrukturiranju mliječne industrije: (a) predviđa se da vlada Novog Zelanda utvrdi aranžmane za upravljanje bazom podataka kojom će upravljati drugi subjekt mliječne industrije. Na taj način vlada Novog Zelanda može: i. uzeti u obzir državljanstvo i boravište subjekta, osobe koje su u vlasništvu subjekta ili ga kontroliraju te više rukovodstvo i upravni odbor subjekta; i ii. ograničiti tko može imati dionice u subjektu na temelju državljanstva; (b) zahtijeva se da osobe koje se bave ispitivanjem stada mliječnih krava dostave podatke subjektu Livestock Improvement Corporation (LIC) ili subjektu sljedniku; (c) utvrđuju se pravila o pristupu bazi podataka i uskraćuje pristup na temelju toga što bi svrha korištenja baze podataka mogla biti „štetna za novozelandsku mliječnu industriju”, pri čemu se pri uskraćivanju pristupa može uzeti u obzir državljanstvo ili boravište osobe koja traži pristup.

Sektor	Komunikacijske usluge Telekomunikacije
Predmetne obveze	Nacionalni tretman (članak 10.6.) Viša uprava i upravni odbori (članak 10.8.)
Mjera	Statut društva Chorus Limited
Opis	Ulaganja Statutom društva Chorus Limited zahtijeva se odobrenje vlade Novog Zelanda da udio bilo kojeg pojedinačnog stranog subjekta premaši 49,9 %. Najmanje polovina članova uprave moraju biti državljani Novog Zelanda.

Sektor	Poljoprivreda, uključujući usluge povezane s poljoprivredom
Predmetne obveze	Pristup tržištu (članak 10.5.) Viša uprava i upravni odbori (članak 10.8.)
Mjera	Primary Products Marketing Act 1953 (Zakon o stavljanju na tržište primarnih proizvoda iz 1953.)
Opis	Ulaganja U skladu sa Zakonom o stavljanju na tržište primarnih proizvoda iz 1953. vlada Novog Zelanda može donijeti propise kojima se omogućuje osnivanje zakonskih tijela nadležnih za stavljanje na tržište koja imaju ovlasti monopola za stavljanje na tržište i stjecanje (ili manje ovlasti) za „primarne proizvode”, a to su proizvodi dobiveni od pčelarstva, voćarstva, uzgoja hmelja, farmski uzgojenih ili divljih jelena ili koza, tj. krzna ili dlake koza. Propisi se mogu donositi na temelju Zakona o stavljanju na tržište primarnih proizvoda iz 1953. o širokom rasponu funkcija, ovlasti i djelatnosti tijela nadležnog za stavljanje na tržište. Konkretno, propisima se može zahtijevati da članovi odbora ili osoblje budu državljani Novog Zelanda ili da u njemu imaju boravište.

Sektor	Zračni prijevoz
Predmetne obveze	Nacionalni tretman (članak 10.6.) Zahtjevi u pogledu rezultata (članak 10.9.) Viša uprava i upravni odbori (članak 10.8.)
Mjera	Statut društva Air New Zealand Limited
Opis	Ulaganja Strani državljanin ne smije imati više od 10 % dionica koje daju glasačka prava u društvu Air New Zealand, osim ako nema dopuštenje dioničara Kiwi¹. Osim toga: (a) najmanje tri člana upravnog odbora moraju imati uobičajeno boravište u Novom Zelandu; (b) više od polovine članova upravnog odbora moraju biti državljani Novog Zelanda; (c) predsjednik upravnog odbora mora biti državljanin Novog Zelanda; i (d) sjedište i glavno mjesto poslovanja društva Air New Zealand moraju biti u Novom Zelandu.

¹ Dionica Kiwi u društvu Air New Zealand je pojedinačna konvertibilna povlaštena dionica s posebnim pravima u vrijednosti 1 NZD koja je izdana Kruni. Dioničar Kiwi je Njegovo Veličanstvo Kralj Novog Zelanda.

Sektor	Svi sektori
Predmetne obveze	Pristup tržištu (članak 10.5.) Nacionalni tretman (članak 10.6.) Zahtjevi u pogledu rezultata (članak 10.9.) Viša uprava i upravni odbori (članak 10.8.)
Mjera	Overseas Investment Act 2005 (Zakon o stranim ulaganjima iz 2005.) Fisheries Act 1996 (Zakon o ribarstvu iz 1996.) Overseas Investment Regulations 2005 (Pravilnik o stranim ulaganjima iz 2005.)
Opis	Ulaganja U skladu sa sustavom Novog Zelanda za strana ulaganja, kako je utvrđen u relevantnim odredbama Zakona o stranim ulaganjima iz 2005., Zakona o ribarstvu iz 1996. i Pravilnika o stranim ulaganjima iz 2005., za sljedeća ulaganja potrebno je prethodno odobrenje vlade Novog Zelanda: (a) stjecanje ili kontrola 25 % ili više bilo koje vrste dionica¹ ili glasačkih prava² u novozelandskom subjektu od strane nevladinih izvora ako naknada za prijenos ili vrijednost imovine premašuje 200 milijuna NZD; (b) početak poslovanja ili stjecanje postojećeg poduzeća od strane nevladinih izvora, uključujući poslovnu imovinu, u Novom Zelandu ako ukupni rashodi nastali pri osnivanju ili stjecanju tog poslovanja ili te imovine premašuju 200 milijuna NZD; (c) stjecanje ili kontrola 25 % ili više bilo koje vrste dionica³ ili glasačkih prava⁴ u novozelandskom subjektu od strane vladinih izvora ako naknada za prijenos ili vrijednost imovine premašuje 200 milijuna NZD;

¹ Podrazumijeva se da pojam „dionice” uključuje dionice i druge vrste vrijednosnih papira.

² Podrazumijeva se da „glasačko pravo” uključuje ovlast kontrole 25 % ili više sastava upravljačkog tijela novozelandskog subjekta.

³ Podrazumijeva se da pojam „dionice” uključuje dionice i druge vrste vrijednosnih papira.

⁴ Podrazumijeva se da „glasačko pravo” uključuje ovlast kontrole 25 % ili više sastava upravljačkog tijela novozelandskog subjekta.

	(d) početak poslovanja ili stjecanje postojećeg poduzeća od strane vladinih izvora, uključujući poslovnu imovinu, u Novom Zelandu ako ukupni rashodi nastali pri osnivanju ili stjecanju tog poslovanja ili te imovine premašuju 200 milijuna NZD; (e) stjecanje ili kontrola, bez obzira na tržišnu vrijednost, određenih kategorija zemljišta koje se smatraju osjetljivima ili za koje je potrebno posebno odobrenje u skladu sa zakonodavstvom Novog Zelanda o stranim ulaganjima; i (f) svaka transakcija, bez obzira na tržišnu vrijednost, koja bi dovela do stranih ulaganja u ribolovnu kvotu. Strani ulagatelji moraju ispunjavati kriterije utvrđene u sustavu za strana ulaganja i sve uvjete koje odrede regulatorno tijelo i nadležni ministri. Ovaj unos treba tumačiti zajedno s Prilogom II. – Novi Zeland – 11.
--	--

Sektor	Svi sektori
Predmetne obveze	Zahtjevi u pogledu rezultata (članak 10.9.)
Mjera	Income Tax Act 2007 (Zakon o porezu na dohodak iz 2007.) Goods and Services Tax Act 1985 (Zakon o porezu na robu i usluge iz 1985.) Estate and Gift Duties Act 1968 (Zakon o porezu na nekretnine i darove iz 1968.) Stamp and Cheque Duties Act 1971 (Zakon o porezu na pečate i čekove iz 1971.) Gaming Duties Act 1971 (Zakon o igrama na sreću iz 1971.) Tax Administration Act 1994 (Zakon o poreznoj upravi iz 1994.)
Opis	Ulaganja Sve postojeće nesukladne mjere oporezivanja

Sektor	Financijske usluge Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem
Predmetne obveze	Nacionalni tretman (članak 10.16. i članak 10.6.) Pristup tržištu (članak 10.14. i članak 10.5.)
Mjera	Commodity Levies Act 1990 (Zakon o porezu na robu iz 1990.) Commodity Levies Amendment Act 1995 (Zakon o izmjenama Zakona o porezu na robu iz 1995.) Kiwifruit Industry Restructuring Act 1999 and Regulations (Zakon o restrukturiranju industrije kivija iz 1999. i pravilnici)
Opis	Prekogranična trgovina uslugama i ulaganja Pružanje osiguranja usjeva može se ograničiti u skladu sa Zakonom o izmjenama zakona o porezu na robu iz 1995. U članku 4. Zakona o porezu na robu predviđeno je da se sredstva dobivena na temelju obvezne pristojbe za robu za uzgajivače pšenice upotrebljavaju za financiranje programa kojim se osiguravaju usjevi pšenice od štete ili gubitka. Pružanje usluga posredovanja u osiguranju povezanih s izvozom kivija može se ograničiti u skladu sa Zakonom o restrukturiranju industrije kivija iz 1999. i pravilnicima koji se odnose na plasiranje kivija za izvoz na strana tržišta.

Sektor	Financijske usluge Bankarske i druge financijske usluge (osim osiguranja)
Predmetne obveze	Viša uprava i upravni odbori (članak 10.8.)
Mjera	KiwiSaver Act 2006 (Zakon o programu štednje KiwiSaver iz 2006.) Financial Markets Conduct Act 2013 (Zakon o ponašanju na financijskim tržištima iz 2013.)
Opis	Ulaganja Upravitelj fonda registriranog programa KiwiSaver i korporativni upravitelj registriranog programa KiwiSaver koji je ograničen program moraju imati barem jednog direktora koji je rezident Novog Zelanda u porezne svrhe.